Jean Webster

Nyakigláb Apó

REGÉNY

ALTAY MARGIT FORDÍTÁSA

„CSÚF CSÜTÖRTÖK”

Minden hónap első csütörtökje valóságos „csúf csütörtök” volt, egy nap, amelyet rettegve vártak, hősiesen elviseltek, és lehetőleg gyorsan elfelejtettek. Ilyenkor nem volt szabad, hogy a padlón egy folt legyen, hogy a székekre egy szem por tapadjon, vagy az ágytakarót egy parányi gyűrődés ektelenítse el. A kilencvenhét izgatott kis árvát ilyenkor tisztára súrolták, simára kefélték, és frissen keményített kockás kartonruhácskákba bújtatták, majd mind a kilencvenhetet újból emlékeztették arra a kötelességükre, hogy pártfogó látogatóiknak esetleges kérdéseire illedelmes „igen, uram” vagy „nem, uram”-mal kell felelniük.

Nagyon fárasztó nap volt ez, és szegény Jerusha Abbottra, mint az árvák legöregebbjére jutott a munka oroszlánrésze. De ez a csúf csütörtök is, mint valamennyi elődje, elmúlt, vagy legalábbis rohamosan közeledett vége felé. Jerusha kijött az éléskamrából, ahol a szendvicseket készítette az árvaházi vendégek számára, és felment a lépcsőkön, hogy elvégezze rendes napi munkáját. Az ő gondjaira volt bízva az F szoba, tizenegy árva gyerek, négyévestől hétévesig. Jerusha még egyszer végiggondolta teendőit, aztán megigazította ruhácskáikat, megfésülte hajukat, tisztára törölte orrukat, és párba állítva levezette őket az ebédlőbe, arra a boldog félórára, amikor tejet kaptak kenyérrel és szilvás pudingot.

Mikor ezzel is megvolt, Jerusha felült az ablakpárkányra, és lüktető halántékát a hűvös üveghez szorította. Hajnali öt órától talpon volt, teljesítette mindenkinek a kívánságát, miközben egy ideges öreg hölgy ide-oda ráncigálta és megállás nélkül szidta. Mrs. Lippet ugyanis a „színfalak mögött” nem volt mindig olyan csendes és olyan méltóságteljesen szelíd, mint a lelencház „pártfogói” előtt!

Jerusha átnézett a fagyos fűvel borított tágas térségen, a magas vaskerítésen, mely a lelencházat övezte, s tekintete a halmokon emelkedő házak és a fák közül kikandikáló templomtornyon pihent meg.

A nap befejeződött, simábban, mint ahogy Jerusha hitte. A „pártfogók” és a látogató bizottság körüljárták a házat, elolvasták a jelentéseket, megitták teájukat, és aztán sietve újra hazatértek saját, meghitt tűzhelyük mellé, hogy egy újabb hónapra elfelejtsék jótékonyságból vállalt kötelezettségüket.

Jerusha előrehajolt. Pillantása kíváncsian és kicsit szomorúan követte a távozó kocsik és automobilok sorát, amelyek most fordultak ki a lelencház kapuján. Képzeletben először az első, majd a következő kocsi útját követte, egészen a domboldalon elszórt nagy házakig. Elképzelte önmagát, amint elegáns bundában, tollas bársonykalapban hátradől kocsijának párnái közé, és hanyagul odaszól a kocsisnak:

- Haza!

De a ház küszöbén a kép szertefoszlott.

Jerushának nagy képzelőtehetsége volt - olyan nagy, hogy Mrs. Lippet óva intette a veszélytől, mely ebből származhatik -, de bármily merész volt ez a képzelőtehetség, nem tudta őt átrepíteni egy lakóház ajtaján, melyet csak kívülről ismert. Szegény kis vágyakozó, álmodozó Jerusha! Életének tizenhét éve alatt egyetlenegyszer sem volt igazi családi otthonban, és nem is tudta elképzelni azoknak az embereknek életmódját, akik nem az árvaház zsúfoltságában töltik életüket.

Je-ru-sha-Ab-bott,
hí-vat-nak az
i-ro-dá-ba.
Azt hi-szem, jó lesz,
ha na-gyon si-etsz!

Tommy Dillon, aki tagja volt a kórusnak, énekelve jött fel a lépcsőkön és fordult be a folyosóra. Minél közelebb ért az F szobához, annál hangosabban énekelt. Jerusha elfordult az ablaktól, hogy szembenézzen az élet gondjaival.

- Ki hívat? - vágott bele ijedt hangon Tommy énekébe.

Mrs. Lippet, az iro-dában!
Attól tar-tok, ré-mes dühös.
Áh-á-men!

- fejezte be Tommy ájtatosan. A hangjában nem volt gúny, mert a legkeményebb szívű árva is szánalmat érzett bajba jutott társa iránt, akit lehívattak az irodába, hogy szemtől szemben álljon egy haragos öreg hölggyel; és Tommy szerette Jerushát, bárha előfordult, hogy az megrántotta a karját, és olyan hévvel törölte meg az orrát, hogy majd leszedte a bőrt róla.

Jerusha szó nélkül indult lefelé, csak homlokán jelent meg két mély ránc.

- Mi baj történhetett? - töprengett. - Tán a szendvicsek nem voltak elég vékonyak? Vagy dióhéjat találtak a diós süteményben, vagy tán az egyik hölgylátogató észrevette a lyukat Susie Hawthorn harisnyáján, vagy - ó, borzalom! - az F szoba valamelyik angyali kicsikéje illetlenül viselkedett egy „pártfogóval” szemben?

A hosszú földszinti folyosó nem volt kivilágítva, és amikor leért, még egy utolsó „pártfogót” látott a kijárat felé sietni. Jerushának csak röpke benyomása lehetett a távozóról, az, hogy magas. Az idegen intett az autójának, amely a feljáró kanyarában várakozott. Amikor a kocsi megindult, s szembejött vele, vakító lámpásai egy pillanatra megvilágították az idegent, és árnyékát élesen rávetítették a szemközti falra. Az árnyékkép mulatságosan megnyúlt lábakat és karokat mutatott, amelyek végigfutottak a folyosó padlóján és falán. Olyan volt ez az árnyékkép, mint egy óriási mozgó kaszáspók; mesebeli nevén Nyakigláb Apó.

Jerusha ijedtsége akaratlanul is nevetésnek adott helyet. Természettől fogva vidám kislány volt, s az a váratlan tény, hogy egy nyomasztó „pártfogó” ilyen mulatságos benyomást tett rá, azonnal jókedvre derítette.

Mosolygó arccal lépett be Mrs. Lippethez az irodába, és meglepetésére az öreg hölgyet sem találta haragosnak. Mrs. Lippet, ha nem is mosolygott, de nyájasnak tűnt, s majdnem olyan barátságos arckifejezéssel fogadta Jerushát, amelyet máskor csak előkelő látogatók tiszteletére szokott felölteni.

- Ülj le, Jerusha, valamit kell neked mondanom.

Jerusha lerogyott a legközelebbi székre, és lélegzetét visszafojtva várt. Egy autó suhant el az ablak alatt, s Mrs. Lippet utána pillantott.

- Láttad ezt az urat, aki éppen most távozott?

- A hátát láttam csak, mielőtt autóba szállt.

- Ez az úr egyike a mi leggazdagabb pártfogóinknak. Nagy pénzösszegeket adott az árvaház céljaira. Nem hatalmazott fel arra, hogy megmondjam a nevét, sőt nyomatékosan figyelmeztetett, hogy tartsam titokban.

Jerusha szeme tágra nyílt. Nem volt hozzászokva ahhoz, hogy lehívják az irodába, csak azért, hogy a pártfogók különcségeiről tájékoztassák.

- Ez az úr már egynéhány fiút pártfogásába vett intézetünkből. Emlékszel Charles Bentonra és Henry Freisére? Mindkettőjüket egyetemre küldte Mr..., szóval a pártfogó. És mindkettőjüknek sikerült erős munkával és nagy szorgalommal visszafizetni a bőkezűen adományozott pénzösszeget. Más hálát ez az úr nem is kíván. Eddigelé jótékonysága csak fiúkra terjedt ki, sohasem tudtam felkelteni legkisebb mértékben sem érdeklődését egyetlen leányárvánk iránt sem, bármennyire is rászorultak volna. Meg vagyok róla győződve, hogy nem szereti a lányokat.

- Bizonyára, asszonyom - mormolta Jerusha, mert úgy érezte, hogy választ várnak tőle.

- A mai gyűlésen szóba került a te jövőd kérdése.

Mrs. Lippet elhallgatott egy másodpercre, hogy még inkább felcsigázza hallgatója kíváncsiságát.

- Jól tudod, hogy rendes körülmények között senkit sem tartunk tizenhat éves korán túl az intézetben. Veled kivétel történt. Te már tizennégy éves korodban befejezted iskolai tanulmányaidat, és be kell vallanom, kitűnő eredménnyel - amit, sajnos, a magaviseletedet illetően már nem állíthatok. Tanulmányi eredményeid alapján úgy határoztunk, hogy beküldünk a városi középiskolába. No, de most azt is elvégezted, és az intézetnek nincs módjában, hogy tovább is pártfogoljon. Hiszen amúgy is két esztendővel tovább tartottunk, mint a többieket.

Mrs. Lippet azt a tényt említésen kívül hagyta, hogy Jerusha keményen dolgozott ez alatt a két esztendő alatt. A jelszó mindig az volt, hogy elsősorban az intézeti házimunka a fontos, és csak másodsorban jöhetnek a tanulmányok. Hányszor kellett, mint például a mai napon is, elmaradnia az iskolából, csak azért, mert a súrolásnál szükség volt segítségére.

- Amint már mondtam, a jövőd kérdése felvetődött a mai napon, s a rólad készített feljegyzések tárgyalás alá vétettek - tüzetes tárgyalás alá.

Mrs. Lippet szeme áthatóan foglyára szegeződött, és a fogoly ott, a vádlottak padján, úgy ült, mint valami igazi bűnös. Nem mintha egyetlen bűnére is emlékezett volna - de mert tudta, hogy ezt elvárják tőle.

- Természetesen a te helyzetedben most az lenne a szokásos intézkedés, hogy állást szerzünk neked, s lehetővé tesszük, hogy megkeresd a kenyeredet. De tekintetbe vettük azt is, hogy az iskolában egynémely tantárgyban igen jó előmenetelt tanúsítottál - különösen angol írásbeli dolgozataid keltettek feltűnést. Miss Pritchard, aki a mi árvaházunknak is felügyelő bizottsági tagja, és egyben iskolaszéki tag is, beszélt rólad irodalomtanároddal, és tőle tudjuk, hogy a tanár úr nagyon meg van veled elégedve. Miss Pritchard felolvasta egyik dolgozatodat is, amelynek „Csúf csütörtök” a címe.

Jerusha színlelt bűntudata egyszeriben valóságossá változott.

- Nekem úgy tűnik - folytatta Mrs. Lippet -, hogy jobban kifejezhetted volna háládat az intézet iránt, amely annyit tett éretted, ha nem teszed nevetségessé. És ha nem sikerült volna megnevettetned a pártfogókat, aligha hiszem, hogy megbocsátást nyertél volna. De szerencsére, Mr..., vagyis annak az úriembernek, aki éppen most távozott, hihetetlenül fejlett humorérzéke van. És ennek a szemtelen dolgozatnak a hatására felajánlotta, hogy kollégiumba küld téged.

- Kollégiumba! - kiáltott Jerusha tágra nyílt szemmel.

Mrs. Lippet bólintott.

- Itt maradt, hogy megbeszélhesse velem a feltételeket, amelyek elég szokatlanok. Különben is nem tudom elhallgatni, hogy ezt az urat különcnek tartom. Szentül meg van róla győződve, hogy rendkívül sok eredetiség van benned, és az a szándéka, hogy írónőt nevel belőled.

- Írónőt? - Jerusha agya mintha befagyott volna. Nem tudott mást, csak ismételni Mrs. Lippet szavait.

- Igen, ez a kívánsága. Hogy sikerül-e neki, az a jövő titka. Nagyon bőkezű segélyt utal ki a számodra, véleményem szerint túlságosan is bőkezűt egy olyan leánynak, akinek sohasem volt módjában, hogy megtanuljon a pénzzel bánni. De hát ő a legapróbb részletekig eltervezte a dolgot, így én nem szólhatok semmit. A nyáron át még itt maradhatsz nálunk; Miss Pritchard volt olyan jóságos, és magára vállalta a kelengyédről való gondoskodást. A tandíjat és az ellátásodért való díjazást egyenesen ahhoz az intézethez küldik majd, ahol el leszel helyezve; neked Mr..., szóval az az úr, aki a rólad való gondoskodást magára vállalta, négy éven át havi harmincöt dollár zsebpénzt fog küldeni. Ezzel téged a többi diákkal egyenlő jómódba helyez. A pénzt az illető úr titkárja révén fogod kapni, és neked ennek elismeréseként minden hónapban egyszer levelet kell írnod jótevődnek. Nem azért, hogy megköszönd neki a pénzt; mert erre nem tart igényt, hanem hogy tudósítsd tanulmányaidról és mindennapi életed folyásáról. Olyan levelekre gondol, mint amilyent szüleidnek írnál, ha élnének. Ezeket a leveleket Mr. John Smithnek kell címezned, és a titkárnak kell elküldened. Jótevőd neve nem John Smith, de ragaszkodik ahhoz, hogy ismeretlen maradjon. Sohasem akar számodra más lenni, mint John Smith. A levéliráshoz legfőképpen azért ragaszkodik, mert úgy véli, hogy semmi sem fejleszti annyira a fogalmazási készséget, mint éppen a levélírás. És miután nincs családod, akivel levelezhetnél, hát azt kívánja, hogy neki írjál, különben is - mint hangsúlyozta - érdekli előrehaladásod. Ő sohasem fog válaszolni leveleidre, semmi látható módon nem fog tudomást venni róluk. Utálja a levélírást, és nem akarja, hogy terhére válj. Ha azonban mégis olyan dolog merülne fel, amely okvetlenül választ kíván - például, ha kicsapnának, ami, remélem, nem fog előfordulni -, levelezésbe léphetsz Mr. Griggsszel, a titkárjával. Ezek a havonkénti levelek minden körülmények között kötelezők a te részedről, ez az egyetlen viszonzás, amit Mr. Smith kíván, úgyhogy oly pontosan kell őket elküldened, mintha tartozásodat egyenlítenéd ki vele. Remélem, hogy leveleid mindig tiszteletteljesek lesznek, és bizonyságát adják előmenetelednek. Nem szabad elfelejtened, hogy a John Grier Otthon egyik pártfogójának írsz.

Jerusha pillantása vágyakozva tapadt az ajtóra. A fejében ezer izgatott gondolat kóválygott, és szabadulni szeretett volna a végeláthatatlanul szónokló Mrs. Lippettől, hogy nyugodtan gondolkozhasson. Felállt, és egy félénk lépést tett hátrafelé, Mrs. Lippet azonban egyetlen mozdulattal visszaparancsolta: nem akarta elmulasztani a szónoklásra kínálkozó kitűnő alkalmat.

- Remélem, hogy kellőképp hálás vagy azért a ritka szerencséért, amely téged ért. A te helyzetedben bizony kevés leánynak jutott osztályrészül, hogy ily körülmények között kerüljön ki a világba. Mindig eszedben kell tartanod, hogy...

- Én... igen, asszonyom, köszönöm szépen. Azt hiszem, ha ez minden, amit mondani akart, úgy mennem kell, hogy megvarrjam Freddy Perkins nadrágját.

Az ajtó becsukódott mögötte, és Mrs. Lippet a félbeszakított szónoklat kellős közepén, tátott szájjal bámult utána.

JERUSHA ABBOTT LEVELEI

MR. SMITH - NYAKIGLÁB APÓHOZ

Fergussen Hall 215.
Szeptember 24-én

Drága - Jóságos - Jótevő,
Aki - Árvákat - Küld - Kollégiumba!

Megérkeztem! Négy órát egyfolytában utaztam tegnap vasúton. Micsoda mulatságos, furcsa dolog volt! Eddig még soha életemben nem ültem vonaton.

A kollégium óriási, valóságos útvesztő - eltévedek benne, valahányszor elhagyom a szobámat. Különben majd bővebb leírást adok róla, ha már nem leszek ilyen zavart, s akkor majd tanulmányaimról is beszámolok. Az előadások csak hétfőn reggel kezdődnek, és most szombat éjjel van. De én már nagyon vágytam arra, hogy ezt a levelet megírhassam, hiszen mi így fogunk megismerkedni.

Olyan furcsa levelet írni valakinek, akit nem ismerünk! Olyan furcsa egyáltalán a levélírás számomra, hiszen eddigi életemben legfeljebb ha három-négy levelet írtam össze-vissza. Éppen ezért előre is bocsánatot kérek, ha leveleim nem lesznek mintaszerűek.

Tegnap reggel, mielőtt elhagytam az árvaházat, Mrs. Lippettel nagyon komoly megbeszélésünk volt. Mrs. Lippet kioktatott, hogyan kell viselkednem életem folyamán általában, különösen pedig azzal a jóságos úrral szemben, aki olyan sokat tesz érettem. Azt mondta, hogy legfőképpen arra ügyeljek, hogy Nagy Tiszteletet tanúsítsak vele szemben.

De istenkém, hogyan tanúsíthat valaki Nagy Tiszteletet egy olyan ember iránt, aki azt kívánja, hogy John Smithnek nevezzék? Miért nem halásztál elő egy olyan nevet, amelyből legalább egy parányit is következtethettem volna személyedre? Hiszen éppen úgy, mint ahogy John Smithnek írom leveleimet, akár Drága Főpostának vagy Drága Ruhafogasnak is címezhetném őket.

A nyáron sokat, nagyon sokat gondoltam rád. Az, hogy van valaki, aki törődik velem most majd éveken keresztül, abba az édes hitbe ringatott, mintha megtaláltam volna családomat, mintha lenne hozzátartozóm. Igen, úgy érzem, mintha tartoznék valakihez, és ez csodálatosan pompás érzés. De bárhogy is van, azt be kell vallanom, ha rád gondolok, képzelőtehetségemnek nagyon csekély tere akad. Összevissza három dolgot tudok rólad:

1. hogy magas vagy;
2. hogy gazdag vagy;
3. hogy gyűlölöd a lányokat.

Azt hiszem, bátran hívhatnálak Drága Mr. Leánygyűlölőnek, de ezt nem teszem, mert ez a megszólítás rám nézve sértő. Nevezhetnélek Drága Mr. Gazdag Embernek is, de az meg rád nézve volna sértő, hogy éppen a pénz az egyetlen és legfontosabb dolog, ami veled kapcsolatban megemlíthető. Aztán meg a gazdagság nem örök időkre szóló tulajdonság, egy egész sereg okos férfiúnak úszott már el a vagyona a Wall Streeten[1]. De egy bizonyos: magas maradsz egész életedben! Így hát elhatároztam, hogy Drága Nyakigláb Apónak foglak nevezni.

---

[1] Wall Street - üzleti utca New Yorkban, a nagy bankok, tőzsdék, biztosítótársaságok központja

Remélem, nincs kifogásod ellene. Ez az én külön, saját becézőnevem számodra - amit nem árulunk el Mrs. Lippetnek.

A tíz órát jelző csengő két perc múlva megszólal. A napok itt pontosan be vannak osztva ennek a csengőnek a hangjára. Az ő szava jelzi az evés, az alvás, a tanulás idejét. Ennek élénkítő hatása felbecsülhetetlen. Úgy érzem magam, közvetlenül mielőtt megszólalna, mint egy tüzes paripa. Megszólalt! Lámpákat leoltani. Jó éjt!

Észreveszed, hogy milyen pontosan alkalmazkodom a szabályokhoz? Ezt a John Grier Otthon nevelésének köszönhetem.

Mély tisztelettel
Jerusha Abbott

MR. SMITH - NYAKIGLÁB APÓNAK

Október 1-én

Drága Nyakigláb Apó!

Imádom a kollégiumot, és imádlak téged, mert ide küldtél - nagyon-nagyon boldog vagyok és állandóan olyan izgatott, hogy még aludni sem tudok rendesen. Nem tudod elképzelni a különbséget az itteni élet és a John Grier Otthon élete között! Soha, sohasem hittem volna, hogy ilyen helyek is vannak a világon! Úgy érzem, hogy sajnálok mindenkit, aki nem leány, és akinek nincs ebben része. Meg vagyok róla győződve, hogy a kollégium, ahol te folytattad tanulmányaidat, mikor fiú voltál, félig se volt ilyen pompás hely, mint ez.

Szobám fenn van a toronyban, ahol ezelőtt a fertőző betegek betegszobái voltak, mielőtt az új kollégiumi kórházat megépítették. Még három leány lakik velem együtt a toronynak ezen az emeletén. A „Negyedéves”, aki állandóan szemüveget hord, és mindig arra kér minket, hogy maradjunk már csendben, és két „gólya”, név szerint Sally McBride és Julia Rutledge Pendleton. Sallynak vörös haja van, pisze orra és elég barátságos lénye, Julia viszont a legelőkelőbb New York-i családok egyikének gyermeke, aki eddig még nem vett rólam tudomást. Ők ketten egy szobában laknak, Negyedévesnek és nekem külön-külön szoba jutott. „Gólyák” általában nem kapnak külön szobát - mert kevés a szoba -, de nekem kérés nélkül is adtak. Azt hiszem, azért, mert a gondnok nem találta volna helyénvalónak, hogy egy előkelő fiatal hölgyet egy lelenccel tegyen közös szobába. Láthatod, hogy a lelencsors is bizonyos előnyökkel jár...

Szobám északnyugatra néz, és két ablakából gyönyörű a kilátás. Ha az ember tizennyolc éves koráig huszadmagával egy szobába zárva élt, akkor igen jólesik ez a nyugalom. Ez a legelső alkalom, hogy végre ismeretséget köthettem Jerusha Abbott-tal. Azt hiszem, a legjobb úton vagyok, hogy megkedveljem őt.

Te nem?

Kedd

Megalakítják a „gólyák” kosárlabda-csapatát, és én remélem, hogy belekerülök. Kicsi vagyok ugyan, de nagyon gyors, izmos és kitartó. Míg a többiek a levegőbe ugranak a labda után, ezalatt én átbúvok a lábuk alatt, és elfogom a labdát. Az atlétikai pályán délutánonként igen mulatságos gyakorlatokat végzünk. A fák sárga és vörös levéldíszben pompáznak, a levegő telve van az avar illatával, és mindenki nevet meg kiabál. Ezek a legboldogabb lányok, akiket valaha is láttam - és én vagyok köztük a legeslegboldogabb!

Hosszú levelet akartam írni mindarról, amit tanulok (Mrs. Lippet azt mondta, hogy te ezt elvárod tőlem), de éppen most ütötte el az óra a hetet, és tíz perc múlva indulnom kell, tornaruhában, az atlétikai pályára. Gondolod, hogy bejuthatok a csapatba?

A te
Jerusha Abbottod

Ui. (9 óra.) Sally McBricte éppen most dugta be fejét az ajtómon. Csak ennyit mondott:

„Olyan honvágyam van, hogy azt már ki sem lehet bírni. Neked is?"

Mosolyogva mondtam, hogy nem, úgy gondolom, valahogy majd csak kibírom itt. A honvágy az egyetlen betegség, amelynek veszélye nem fenyeget. Sohasem hallottam, hogy valaki „menhelyvágy" betegségben szenvedjen. Ugye, te sem?

Október 10-én

Édes Nyakigláb Apó!

Hallottál már valaha Michelangelóról[2]? Kiváló és borzasztó sokoldalú művész volt, aki a középkorban élt. Angol irodalomtörténet-órán mindenki tudott róla, és az egész osztály nevetett, mikor én azt hittem, hogy arkangyal. A neve úgy hangzik, mint egy arkangyalé, nem? Az a nehéz a kollégiumban, hogy az olyan dolgok tudását is elvárják az embertől, amit eddig sohasem tanult. Ez bizony sokszor nagyon kellemetlen, és ezért óvatosságból, ha a lányok olyasmiről beszélnek, amit én még sohasem hallottam, csendben maradok, és később utána-nézek a lexikonban.

Rémes hibát követtem el, rögtön az első napon. Valaki Maurice Maeterlinck[3] nevét említette, és én megkérdeztem, hogy az is egy „gólya"? Baklövésem híre futótűzként terjedt el az egész kollégiumban. De akárhogy is, most már lépést tudok tartani osztálytársaimmal, sőt akár-hányat el is hagyok.

Akarod tudni, hogy rendeztem be a szobámat? A barna és sárga szín az uralkodó. A fal sötét faburkolatú, sárga függönyöket és párnákat vettem hozzá, egy mahagóni íróasztalt (kéz alatt, három dollárért), egy pompás karosszéket, egy barna szőnyeget, tintafolttal a közepén. A foltra rátettem a széket.

Az ablakok olyan magasan vannak, hogy rendes ülő helyzetből nem is lehet kilátni. De én bölcsen lecsavartam a sublótról a tükröt, egy párnát raktam a tetejére, és odahúztam az ablakhoz. Csak ki kell húznom lépcsőzetesen a fiókokat, és máris felsétálhatok a „kilátóba". Ez aztán igazán kényelmes, nem?

Sally McBride volt segítségemre abban, hogy a szükséges holmikat összeválogassam, a távozó negyedévesek kiárusításán. Ő egész életében valódi lakásban lakott, és tudja, hogyan kell berendezkedni. El se tudod képzelni, milyen mulatságos bevásárolni, egy valóságos ötdollárossal a kézben, és még aprópénzt is kap vissza az ember, mikor eddigi életében soha egy ötcentesnél több nem volt a zsebében. Biztosíthatlak, édes Apókám, hogy nagyon is megbecsülöm a jólétet.

---

[2] Michelangelo - a reneszánsz kornak egyik legnagyobb alkotóművésze: szobrász, építész, festő, költő

[3] Maurice Maeterlinck - nagy belga író

Sally a világ legkedvesebb teremtése, és Julia Rutledge Pendleton éppen az ellentéte. Bámulatos, hogy a gondnok milyen különböző embereket rak együvé! Sally mindent mulatságosnak talál, még a szekundát is, Julia mindent bosszantónak. Nem is igyekszik megszerettetni magát. Úgy véli, hogy ha valaki Pendletonnak születik, ez a tény már elég ahhoz, hogy minden további nélkül bejusson a mennyek országába. Julia és én született ellenségek vagyunk.

Azt hiszem, már kíváncsian várod, hogy megtudd, mit is tanulok.

1. Latin. Második pun háború. Hannibál és serege tábort vertek a Trasumenus-tónál, a múlt éjszaka. Leshelyen vártak a rómaiakra. A csata ma reggel négy órakor zajlott le. A rómaiak visszavonulóban vannak.
2. Francia. Huszonnégy oldal „A három testőr”-ből és harmadik ragozás, rendhagyó igék.
3. Geometria. Befejeztük a hengereket, és megkezdtük a kúpokat.
4. Angol. Stílusgyakorlatok. Stílusom napról napra tömörebb és világosabb.
5. Élettan. Elérkeztünk az emésztőcsatornához. Epe és hasnyálmirigy a következő óra anyaga.

A te nevelődőfélben levő
Jerusha Abbottod

Ui. Remélem, Apókám, hogy sose nyúlsz alkoholhoz, az rettenetesen tönkreteszi a májat.

Csütörtök

Édes Nyakigláb Apó!

Megváltoztattam a nevemet. A névsorban ugyan még mindig Jerusha maradtam, de mindenütt másutt Judy a nevem. Ugye, az elég szomorú dolog, hogyha az embernek egyedül kell becéző-nevet adnia magának?! Nem tudom, miért éppen Judyra esett a választásom. Talán azért, mert Freddy Perkins hívott így, mikor még nem tudott jól beszélni.

Mrs. Lippet több gondot fordíthatott volna a gyermekek nevének kiválasztására. A vezeték-neveket a telefonkönyvből vette (az Abbott név ott van a legelső lapon), a keresztneveket pedig összevissza szedi mindenünnen. Az enyémet például egy sírkőről vette. Mindig gyűlöltem nevemet, a Judyt jobban szeretem. Olyan kedvesen csacsi név! Igaz, hogy egészen másféle lányhoz való, mint amilyen én vagyok, egy kis kék szemű, elkényeztetett teremtéshez, aki az egész család kedvence, és aki gondtalanul, kacagva sétál végig az életen. De jó volna ilyennek lenni! Bármennyi hibám van is, azt senki sem vetheti a szememre, hogy családom túlontúl elkényeztetett. Pedig milyen jólesik képzeletemet szabadjára bocsátanom, és arról ábrándoznom, hogy csakugyan így történt. A jövőben kérlek, szólíts te is Judynak.

Meséljek valami újságot? Van három pár antilop kesztyűm. Ne gondold, hogy még soha életemben nem volt ilyesmim, kaptunk mi kesztyűt karácsonyra, de az vastag kötött és egyujjas volt - a mostaniak pedig egészen igazi, ötujjas kesztyűk. Minduntalan előszedem, és felpróbálom őket. Olyan kár, hogy az órákra nem járhat az ember kesztyűben! (Szól az ebédhez hívó harang. A viszontlátásra!)

Péntek

Hallgasd csak meg, mi történt, Apókám! Az angol irodalomtanár azt mondta, hogy utolsó dolgozatom egészen rendkívülien eredeti. Igazán ezt mondta. Ezen szavakkal. Ugye, olyan hihetetlenül hangzik az egész, ha az ember az én tizennyolc évi nevelésemre tekint vissza? A John Grier Otthon célja (ahogyan te is kétségkívül tudod, és szívből helyesled), hogy kilencvenhét árvát kilencvenhét ikerré változtasson. De az én művészi megfigyelőképességemet,

mely most napfényre került, már kora gyermekségemben felfedezték, amikor a fáskamra ajtajára krétával felrajzoltam Mrs. Lippet képmását.

Remélem, nem sértem meg érzelmeidet azzal, ha bírálom gyermekkorom otthonát. Hiszen különben jó fegyvered van velem szemben - egyszerűen beszünteted pénzküldeményeidet, ha túlságosan szemtelennek találsz. Nem nagyon illendő dolog, hogy ezt mondom, de nem várhatsz tőlem jó modort; egy lelencház bizony nem a legtökéletesebb iskola fiatal hölgyek számára.

Tudod, Apóka, nem a munka esik itt nehezemre a kollégiumban, hanem a játék. Legtöbbször azt sem tudom, miről beszélnek a lányok, tréfájuk olyan múltra vonatkozik, amelyben nekem sohasem volt részem. Idegen vagyok ebben a világban és nem értem a nyelvüket. Komisz érzés ez. Sajnos, már elégszer éreztem életemben. A középiskolában is úgy volt, hogy a többiek egy csoportba verődve engem néztek. Egészen másféle voltam, mint ők, ezt mindannyian tudták. Szinte éreztem, hogy arcomra van írva: John Grier Otthon. Aztán néhány jólelkű közülük leereszkedett, odajött hozzám, hogy egypár udvarias szót szóljon. Mindegyiküket gyűlöltem - de ezeket a leereszkedőket különösen.

Itt senki sem tudja, hogy lelencházban nevelkedtem. Sally McBride-nek azt mondtam, hogy anyám és apám meghalt, és hogy egy jóságos öreg úr küldött a kollégiumba - ami talán nem is jár messze az igazságtól. Nem szeretném, ha azt hinnéd rólam, hogy gyáva vagyok, de vágyom arra, hogy olyan lehessek, mint a többi leány, és elfelejtsem azt a Szörnyű Otthont, amely ott lebeg gyermekkorom fölött, és elválaszt a többiektől. Ha teljességgel hátat tudnék fordítani a múltnak, és ki tudnám törölni emlékezetemből azt, ami volt, meg vagyok róla győződve, hogy én is tudnék olyan lenni, mint a többi leány. Nem hiszem, hogy olyan óriási valóságos különbség lehessen emberek között. Igazam van?

Bárhogyan is van, Sally McBride szeret engem!

Örökké a tied
Judy Abbott
(született: Jerusha)

Szombat reggel

Most olvastam át ezt a levelet, és egy cseppet sem találtam vidámnak. De tudnod kell, hogy hétfő reggelre egy nagyon nehéz dolgozatot kell megírnom, rengeteg mértant ismételnem, azonkívül borzasztóan náthás vagyok.

Vasárnap

Tegnap elfelejtettem postára adni levelemet, és így alkalmam van még egy méltatlankodó utóiratot hozzáfűzni. Prédikáció volt nálunk ma reggel, és mit gondolsz, miről volt szó benne?

- A Biblia legjótékonyabb igéje a következő: „Sohase feledkezzetek meg a szegényekről. A szegények azért vannak a földön, hogy bennünket jótékonyságra buzdítsanak.”

Szóval a szegény - kérlek, jól jegyezd meg - a hasznos háziállatok egy fajtája. Ha nem neveltek volna belőlem ilyen illemtudó kis hölgyet, mint amilyen vagyok, mise után odamentem volna a prédikátorhoz, és megmondtam volna neki a véleményemet.

Október 25-én

Drága Nyakigláb Apó!

Bejutottam a kosárlabdacsapatba, és ennek jelét ott láthatod bal vállamon, amely csupa kék és vörös folt, kis narancsszínű csíkokkal. Julia Pendleton is próbálkozott, de nem sikerült neki elém kerülnie. Éljen!

Ebből láthatod, milyen közönséges hajlamaim vannak.

A kollégiumot napról napra jobban szeretem. Szeretem a lányokat, a tanárokat, az osztályt, a sportpályákat és az ennivalót, amit kapok. Minden héten kétszer eszünk fagylaltot, és kukoricamálé sohasem kerül asztalra.

Ugyebár, az volt a kívánságod, hogy havonta csak egyszer írjak? Én pedig ugyancsak sűrűn zaklatlak leveleimmel! De hát úgy tele vagyok ezzel a sok új benyomással, hogy kellett valakivel erről beszélnem, és te vagy az egyetlen ember, akit ismerek. Kérlek, bocsásd meg túlbuzgóságomat, hiszen idővel én is lecsillapodom majd. Ha leveleim untatnak, csak dobd őket egész nyugodt lelkiismerettel a papírkosárba. Ígérem, hogy most egészen november közepéig nem írok.

A te sokat fecsegő
Judy Abbottod

November 15-én

Drága Nyakigláb Apó!

Hallgasd csak meg, mit tanultam ma:

Az ugyanolyan alapterületű és magasságú henger térfogatához a kúp térfogata úgy aránylik, mint a gúla térfogata a megfelelő hasáb térfogatához.

Nem hangzik valószínűnek, pedig hát így van - be is tudom bizonyítani!

Ugye, még sohasem hallottál a ruháimról, Apókám? Hat ruhám van, egyik szebb, mint a másik, s mindegyik rám van szabva, nem pedig örökség, olyan valakitől, aki már kinőtt belőle! Fel sem foghatod, micsoda jelentőségteljes dolog ez egy árva életében. Te ajándékoztad őket nekem, és én nagyon, nagyon, nagyon hálás vagyok érte.

Nagyszerű dolog, ha valakit felnevelnek - de össze se lehet hasonlítani azzal a szédítő ténnyel, hogy az ember hat új ruha tulajdonosa. Miss Pritchard, aki szintén tagja a látogató bizottságnak, válogatta össze őket, és nem Mrs. Lippet. (Hála istennek!) Van egy rózsaszínű mull estélyi ruhám, selyembéléssel (melyben egészen gyönyörű vagyok), egy sötétkék ünneplőm, egy látogatóruhám vörös bársonyból, keleti hímzéssel (olyan vagyok benne, mint egy valóságos cigányleány) meg egy másik szép rózsaszínű szövetruhám, azonkívül egy szürke utcai ruhám és egy mindennapi iskolai ruhám. Lehet, hogy ez a ruhatár Julia Rutledge Pendleton igényeit nem elégítené ki, de Jerusha Abbottnak - ó, istenem! - még sok is.

Azt hiszem, hogy te most engem hiú és felszínes kis szörnyetegnek tartasz, és arra gondolsz, hogy milyen hiábavaló pazarlás egy leányt taníttatni.

De Apókám, ha neked egész életedben kockás kartonruhákat kellett volna viselned, megértenéd érzelmeimet! És mikor a középiskolába jártam, még a kockás kartonnál is rosszabb időszak várt rám.

A „szegények ládájából” kerültek ki akkori ruháim. Ezek olyan viseltes ruhák voltak, melyeket a jómódú lányok adományoztak az iskolának. El sem képzelheted, hogy mennyire féltem ezekben a „szegények ládájából” kikerült ruhákban az iskolában megjelenni. Meg voltam róla győződve, hogy éppen a mellé a lány mellé kerülök, aki előttem a ruhát viselte, és most suttogva újságolja a többieknek, akik titokban csúfolódnak rajtam. Az a keserűség, hogy ellenségeim levetett ruháit kell hordanom, állandóan rágta, mardosta lelkemet. Ha életem végéig selyemharisnyában járhatnék is, ez a seb akkor sem hegedne be.

LEGÚJABB HADITUDÓSÍTÁS A HARCTÉRRŐL

November 13-án, kedden, a negyedik órán Hannibál legyőzte a rómaiak előőrseit, és a karthágói csapatokat a hegyeken keresztül a casilinumi síkságra vezette. Egy numídiai könnyű fegyverzetű cohors Quintas Fabius Maximus gyalogoscsapatát támadta meg. Két könnyebb összecsapás után a rómaiak súlyos veszteséget szenvedve vonultak vissza. Vagyok tisztelettel, pontos harctéri tudósítód

J. Abbott

Ui. Jól tudom, hogy nem várhatok tőled választ leveleimre, sőt arra is figyelmeztettek, hogy ne zaklassalak kérdéseimmel, de mondd meg, Apókám, csak ezt az egyetlenegyet: borzasztóan öreg vagy - vagy csak egy kicsit? És egészen kopasz vagy - vagy csak egy kicsit? Nagyon bajos téged olyan elvontan elképzelni, mint valami matematikai tételt.

Adva van egy magas, gazdag férfiú, aki gyűlöli a lányokat, s ugyanakkor kimondhatatlanul bőkezű egy egészen szemtelen kis lány iránt; kérdés: milyen az illető? V. V.

December 19-én

Drága Nyakigláb Apó!

Sohasem felelsz kérdéseimre, pedig azok egész különösen fontosak.

KOPASZ VAGY?

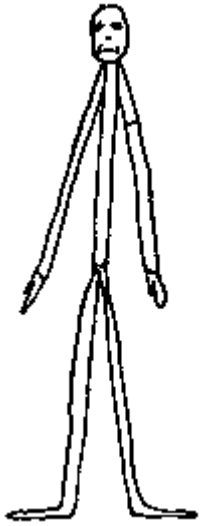

Pontosan ábrázoltam, hogy milyen vagy - teljesen kielégítően -, mindaddig, amíg elértem a fejed búbjához, itt aztán megakadtam. Nem tudom magam elhatározni, hogy milyen hajat rajzoljak neked, fehéret vagy feketét, rövidet vagy hosszút, simát vagy bodrosat vagy egyáltalán semmit.

Íme, itt az arcképed: de a kérdés megoldatlan. Rajzoljak hozzá hajat?

Szeretném tudni, hogy milyen színű a szemed. Szürke, és a szemöldököd előreáll, mint egy háztető (ez egy regényből vett hasonlat), a szájad pedig egyenes vonal, melynek szöglete hajlamot mutat a lefelé görbülésre. Ó, láthatod, jól ismerlek! Egy szeszélyes, harapós öregúr vagy!

(Szól a kápolnába hívó harang.)

9 óra 45 perc

Egy új, törhetetlen fogadalmat tettem magamban: ezentúl este soha, sohasem fogok tanulni, bármennyi munkám gyűlik is össze a nap folyamán. Az esték nekem az olvasásra kellenek, hiszen annyi a pótolnivalóm! Tizennyolc olyan év van mögöttem, melyben olvasni való könyv nem szerepelt. Fogalmad sem lehet, Apókám, hogy a tudatlanságnak miféle sötét szakadéka az

agyam. Magam is csak most kezdem felmérni mélységeit. Ezer és ezer olyan dolog van, amit minden más lány megtanul családja körében, otthonában, barátai között vagy könyvekből, ami számomra teljesen ismeretlen maradt, amiről soha életemben nem hallottam. Példának okáért:

Sohasem olvastam a „Lúd Anyó”-t, a „Copperfield Dávid”-ot vagy az „Ivanhoe”-t, a „Hamupipőké”-t, a „Kékszakáll”-t vagy a „Robinson Crusoe”-t vagy a „Jane Eyre”-t vagy az „Alice Csodaországban”-t vagy éppen bármit is Rudyard Kipling írásaiból. Nem tudtam, hogy VIII. Henrik többször házasodott meg, mint egyszer, nem hallottam még eddig Darwin tanításáról, és nem tudtam, hogy R. L. S. nem más, mint Robert Louis Stevenson nevének rövidítése, és hogy George Eliot nő, noha George férfinév. Soha életemben nem láttam még a híres „Mona Lisá”-t, és (ugye, el sem hiszed, pedig hát igaz) sohasem hallottam Sherlock Holmesról[4].

Most már mindezt tudom, és tudok még sok mást is, de ebből is láthatod, hogy milyen égető szükségem van az olvasásra. És milyen jó olvasni! Már napközben is előre örülök az estének, amikor kiakasztom ajtómra az „Elfoglalt” táblát, belebújok csinos pongyolámba és kis prémes papucsomba, aztán halomra dobom a díványpárnáimat, rájuk heveredem, meggyújtom az állólámpát, aztán olvasok, olvasok és olvasok. Egy könyvvel be sem érem, egyszerre négyet is olvasok. Most éppen Tennyson költeményeit, Thackeraytől „A hiúság vásárá”-t, Kipling elbeszéléseit és - ne nevess - Louisa Alcott „Négy leány”-át[5]. Rájöttem, hogy én vagyok az egyetlen leány, aki nem nevelkedett Louisa Alcottnak ezen a könyvén. Ezt nem árultam el senkinek sem (nagyon furcsállották volna!), hanem elmentem, és titokban megvásároltam a könyvet múlt havi zsebpénzemből, 1 dollár 12 centért. A jövőben, ha valaki sózott eperről fog beszélni, akkor tudni fogom, miről van szó! (Tíz órát csengetnek. Ez többszörösen megszakított levél lesz.)

Szombat

Uram!

Van szerencsém önnel tisztelettel tudatni a mértan terén történt sikeres előrehaladásunkat. Pénteken végeztünk a paralelepipedonokkal, és áttértünk a prizmákra. Ezt az utat nagyon nehéznek és hirtelen emelkedőnek találtuk.

Vasárnap

A karácsonyi szünet jövő héten kezdődik, és a lányok poggyászai már készen is állnak. A folyosók olyan zsúfoltak, hogy az ember csak nehezen vergődik keresztül rajtuk, és mindenki olyan örömteli izgalomban él, hogy nem is tud már tanulni. Tudom, hogy nekem is gyönyörű

---

[4] Lúd Anyó - angol gyermekverseskönyv; Copperfield Dávid - Charles Dickens (1812-1870) nagy angol író regénye; Ivanhoe - Walter Scott (1771-1832) nagy angol író regénye; Hamupipőke és Kékszakáll - Charles Perrault (1628-1703) francia író meséi, Robinson Crusoe - Daniel Defoe (1660-1731) angol író regénye; Jane Eyre - Charlotte Brontë (1816-1855) angol írónő regénye; Alice Csodaországban - Lewis Carol (1832-1898) angol író mesekönyve; Rudyard Kipling - (1865-1936) kiváló angol író; Charles Robert Darwin - (1809-1882) nagy angol természettudós, a modern származástani elmélet megteremtője; Robert Louis Stevenson - (1850-1894) angol író, „A kincses sziget” és más művek szerzője; George Eliot - (1819-1880) angol írónő; Mona Lisa - Leonardo da Vinci (1452-1519) a nagy olasz művész világhírű festménye; Scherlock Holmes - Conan Doyle (1859-1930) angol író bűnügyi regényeinek híres mesterdetektívje.

[5] Alfred Tennyson - (1859-1892) angol költő; William Makepeace Thackeray - (1811-1863) nagy angol író; Négy leány - Louisa Alcott (1832-1888) amerikai írónő népszerű lányregénye

vakációm lesz. Még egy „gólya” van itt, aki Texasban lakik, és így nem mehet haza az ünnepekre, vele együtt azt tervezzük, hogy nagy sétákat teszünk majd, és - ha lesz jég - megtanulunk korcsolyázni. Azonkívül itt van az egész könyvtár, amit ki kell olvasnom. Három üres hét áll rendelkezésemre!

Isten veled, Apókám, remélem, te is olyan boldog vagy, mint én!

A te
Judyd

Ui. Ne felejts el kérdésemre felelni! Ha nem akarod magadnak azt a fáradságot venni, hogy írj, egyszerűen sürgönyöztess a titkároddal. Elég, ha ennyit ír:

Smith úr teljesen kopasz

vagy:

Smith úr nem kopasz

vagy:

Smith úr ősz

És levonhatod a sürgöny költségét kitevő 25 centet a zsebpénzemből. Isten veled januárig! Boldog karácsonyi ünnepeket kívánok!

A karácsonyi vakáció vége felé
Pontos dátum ismeretlen

Drága Nyakigláb Apó!

Arrafelé, amerre te vagy, szintén havazik? Toronyablakomból olyan fehér a világ, amerre csak nézek, fehér hótakaró borítja a földet, és akkora hópelyhek hullanak, mint egy-egy pattogatott kukorica. Késő délutánra jár az idő - a nap éppen most nyugszik le fagyos sárga színben a még fagyosabb lila dombok mögött -, és én itt ülök szokott ablakülésemben, kihasználva az utolsó fénysugarakat, hogy világosságuknál neked írjak.

Micsoda meglepetés volt számomra az az öt arany, amit küldtél! Igazán nem vagyok hozzászokva ahhoz, hogy karácsonyi ajándékot kapjak. Hiszen annyi mindennel halmoztál már el úgyis - mindenem, amim van, tőled származik -, hogy ezt a külön ajándékot már igazán nem vártam. És talán azért örültem neki olyan egészen különösen. Akarod tudni, hogy mit vettem rajta?

Nos:

1. Egy ezüst karkötőórát bőrszíjon, hogy mindig tudjam, hányat ütött az óra.
2. Matthew Arnold verseskötetét.
3. Egy termoszt.
4. Egy meleg paplant (toronyszobám kegyetlenül hideg).
5. Ötszáz ív famentes kéziratpapirost. (Annak érdekében, hogy mihamarabb írónő váljék belőlem!)
6. Egy „rokon értelmű szavak” szótárát (hogy bővítsem a szókincsemet!).
7. (Nem szívesen vallom be ez utolsót, mindazonáltal tudnod kell róla.) Egy pár selyemharisnyát.

És most, Apókám, nem mondhatod, hogy bármit is titkolok előtted.

Azt is elmondom, micsoda szégyenletes indítóok vitt rá erre a selyemharisnya-vásárlásra. Julia Pendleton be szokott jönni a szobámba, hogy a mértani rajzokat együtt csináljuk meg. Mindig keresztbe vetett lábbal ül a díványon, és selyemharisnya van rajta. Most figyelj ide: ha visszajön a vakációról, *én* megyek be majd az *ő* szobájába, és *én* ülök majd selyemharisnyában az *ő* díványán; láthatod, Apó, milyen szörnyeteg vagyok, hogy ilyesmiben lelem örömömet - de mentségemre szolgáljon, hogy nem titkolom. Különben te amúgyis tudhatod - a lelencházi jellemzésemből -, hogy nem vagyok éppen a legtökéletesebb teremtés, ugye!

Hogy összefoglaljuk az eddigieket (az angoltanárunk minden mondatát így kezdi): végtelenül hálás vagyok neked ezért a hét ajándékért. Elhitetem magammal, hogy ezek a dolgok egy nagy ládában érkeztek számomra Kaliforniában élő családomtól. Apámtól kaptam az órát, anyámtól a meleg takarót, nagyanyámtól a termoszt - mert ő állandóan aggódik értem, fél, hogy megfázom ebben a hideg éghajlatban -, a kéziratpapirost pedig a kis Harry öcsém küldte. Isabel nővéremtől kaptam a selyemharisnyát, Susan nénitől Matthew Arnold verseskötetét. Harry bácsitól (őutána keresztelték el kis öcsémet) a szótárat. Előbb csokoládét akart küldeni, de én csökönyösen ragaszkodtam a rokon értelmű szavakhoz.

Ugye, nincs kifogásod az ellen, hogy egy egész családot személyesítesz meg?

Most a karácsonyi szünidőmről szeretnék neked mesélni, mert ugye, az is érdekel, nemcsak a tanulási előmenetelem mint olyan? Remélem, értékeled ezt a finom árnyalatot, a „mint olyan”-t, mint szókincsem legújabb gyöngyszemét.

A texasi leányt Leonora Fentonnak hívják. (Majdnem olyan furcsa név, mint Jerusha, ugye?) Szeretem őt, de azért Sally McBride mégis sokkal kedvesebb nekem. Azt hiszem, soha senkit sem fogok már olyan nagyon szeretni, mint Sallyt - kivéve téged. Mert hiába, te vagy legkedvesebb szívemnek, mert hiszen benned összpontosul az egész családom, s mindenkit, akit szeretnem kellene, tebenned szeretek.

Leonora, én és két másodéves keresztül-kasul barangoltuk naponta a környéket, felkutattuk az egész szomszédságot, rövid szoknyában, kötött kabátban és sapkában, hosszú botokkal felszerelve. Egyszer bementünk négy mérföldnyire a városba, és betértünk abba a vendéglőbe, ahová a kollégiumi lányok néha kirándultak ebédelni. Főtt rák (55 cent), csemegének málnaszörppel leöntött puding (15 cent). Tápláló és olcsó.

Olyan pompás mulatság volt! Különösen számomra, mert olyan elképesztően más, mint az árvaházi élet. Úgy érzem magam, mint egy kiszabadult fegyenc, valahányszor elhagyom az intézet területét. Már éppen azon voltam, hogy a többiek előtt is meggondolatlanul leírom érzelmeimet, sőt már majdnem kiszaladt a számon, mikor épp idejében, nagy nehezen visszaszívtam. Borzasztó nehezemre esik egynémely dolgot elhallgatni - mert túlontúl közlékeny a természetem, s ha te nem volnál, akinek mindent elmondhatok, azt hiszem, meg kellene fulladnom.

Múlt pénteken az intézeti vezetőnő meghívott minket, akik nem utaztunk el vakációzni, „főzőcskére”. Huszonketten voltunk összesen, „gólyák”, másod-, harmad- és negyedévesek, kik ez alkalommal nagyon összebarátkoztunk. A konyha nagy - kőfalán rézedények és üstök lógnak sorban -, a legkisebb lábas is olyan, mint másutt egy mosófazék. Négyszáz lány él Fergussenben. A fehér köténves és fehér sapkás konyhafőnök kikeresett huszonkét fehér sapkát és fehér kötényt - el sem tudom képzelni, honnan szedhetett össze ennyit -, és valamennyiünket egy perc alatt szakáccsá varázsolt.

Nagyszerű mulatság volt, bár már jobb süteményt is ettem, mint azt, amit mi kotyvasztottunk össze. Mikor végre elkészültünk vele, és a konyha, az ajtókilincs és mi valamennyien egyformán ragadtunk, körmenetet rendeztünk, fehér kötényben és sapkában, főzőkanállal,

konyhakéssel, tálalóvillával, nyárssal, serpenyővel felszerelve, végig az üres folyosókon a tanári szobáig, ahol vagy fél tucat tanár és nevelő töltötte csendes nyugalomban az estét. Szerenádot adtunk nekik; diákdalokat énekeltünk, és az általunk készített frissítőkkel, édességgel kínáltuk meg őket. Udvariasan, bár gyanakodva fogadták el süteményeinket. Mikor otthagytuk őket, még nagyban kínlódtak azzal a rágós anyaggal, amit mi süteménynek neveztünk. Amint látod, Apókám, nevelésem pompásan halad előre.

Nem gondolod, hogy okosabb lenne művészi pályára lépnem, ahelyett, hogy írónő legyek?

A vakáció két nap múlva véget ér, és én már előre örülök, hogy viszontlátom a lányokat. A toronyszobám bizony nagyon elhagyatott. Ha csak néhányan lézengenek egy házban, amely négyszázra van berendezve, hát bizony az a néhány szinte elvész benne.

Tizenegy oldal - szegény Apókám, milyen fáradt lehetsz! Csak egypár köszöntő szót akartam írni, de ha már egyszer belefogtam, úgy látszik, nem tudom abbahagyni. Isten veled, drága Nyakigláb Apó! Még egyszer köszönöm, hogy gondoltál rám; teljesen boldog volnék, ha nem volna egy kis fenyegető felhő a láthatáron: a februári vizsgák.

Szeretettel
Judyd

Ui. Lehet, hogy nem illik azt írnom, hogy „szeretettel”; kérlek, bocsáss meg érte. De kell, hogy valakit szeressek, és miután csak közted és Mrs. Lippet között választhatok, beláthatod, hogy nem tehetek másképp, mert őt igazán nem tudom szeretni.

Vizsga előtt

Drága Nyakigláb Apó!

Ha látnád, milyen lázasan folyik a tanulás most a kollégiumban! Már azt is elfelejtettük, hogy valaha is volt vakációnk. Ötvenhét rendhagyó igét kellett agyamba tömködnöm a négy utolsó napban - és csak azért fohászkodom, hogy meg is maradjon benne a vizsgák idejére.

Sokan a lányok közül, ha végeztek egy-egy tárggyal, eladják tankönyveiket, de én inkább összegyűjtöm őket mind egy nagy könyvszekrényben, és mire meglesz a diplomám, az egész műveltségem együtt lesz a könyvespolcokon. Ha valami részletre szükségem lesz, egyszerűen fellapozom a könyvemet. Ez sokkal könnyebb és biztosabb, mint az egész anyagot fejben tartani.

Julia Pendleton betoppant hozzám ma este egy rövidke látogatásra, és itt maradt egy teljes óra hosszat. Beszéd közben családom mineműsége iránt érdeklődött behatóan, és én legjobb iparkodásom mellett sem tudtam a beszédet másra terelni. Mindenáron tudni akarta, hogy mi volt az édesanyám leányneve - hallottál már valaha ilyen szemtelen kérdést intézni egy lelenchez?! Nem volt hozzá bátorságom, hogy megmondjam neki az igazat, s így kiböktem az első nevet, ami abban a pillanatban éppen eszembe jutott, s azt mondtam, hogy anyám született Montgomery. Akkor még azt is tudni akarta, hogy vajon a massachusettsi vagy a virginiai Montgomeryk közül való-e.

Az ő édesanyja Rutherford lány. Ez a család Amerika felfedezésével egy időben vert itt gyökeret, és egy házasság révén rokonságba került VIII. Henrikkel. Apai részről viszont - mint kiderült - jóval az Ádám előtti időkből származnak. Ezért aztán családfájuk legmagasabb ágán egy haladottabb majomfajta ül, nagyon selymes, finom szőrrel és extra hosszú farokkal.

Az volt a szándékom, hogy egy nagyon kedves, vidám, mulattató levelet írok neked ma este, de túlságosan álmos vagyok és - izgatott. Hidd meg, a „gólyák” élete, így vizsga előtt, nem valami rózsás.

A te vizsgára készülő
Judyd

Drága, édes Nyakigláb Apó!

Valamilyen rémes, rettenetes, szörnyű újságot kell veled közölnöm, de nem akarok ajtóstul rontani a házba; hanem előbb azon leszek, hogy jókedvre derítselek.

Jerusha Abbott csakugyan megtette az első lépést az írói pályán. Képzeld, kis versét, melynek címe: „Toronyszobám”, leközlik a februári Havi Szemlében, mindjárt az első oldalon, ami igazán egész különös tisztesség egy „gólya” számára. Az angol nyelv tanára megállított, mikor tegnap este fölfelé jöttem a lépcsőn, és azt mondta, hogy nagyon ügyes, szép munkát végeztem, és hogy a vers is kitűnő, a hatodik verssor kivételével, amelyre a kelleténél valamivel több versláb jutott. Ha érdekel, és hajlandó vagy elolvasni művemet, szívesen küldök majd belőle egy tiszteletpéldányt.

Várjál csak, hadd gondolkozzam, miféle kellemes dolgot tudnék neked még elmondani. Hopp, megvan! Tanulok korcsolyázni, és egészen bátran futok már a jégen egyedül. Azt is megtanultam, hogyan kell kötélen lecsúszni a tornaterem plafonjáról, magasugrásban is pompás az előmenetelem, három és fél láb magasságot ugrom - remélem, hogy rövidesen elérem a négy lábat.

Ma reggel nagyon szép misét tartott nekünk az alabamai püspök. Arról beszélt, hogy „ne ítéljetek, hogy ti is meg ne ítéltessetek”, ami egyszerűbben szólva azt jelenti, hogy elnézéssel kell lennünk embertársaink hibáival szemben, és nem szabad nyers szigorúsággal ítélkeznünk felettük. Szívből kívánom, bárha te is hallottad volna prédikációját.

Ez a mai délután a legragyogóbb, legnaposabb téli délután, melyet valaha láttam. Zúzmara fehérlik a fákon, melyek olyanok, mintha cukorból volnának, és az egész világ a hótakaró súlya alatt görnyed - kivéve engem, aki a bánat súlya alatt görnyedezem.

És most - bátorság, Judy - végre meg kell mondani a valót.

Mondd, igazán jókedvű vagy? Nos hát megbuktam matematikából és latinból. Ezekből a tárgyakból különórákat veszek, de jövő hónapban pótvizsgára bocsátanak, úgyhogy hamarosan helyrehozhatom a hibámat. Végtelenül sajnálom, hogy bánatot okoztam neked, de máskülönben nem bánt a lelkiismeret, mert igazán annyi mindent tanultam az egész idő alatt, ami nem szerepel a tananyagban. Tizenhét könyvet olvastam és temérdek verset, igazán fontos regényeket, életrajzokat, tanulmányokat - és milyen érdekes volt valamennyi!

Mindebből láthatod, drága Apókám, hogy vagyok olyan intelligens, mintha a fejem zsúfolva volna latin tudománnyal. Megbocsátasz-e nekem ez egyszer, ha megígérem, hogy soha többé nem fogok megbukni?

A te vezeklőcsuhás
Judyd

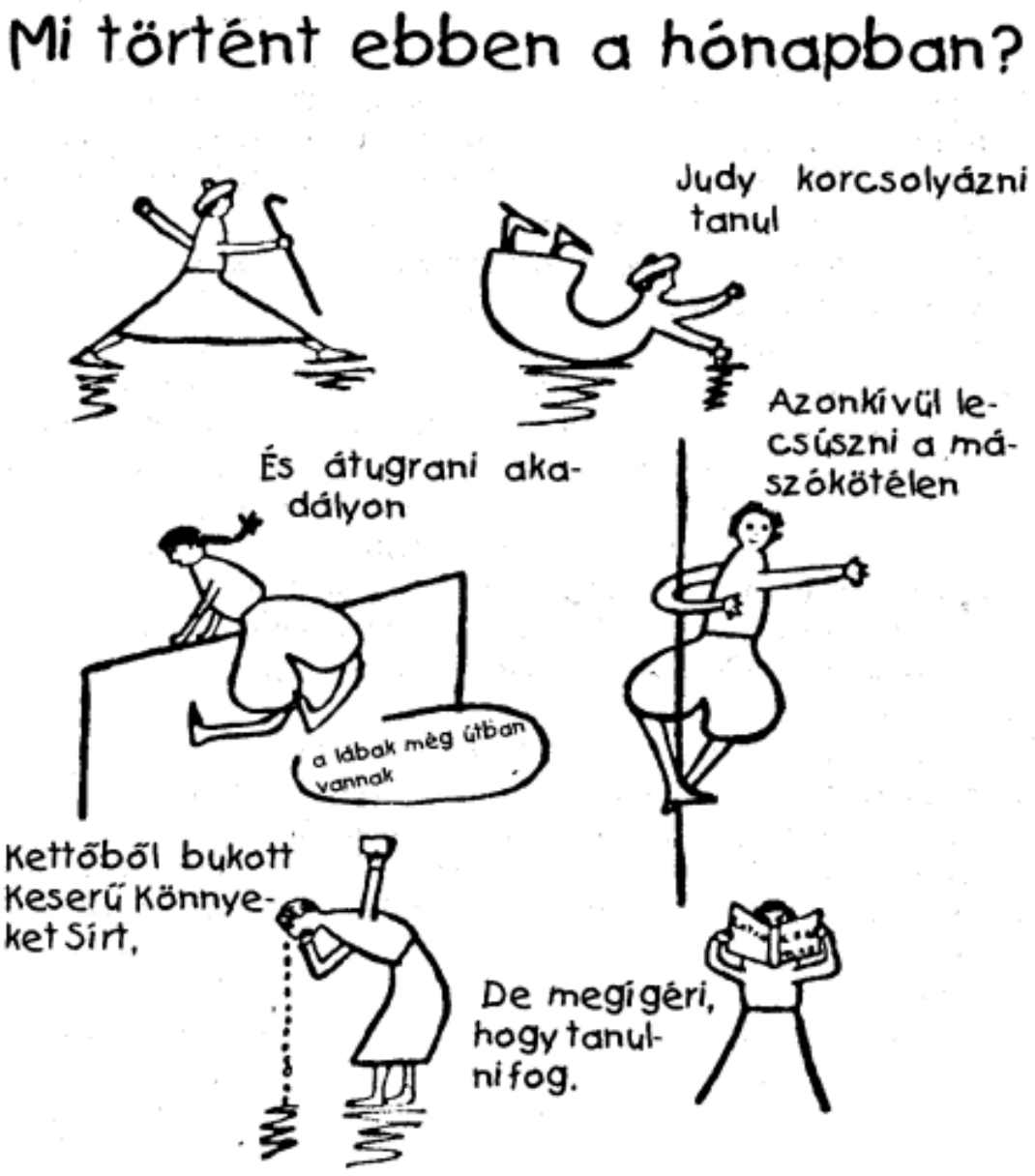

Drága Nyakigláb Apó!

Ez egy egészen soron kívüli levél, a hónap közepén, de hát egy kicsit elhagyottnak érzem magam ma este, és így hozzád menekülök. Utálatos fergeteg dúl odakünn, és a hó szinte belepi ablakaimat. Az épületben már teljes sötétség uralkodik, de én kávét ittam, és nem tudok elaludni.

Ma este nagy vendégség volt nálam, ami Sallyból, Juliából, Leonora Fentonból, szardíniából, hideg húsos salátából, gyümölcsből és feketekávéból állt. Julia azt mondotta, hogy nagyon jól érezte magát, Sally pedig itt maradt még, és segített elmosogatni.

Ma este még szentelhetnék néhány órát a latintanulásra is, ami nagyon üdvös dolog, bár korántsem kellemes. Semmi kétség, nagyon gyenge latinos vagyok.

Nem tennéd meg nekem azt a szívességet, hogy egy egész rövid időre vállalnád nálam a nagymama szerepét? Sallynak van nagymamája, Juliának kettő is van, és Leonórának szintén. Ma este sokat beszéltek róluk, és összehasonlították őket. Igazán nem tudom, hogy van-e valami, amit forróbban óhajtanék, mint éppen egy ilyen tiszteletre méltó rokonságot! Hát ha nincs kifogásod ellene, akkor most nagymamának képzellek el. Tegnap, mikor benn voltam a városban, egy olyan kedves szalagos kis csipke főkötőt láttam, azt szeretném neked ajándékozni nyolcvanharmadik születésnapodra.

! ! ! ! ! ! ! ! ! ! ! !

Ez a kápolna harangszava, amint elüti a tizenkettőt. Azt hiszem, most már mégis álmos vagyok. Jó éjszakát, nagyanyuskám!

A téged nagyon szerető kis unokád
Judy

Március idusán

Édes Ny. A.!

Latint tanulok, latint tanultam, latint fogok tanulni. A pótvizsgám jövő kedden lesz, hét órakor, és akkor vagy átmegyek, vagy *szétrobbanok.* Szóval legközelebb vagy a boldog és megkönnyebbült, vagy pedig a darabokra hullott Judyról fogsz hallani.

Ha majd túl leszek a vizsgán, egy tiszteletteljes levelet fogok írni, de este még sürgős megbeszélésem van az „Ablativus Absolutussal”[6].

A te nagyon siető
J. A.-d

Március 26-án

Mr. Smith - Ny. A.-nak

Uram, ön sohasem felel egyetlen kérdésemre sem. A legcsekélyebb jelét sem adja annak, hogy érdeklődik dolgaim iránt. Ön talán a rettenetes „pártfogók” legrettenetesebbike, és engem is csak azért neveltet, hogy kötelességét teljesítse.

Semmit, semmit se tudok Önről, még a nevét sem ismerem! Nagyon lehangoló dolog, csak úgy a nagyvilágba írogatni leveleket. Meg vagyok róla győződve, hogy ön olvasatlanul hajítja leveleimet a papírkosárba. Ezután csak a munkámról fogok önnek beszámolni. A latin és a geometria pótvizsgám a múlt héten volt; mindkettőt sikeresen letettem, és most szabad vagyok!

Őszinte tisztelettel
Jerusha Abbott

[6] Ablativus absolutus - latin mondattani szerkezet

Április 2-án

Drága Nyakigláb Apó!

Én egy *szörnyeteg* vagyok!

Kérlek, bocsásd meg nekem azt a borzalmas levelet, amit a múlt héten írtam - rettenetesen elhagyatottnak, szerencsétlennek éreztem magam azon az estén. Nem is tudtam, de akkor már bennem volt a torokgyulladás, influenza és ehhez hasonló jó dolgok. A betegszobában fekszem most már hatodnapja. Ez az első eset, hogy fel szabad ülnöm, és írószert vehetek a kezembe. A főápolónő nagyon szigorú. De egész idő alatt furdalt a lelkiismeretem, és gyötrődtem utolsó levelem miatt, és tudom, hogy nem is leszek addig egészséges, míg te meg nem bocsátasz nekem. Itt küldöm fényképemet, a nyuszifüles borogatással.

Ez csak felkelti részvétedet! Garatmandula-gyulladásom volt, és bár egész évben tanultam élettant, a garatmandulának hírét se hallottam. Milyen felületes a mi tudásunk! Nem tudok most tovább írni, mert kissé reszketek, ha hosszú ideig ülök.

Kérlek, bocsásd meg szemtelenségemet és hálátlanságomat. Hiába, rosszul neveltek.

Szeretettel a tied
Judy Abbott

Betegszoba
Április 4-én

Édes, drága Nyakigláb Apó!

Tegnap alkonyatkor, mikor felültem ágyamban, és kinéztem az esőbe, és éppen nagyon elhagyottan és árván éreztem magam ebben a nagy intézetben, az ápolónő egy hosszú fehér dobozzal jelent meg - amely nekem volt címezve, s tele volt a leggyönyörűbb rózsaszínű rózsákkal. S aminek még jobban örültem, a dobozban még egy udvarias levélkét is találtam, furcsa, hátradőlő írással (amely azonban erélyes jellemet árult el!). Köszönöm ezt a figyelmességet, ezerszer köszönöm. Ez a virágcsokor volt életem első igazi ajándéka. Hogy tudd, hogy milyen gyerekes vagyok, elárulom, hogy párnám közé fúrtam a fejemet, és úgy zokogtam a boldogságtól.

Most, hogy már bizonyos vagyok benne, hogy elolvasod leveleimet, igyekszem majd érdekesebben írni, olyannyira, hogy leveleim megérdemeljék, hogy piros szalaggal átkötve megőrizzék őket. Csak arra kérlek, hogy azt az egy szörnyű levelet hagyd ki a gyűjteményből, és égesd hamuvá. Szörnyű számomra a gondolat, hogy valaha is olvastad.

Köszönöm neked, hogy olyan boldoggá tettél egy nagyon beteg és elkeseredett „gólyát”. Neked bizonyára kiterjedt családod, sok szerető rokonod és barátod van, és nem tudod, mi az egyedüllét. De én tudom.

Isten veled! Ígérem, hogy sohasem leszek többé undok, hiszen most már tudom, hogy egy valóságos valaki vagy - és azt is ígérem, hogy többet nem háborgatlak kérdéseimmel.

Még mindig gyűlölöd a lányokat?

Örökké a tied
Judy

Hétfő reggel, 8 óra

Édes Nyakigláb Apó!

Remélem, nem te vagy az a „pártfogó”, aki egyszer ráült a varangyos békára. Úgy mesélték, hogy a béka hatalmas csattanással pukkant szét, tehát a „pártfogó” valószínűleg kövérebb fajta lehetett.

Emlékszel a John Grier Otthon mosóházának ablakai előtt levő, ráccsal fedett kis mélyedésekre? Minden tavasszal, ha itt volt a levelibékák ideje, ezekben a mélyedésekben gyűjtöttük össze őket. A békák aztán az ablakon át beugráltak a mosókonyhába, és nagymosáskor gyönyörűséges izgalmat keltettek. Bár sokszor kaptunk büntetést ezért a csínyünkért, mégsem tudtunk lemondani erről a játékról. És egy napon - nem akarlak a részletekkel fárasztani - valahogyan a legnagyobb és legkövérebb béka belekerült a gyűlésezőterem egyik mély és kényelmes karosszékébe. Azon a délután a gyűlésen... de hiszen te jelen voltál, és a többit úgyis tudod. Most, hogy elfogulatlanul gondolok vissza erre az időre, elismerem, hogy a büntetést megérdemeltük, és ha jól emlékszem, nem is volt túlzott.

Nem tudom, mért támadtak fel bennem ezek az emlékek olyan élénken; talán a tavasz teszi vagy a békák megjelenése, amelyek mindig a régi gyűjtési hajlamot ébresztik fel bennem. Az egyetlen dolog, ami mégis visszatart attól, hogy gyűjtsem őket, az a tény, hogy itt senki sem tiltja.

Szerda

Tudod, melyik a kedvenc könyvem? Természetesen a jelen pillanatot gondolom, mert rendszerint minden harmadnap változik ebbéli véleményem. Nos hát, az „Üvöltő szelek”. Emily Brontë még egészen fiatal volt, mikor ezt a művét megírta, és sohasem volt annak a kis községnek a határán túl, ahol született. Sohasem ismert férfit az életében, hogy tudta hát úgy megrajzolni és elképzelni Heathcliffe alakját, regényének főhősét?

Én képtelen volnék rá, pedig én is fiatal vagyok, és én sem voltam a John Grier Otthon falain túl - tehát minden adottságom megvolna, s mégsem megy. Sokszor rettenetes félelem fog el, ha arra gondolok, hogy nem vagyok tehetséges. Istenem, Apókám, nagyon kétségbeesett és csalódott leszel, ha rájössz majd, hogy sohasem lesz belőlem nagy író? Hidd meg, ilyenkor tavasszal, mikor odakünn minden olyan gyönyörű, friss, zöld és rügyező, úgy szeretnék hátat fordítani a tanulásnak s elrohanni, hogy élvezhessem a természetet. Különben is azt hiszem, hogy sokkal élvezetesebb dolog könyveket olvasni, semmint írni.

Ó!!!

Ez egy sikoltást jelez, mely olyan velőtrázó, volt, hogy Sallyt, Juliát és a negyedévest egy pillanat alatt becsalta a szobámba. Mindennek ez a szörnyű százlábú az oka:

Jaj, de utálatos! Éppen befejeztem az utolsó mondatot, és elgondolkoztam azon, hogy mi legyen a következő, mikor - bumm! - a mennyezetről éppen a kezem mellé esett. Menekülés közben rémületemben két teáscsészét vertem le az asztalról. Sally egyéb szerszám hiányában a hajkefémmel csapott rá - brrr, képtelen volnék még valaha is használni! -, és az elejét megölte, de a hátulsó ötven láb virgoncan beszaladt az íróasztal alá és eltűnt.

Ez a repkényes falú, régi épület teli van százlábúakkal. Rettenetesen utálatos állatok. Inkább egy tigrist szeretnék tudni az ágyam alatt, semmint egy százlábút.

Péntek, 9 óra 30 perc

Mennyi baleset egyszerre! Nem hallottam meg az ébresztőcsengőt reggel, és elaludtam. Ráadásul még öltözködés közben elszakadt a cipőzsinórom, és mert nagyon siettem, hát egy gomb is lerepült a blúzomról. Elkéstem a reggeliről és még az első óráról is. Elfelejtettem írópapírt vinni a tanterembe, és a töltőtollam folyt. A trigonometriában a tanárnőnek és nekem eltérő véleményünk volt a logaritmusról. (Mikor utánanéztem, kiderült, hogy neki volt igaza!) Délben sült bárányhúsunk volt és gyümölcstortácskánk; mindkettőt szívemből utálom: ízük a lelencházra emlékeztet. A levélszekrényemben nem találtam mást, csak számlákat (be kell vallanom, máskor sem találok benne egyebet, családom nem nagyon kényeztet el levelekkel). Délután angolórán váratlanul dolgozatot írtunk. A vers fel volt írva a fekete táblára, nyolc sorból állt, és nem volt se füle, se farka. Teljes háromnegyed óra hosszat törtük rajta a fejünket, de egyikünk sem tudott benne kiigazodni. Üres fejjel bámultunk az üres papírlapra, mely ott feküdt előttünk. Bizony, nehéz, fáradságos dolog „művelődni".

De hát ez még nem minden szörnyűsége ennek a szörnyű napnak! A java még csak most következik!

Az eső úgy esett, hogy nem golfozhattunk, ahelyett a tornaterembe kellett mennünk. A mellettem álló leány a buzogánnyal könyökön vágott. Mikor hazaértem, ott találtam egy dobozban új halványkék tavaszi ruhámat, amely azonban olyan szűk volt, hogy nem tudtam benne leülni. Péntek a nagytakarítás napja, és a szobaleány összedobálta íróasztalomon az írásaimat. Vaníliakrémet kaptunk tészta helyett, melyben véletlenül több volt a zselatin, mint a krém. A kápolnában is húsz perccel tovább tartottak minket, mint egyébkor, és egy előadást kellett végighallgatnunk a „nőies nők"-ről. Végre, végre szobámba értem, és a megkönnyebbülés sóhajával vettem kezembe a regényt, melyet olvasok - néhány boldog perc után sóvárogva ezen a szörnyű napon. Ekkor egyszerre csak kopogtatnak az ajtómon, és a szobámba belép egy Ackerly nevű tésztaképű leány, rettenetes világbutája, aki mellettem ül a latinórákon, miután a neve szintén A-val kezdődik (bárcsak Mrs. Lippet Zaborskynak nevezett volna inkább!), és megkérdezte, hogy a hétfői latinlecke a 69. vagy a 70. szakasznál kezdődik-e. Én egy perc alatt megmondtam; de ő itt ült *egy teljes óra hosszat.* S biztosíthatlak, hogy ebben az órában több, mint hatvan perc volt.

Hallottál már a bosszúságoknak ilyen hosszú soráról? Nem az élet nagy bajai azok, melyek próbára teszik a jellemet! A nagy tragédiákkal bátran szembenézni és vállalni a szenvedést, az könnyebb feladat, de a mindennapi élet kicsinyes kellemetlenségeit elviselni és mosolyogni rajtuk, az már sokkal nehezebb, ahhoz már erős jellem kell.

Hát ilyen jellemet igyekszem majd kifejleszteni magamban.

Lassanként kezdem megérteni, hogy az egész élet csak egy játszma, amelyet olyan ügyesen és jól kell megjátszanom, hogy örömöm teljék benne. Ha vesztek, vállat vonok és nevetek, ha pedig nyerek, ugyancsak nevetek.

Bárhogy is van, azon leszek, hogy tréfásan fogjam fel a dolgokat. Soha többé nem hallod majd panaszomat, édes Apókám, még akkor sem, ha Julia folyton selyemharisnyát hord, és százlábúak potyognak le a falról. Felelj mielőbb!

Örökké a tied
Judy

Május 13-án

Édes Nyakigláb Apó,
Nagyságos Úr,
Tisztelt Uram!

Egy levelet kaptam Mrs. Lippettől. Azt írja, reméli, hogy sem magaviseletem, sem tanulmányi előmenetelem nem hagy kívánnivalót hátra. Feltételezi, hogy nincs hová mennem nyáron, és ezért tudatja velem, hogy hajlandó a vakáció idejére a lelencházba venni - ahol munkám ellenében gondoskodnak ellátásomról -, amíg újra megnyílik a kollégium kapuja.

ÉN GYŰLÖLÖM A JOHN GRIER OTTHONT!

Inkább meghalok, semhogy oda visszatérjek.

Őszinte tisztelettel
Jerusha Abbott

Május 17-én

Cher Apóka *Jambes-Longues!*

Vous êtes un angyal!

Je suis très heureuse a major miatt, *parce que je n'ai jamais* voltam még egy majorban, *ma vie,* és kétségbe lennék esve, ha vissza kellene mennem *chez John Grier Maison,* és ott kellene mosogatnom *tout l'été.* Attól tartok, hogy *quelque chose affreuse* történne *parce que j'ai perdu mon humilité d'autre fois, et j'ai peur,* hogy *quelque jour* dühbe gurulnék, *et* földhöz csapnék minden csészét és tányért *dans la maison.*

Je ne peux pas megírni *mes nouvelles, parce que je suis dans* éppen franciaórán, *et j'ai peur que Monsieur le Professeur* felelésre szólít engem *tout de suite.*

Hát nem megtette!

Au revoir!

Je vous aime beaucoup[7]
Judy

---

[7] Kedves Nyakigláb Apóka!

Ön angyal!

Nagyon boldog vagyok a major miatt, mert még soha életemben nem voltam majorban, és kétségbe lennék esve, ha vissza kellene mennem a John Grier Otthonba, és egész nyáron ott kellene mosogatnom. Attól tartok, hogy valami borzasztó dolog történne, mert elvesztettem egykori alázatomat, és félek, hogy egy napon dühbe gurulnék, és földhöz csapnék minden csészét és tányért a házban. Az új híreket most nem tudom megírni, mert éppen franciaórán vagyok, és attól félek, hogy a tanár úr mindjárt felelésre szólít. Hát nem megtette! Viszontlátásra! Nagyon szeretem Önt.

Május 30-án

Édes Nyakigláb Apó!

Láttad már valaha a kollégium környékét? (Ez igazán szónoki kérdés, ne törődj vele!) A legistenibb hely ilyenkor májusban! Minden bokor virágzik, és minden fa ifjú, friss zöldben pompázik - még az öreg tölgy is hogy megfiatalodott! A fű csak úgy tarkállik a sor sárga gyermekláncfűtől és száznál több kék, fehér, rózsaszín ruhás lánytól, akik itt majálist tartanak. Mindenki olyan vidám és gondtalan, örül a közelgő vakációnak, annyira örül, hogy a vizsgák sem aggasztják.

Hát nem boldogság ennyi vidám és elégedett ember között lenni ilyen gyönyörű májusi napon? És valamennyi boldog teremtés között a legboldogabb én vagyok, Apókám! Mert elkerültem a lelencházból, mert nem vagyok senki gyereklánya, alkalmazottja vagy gépírónője (pedig hát azzá kellett volna lennem, tudod. Hála neked, hogy itt vagyok!).

Sajnálom, hogy valaha is rossz voltam.

Sajnálom, hogy valaha is szemtelenül viselkedtem Mrs. Lippettel szemben.

Sajnálom, hogy valaha is sót öntöttem a cukortartóba.

Sajnálom, hogy valaha is fintort vágtam a „pártfogók" háta mögött.

A jövőben iparkodni fogok, hogy nagyon jó, nagyon kedves, nagyon barátságos legyek mindenkivel, mert *olyan* boldog vagyok! És ezen a nyáron írni fogok, írni, írni, írni, és igyekszem, hogy mielőbb nagy író legyen belőlem. Hát nem nagyszerű ennek csak a gondolata is? Ó, majd meglátod, hogy kibontakozik minden képességem a jóra, a szépre! Lelkemben a jó tulajdonságok úgy szunnyadtak eddig, mint gyenge hajtások, amelyek dideregve bújnak el a fagy és hideg elől, de a forró napsugár édes melege hamarosan előcsalja, és magasra növeszti őket.

Hiszen így van ez mindenkivel! Én nem vagyok híve annak az elméletnek, hogy a balsors, a szenvedés és a csalódás edzi szilárddá a jellemet. Az a boldog ember, aki a szeretet melegén nevelődött. Ez az igazi emberszeretet. (Hogy tetszik neked az a szó: filantróp? Éppen most tanultam!) Te igazi filantróp vagy, drága Apókám!

Ott hagytam el, hogy az itteni kollégium környékéről írtam neked. Bár eljönnél hozzám, ha csak egész rövid időre is, és én körülvezethetnélek itt, és magyarázhatnám neked:

- Látod, itt a könyvtár, ez meg a díszkert, Apókám, édes. Az a gótikus épület, ott jobb kéz felől, a tornacsarnok, az a román stílusú balról pedig a kollégiumi kórház. Ó, én pompás idegenvezető vagyok! Hiszen a lelencházban állandóan engem bíztak meg ezzel a fontos tisztséggel. És itt is idegenvezetősködtem már egy egész napon át. És jól csináltam!

No és aztán egy férfit kalauzolni!

Ez egész különös élmény lenne. Hiszen még soha életemben nem beszéltem férfival (kivéve néha egy-egy „pártfogót", de hát azok nem számítanak.) Bocsánat, Apókám! Nem akarlak érzelmeidben megbántani azzal, hogy a „pártfogókat" szidom. Semmiképpen sem akarom elismerni, hogy te is hozzájuk tartozol! Te csak úgy véletlenül pottyanhattál közéjük. A „pártfogó", mint olyan, kövér, felcicomázott és kenetteljes. Megsimogatja az ember arcát, és vastag aranyláncon hordja az óráját.

Ilyen körülbelül egy „pártfogó” fényképe. Ez ugyan inkább egy poloskára hasonlít, de a „pártfogót” akartam megrajzolni. És most figyelj jól ide!

Igenis, sétáltam, beszélgettem és uzsonnáztam egy férfival! Méghozzá egy nagyon előkelő és egészen kiváló férfiúval!

Mr. Jervis Pendletonnal, aki Juliáék családjából való, röviden Julia nagybácsija, akit „kis nagybácsim”-nak nevez (pedig bátran hívhatná nagyon nagy bácsimnak, mert legalábbis olyan magas, mint te). Mr. Pendletonnak dolga volt itt a közelben, és betért a kollégiumba, hogy meglátogassa unokahúgát. Mr. Pendleton Julia atyjának legfiatalabb testvére, de azért nincsenek különösképpen bizalmas viszonyban egymással. Azt hiszem, egyszer nézett csak rá Juliára, még kisgyerekkorában, s tüstént eldöntötte, hogy ezt a kislányt nem fogja szeretni. Alig vesz róla tudomást.

De bárhogyan is van, itt volt, itt ült velünk a fogadószobában, nagyon elegáns öltözékben, kalapja, botja és kesztyűje ott feküdt mellette a széken. Juliának meg Sallynak órája volt, éppen ezért Julia berontott hozzám a szobába, és arra kért, vezessem körül bácsikáját az intézeten, és csak hét óra után hozzam vissza, amibe én udvariasan bár, de nem nagy lelkesedéssel egyeztem bele, mert egy cseppet se szerettem a Pendletonokat.

De kiderült, hogy ez a Pendleton valóságos szelíd bárány. Igazi ember, nemes gondolkozású és jó - szóval teljesen elüt a fajtájától. Nagyon-nagyon kellemes délutánt töltöttünk együtt.

Borzasztóan vágyom én is egy nagybácsi után. Nem vállalnád, kérlek, nálam a nagybácsi szerepét? Azt hiszem, ők tán még a nagymamáknál is fontosabbak!

Mr. Pendleton emlékeztet rád, édes Apókám! Ilyen lehettél te húsz évvel ezelőtt. Látod, egészen jól ismerlek, még ha nem is találkoztam veled sohasem az életben.

Magas, sovány, napbarnított, éles arcvonású férfi, kinek különösen jellegzetes a mosolygása, amely sohasem tör teljesen elő, hanem csak ott játszik a szája szögletében. Megvan az a sajátos tulajdonsága, hogy az ember úgy érzi mellette, mintha már réges-régen ismerné. Pompás társalgó. Bejártuk az intézet környékét, az előkerttől kezdve egészen a sportpályáig, azután azt mondta, hogy fáradt, és teázni szeretne. Azt ajánlotta, hogy a kollégiumi cukrászdába menjünk, amely nem volt messze. Én vissza akartam menni Juliáért és Sallyért, de ő azt mondta, hogy jobb szereti, ha unokahúga nem iszik olyan sok teát, mert ideges lesz tőle. Így hát csak ketten tértünk be a kis cukrászdába, és kiültünk a teraszra, egy meghitt, csinos kis asztal mellé, és teát, vajas kalácsot, fagylaltot és süteményt ettünk. A cukrászda csaknem teljesen üres volt, ami érthető, tekintve, hogy ilyenkor, hónap végén, mindenkinek fogytán van a zsebpénze.

Milyen nagyszerűen szórakoztunk! De Mr. Pendletonnak aztán sietnie kellett, hogy elérje a vonatot, és Juliánál alig tölthetett már néhány percet. Julia dühös volt rám, hogy elvittem őt magammal, Mr. Pendleton, úgy látszik, különösen gazdag és kívánatos nagybácsi!

Sokat könnyített lelkiismeret-furdalásomon, hogy gazdag, hiszen az uzsonnánk maga hatvan centbe került, személyenként!

Ma reggel (hétfő van) három doboz csokoládébonbon érkezett expressz, Juliának, Sallynak és nekem. Hát ehhez mit szólsz? Bonbont kapni egy férfitól!

Kezdem magam úgy érezni, mint egy leány, és nem mint egy lelenc.

Bár te is eljönnél egyszer hozzám uzsonnázni, hogy meglássam, tudnálak-e szeretni. De gondold el, milyen rettenetes lenne, ha nem éreznék vonzalmat irántad! Bárhogy is van, tudom, hogy szeretnélek!

Bien! Fogadd hódolatteljes üdvözletemet.
„Jamais je ne t'oublierai!"[8]

Judy

Ui. Ma reggel, mikor tükörbe néztem, egy egész új gödröcskét fedeztem fel arcomon, melyet eddig még sohasem láttam. Nagyon furcsa! Mit gondolsz, mitől keletkezhetett?

Június 9-én

Drága Nyakigláb Apó!

Boldog nap! Éppen most tettem le utolsó vizsgámat, élettanból, és most:

három hónapot fogok tölteni egy majorban!

Fogalmam sincs, milyen egy major tulajdonképpen, hiszen még sohasem voltam ilyen helyen, még csak nem is láttam - kivéve a vasút ablakából -, de tudom, hogy szeretni fogom, és boldogan fogom élvezni a szabadságot. Még azt sem szoktam meg, hogy kikerültem a John Grier Otthonból, amelytől a hideg fut végig a hátamon, valahányszor eszembe jut. Úgy érzem, mintha mind gyorsabban és gyorsabban kellene szaladnom, és néha visszanézek, hogy meggyőződjem róla, csakugyan nincs-e Mrs. Lippet a hátam mögött, hogy kinyújtsa felém karját, és visszahúzzon.

Ezen a nyáron senkitől sem kell félnem, ugye? Tőled nincs mit tartanom, sokkal távolabb vagy, semhogy parancsoló szigorod rám sújthatna. Mrs. Lippet végkép meghalt számomra, és bizonyára Semple-éket sem bíztad meg azzal, hogy cselekedeteimet felülbírálják. Vagy tán tévedek? Nem, bizonyára nem! Teljesen felnőttem! Hurrá!

Most elhagylak, hogy a poggyászomat összecsomagoljam, egy koffert és három dobozt, teáskészlettel, tálakkal, díványpárnákkal és könyvekkel.

Örökké a tied
Judy

Ui. Itt vannak az élettani vizsgakérdéseim. Gondolod, hogy átmentél volna?

Lock Willow
Szombat este

Legeslegdrágább Nyakigláb Apó!

Éppen csak hogy megérkeztem, még ki sem csomagoltam, de már égek a türelmetlenségtől, hogy megmondhassam neked, mennyire tetszik nekem a major. Ez egy fenség csodás, isteni hely! A ház négyszögletes, körülbelül ilyen:

---

[8] Jól van. Sohasem foglak elfelejteni.

És milyen öreg! Legalábbis százesztendős. Van egy verandája is, de azt nem tudtam lerajzolni, meg egy meghitt, kedves előcsarnoka az elülső oldalon. A kép nem nagyon hasonlít a valósághoz - mert azok a bodros valamik, amik úgy emlékeztetnek a tollsöprűre, jávorfák, és azok a tüskések, melyek a kocsiutat szegélyezik, fenyőfák. A major egy kis dombon terül el, és gyönyörű kilátás nyílik ablakaiból sok mérföldnyi zöld mezőségre és azon túl a dombokra.

Ilyen hullámvonalban vezet az út Connecticut felé, és Lock Willow major éppen egy hullámhegyen fekszik. Úgy hallom, hogy az istállóépületek egykor a ház előtt voltak, és elvették a szép kilátást, de egy jóságos villám lecsapott a mennyből, és felgyújtotta a rozoga vityillót. Azóta szabad a kilátás, és az új istálló szép téglából épült a ház mögött.

A majoros, Mr. Semple feleségével, Mrs. Semple-lel, két béressel és egy szolgálóval lakik a házban. A béresek meg a szolgáló künn esznek a konyhában. Semple-ék és Judy pedig az ebédlőben. Az estebéd sonkából, tojásból, mézből, vajból, sajtból és kétszersültből állt - és egy jókora adag tereferéből. Még soha életemben nem szórakoztattam úgy az embereket, mint ezen az estén, annyi-annyi nevetnivalót találtak abban, amit mondok. Ez biztosan azért volt, mert soha életemben nem voltam még falun, és kérdéseim rettenetes tudatlanságról tettek tanúságot.

A kereszt a ház ablakán nem azt jelenti, hogy itt gyilkosságot követtek el, hanem azt, hogy itt lakom én. Tágas, nagy, négyszögletes szoba, imádni való régi bútorokkal. És látnád csak az ablakokat, amelyeket botokkal kell kitámasztani, és az aranyszélű zöld rollókat, amelyek azonnal leszakadnak, mihelyt hozzájuk ér az ember. Egy nagy, négyszögletes mahagóni asztal áll a szoba közepén, amely mellett majd szétterpesztett könyökökkel ülök ezen a nyáron, és írom világraszóló regényemet.

Ó, Apókám, ha tudnád, milyen izgatott vagyok! Alig várom már, hogy holnap legyen, és megkezdhessem új életemet. Most 8 óra 30 perc van, és én, egy-kettő, el fogom fújni a gyertyát, és megpróbálok elaludni. Reggel pedig öt órakor fogok felkelni. Hallottál már valaha ilyen mulatságosat? El sem tudom hinni, hogy ez az igazi Judy! Te és a jó sors több jóban részesíttek engem, mint amennyit megérdemlek. Nagyon, *nagyon, nagyon* jónak kell lennem, hogy mindezt meghálálhassam. És leszek is! Majd meglátod!

Jó éjszakát!
Judy

Ui. Hallanod kellene, hogyan kuruttyolnak a békák, és hogyan visítanak a kismalacok! És ha az új holdat látnád! Gyönyörű!

Lock Willow
Július 12-én

Édes Nyakigláb Apó!

Hogyan fedezte fel titkárod a Lock Willow-i majort? (Ez nem szónoki kérdés! Borzasztóan szeretném tudni, valósággal fúrja az oldalamat a kíváncsiság.) Mert ide hallgass: tudd meg, hogy ez a major Mr. Jervis Pendleton tulajdona volt, de odaajándékozta Mrs. Semple-nek, aki az ő gyermekkori dajkája. Hát hallottál már valaha a véletlenek ilyen furcsa összejátszásáról? Mrs. Semple még mindig „Jervie úrfi”-nak szólítja, és az ő szemében még mindig az az édes kicsi fiúcska, aki hajdanában volt. Égy medalionban egy kis hajfürtöt is őriz tőle, abból az időből, mikor Mr. Pendleton még kicsi baba volt, és ez a hajfürt *vörös* - vagy legalábbis vöröses!

Amióta megtudta, hogy ismerem Mr. Pendletont, hát nagyot nőttem a szemében. Az ember semmivel sem tudja Semple-éket jobban meghódítani, mint ha a Pendleton család bármelyik tagjával való ismeretségére hivatkozik, de leginkább Jervie úrfira, aki úgy látszik, a család dísze (itt kénytelen vagyok hozzáfűzni, hogy Julia éppen az ellenkezője).

A major napról napra több érdekességet nyújt. Tegnap egy szénásszekér tetején kocsikáztam. Három nagy disznónk van és kilenc kismalacunk, látnod kellene, hogy azok hogy habzsolják a moslékot. Ezek aztán a malacok! Tengernyi sok a kiscsibénk, kacsánk, pulykánk meg gyöngytyúkunk. Bolond az, aki városban él, mikor falun lakhatna.

Mindennapi teendőm, hogy tojásokra vadásszak. Ennél a műveletnél történt velem tegnap, hogy a pajtában elvágódtam egy gerendán, mikor a fekete tyúk elrejtett tojását akartam felkutatni. Mikor felhorzsolt térdemmel Mrs. Semple-hez siettem, ő rögtön kimosta és bekötözte a sebet, és közben a legnagyobb részvét hangján mondogatta: „Ó, szegény drágám! Mintha csak tegnap lett volna, mikor Jervie úrfi botlott meg ugyanabban a pajtában, ugyanazon a gerendán, és ütötte meg ugyanúgy, ugyanezt a térdét.” A vidék itt körülöttünk csodálatosan szép. Van itt völgy, folyó, erdős hegyoldal és a messzeségben egy magas kék hegy, amely egyenesen ennivaló.

Hetenként kétszer köpülünk. Egy kis kőházunk van erre a célra, amely alatt föld alatti patak folyik. Sok majorosnak itt a környéken már szeparátora is van, de mi nem irigyeljük őket ezért az újításért. Lehet, hogy így több dolgunk van a tejjel, de az előállítás mégis olcsóbb. Hat borjúnk van, és mind a hatnak én adtam nevet. Így hívják őket:

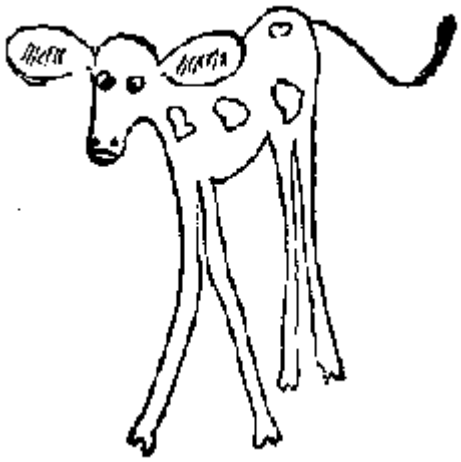

1. Sylvia, mert ő az erdőben született;
2. Lesbia, Catullus Lesbiája után;
3. Sally;
4. Julia - egy foltos leírhatatlanul csúf állat;
5. Judy, őt magamról neveztem el;
6. Nyakigláb Apó - ugye, nem haragszol érte?

Ha tudnád, milyen szelíd, és milyen tiszta fajta. Nézd, ide lerajzolom neked, hogy lásd, mennyire ráillik a neve.

Még eddig nem volt időm, hogy belefogjak regényembe, amely megszerzi majd nekem a halhatatlanságot: az élet itt a majorban túlságosan sok tennivalót ró rám.

Mindig a tied
Judy

Ui. 1. Megtanultam, hogyan kell a német „Pfannkuchent” sütni.

Ui. 2. Ha talán a tyúktenyésztés gondolatával foglalkozol, nagyon ajánlom, hogy orpington tyúkokkal próbálkozz. Azok jó nagyok, és pompás tojók.

Ui. 3. Szeretném, ha küldhetnek neked egy kicsit abból a gyönyörű, friss vajból, amit tegnap köpültem. Pompás tejesasszony lenne belőlem!

Ui. 4. Ez itt Miss Jerusha Abbottnak, a jövendő nagy írónőnek képe, amint hazahajtja a teheneket.

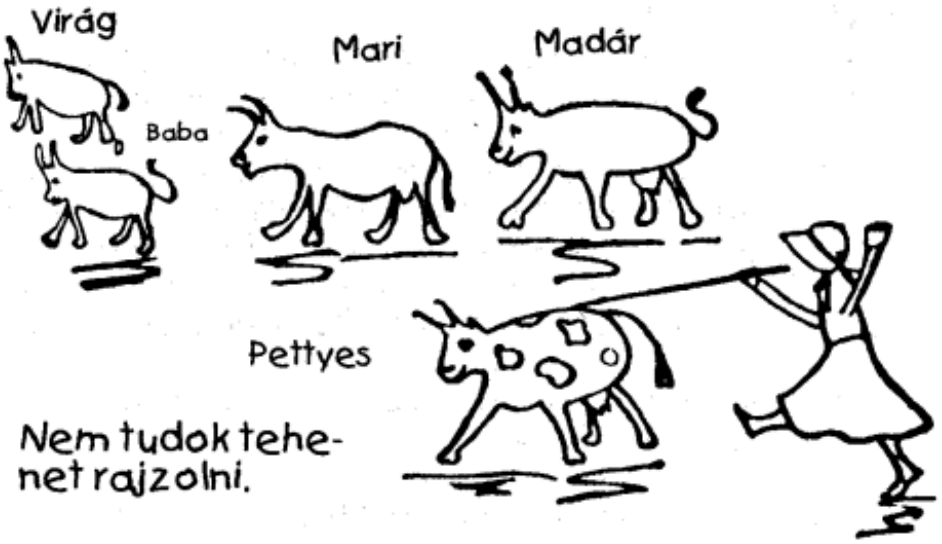

Vasárnap

Drága Nyakigláb Apó!

Hát nem mulatságos? Tegnap este azon voltam, hogy írok neked egy hosszú levelet, de mikor leírtam a megszólítást: „Drága Nyakigláb Apó” - hirtelen eszembe jutott, hogy megígértem, miszerint szedret szedek vacsorához, kifutottam hát, és az asztalon hagytam a megkezdett levelet. Mikor ma visszatértem ebbe a szobába, hogy folytassam az írást, mit gondolsz, mit találtam a levélpapírom közepén? Egy igazi Nyakigláb Apót, ahogy itt a pókokat nevezik!

Nagyon udvariasan megfogtam az egyik lábánál fogva, és kitettem az ablakon át a szabadba. A világ minden kincséért sem tudtam volna bántani. Ezek a Nyakigláb Apók mindig rád emlékeztetnek.

Ma reggel befogattuk a homokfutót, és a falun át a templomba hajtattunk. Egy édes, kicsi, favázas fehér templom ez, hegyes toronnyal és három dór oszloppal a bejáratnál (lehet ugyan, hogy ión, ezt a kettőt mindig összetévesztem).

Kedves, álmosító prédikációt hallgattunk. A félig szunyókáló hívek lustán legyezgették magukat a pálmaágakkal, és a pap hangján kívül csak a sáskák zizegése hallatszott a templom előtti fákon. Úgy látszik, elaludtam, mert egyszerre csak azon vettem észre magam, hogy állok, és a többiekkel együtt a himnuszt énekelem. Utólag nagyon sajnáltam, hogy nem hallottam a szentbeszédből semmit. Igazán kíváncsi lennék annak az embernek a lelki beállítottságára, aki ezt a himnuszt kitalálta. Úgy láttam, nem vezet semmi jóra, ha Semple-ékkel a vallásról vitatkozom. Az ő istenük (akit ebben a formában örököltek puritán őseiktől) igen szűk látókörű, valószerűtlen, igazságtalan, sőt kicsinyesen bosszúálló, bigott személy. Hála az égnek, én senkitől sem örököltem istent magamnak! Így minden befolyástól függetlenül, olyannak képzelem el, amilyennek óhajtom. Az én istenem kedves, közvetlen, gazdag fantáziájú, megbocsátó, megértő - s nem utolsósorban van humorérzéke.

Ne érts félre: végtelenül szeretem Semple-éket; gyakorlatban sokkal nemesebbek és magasabb rendűek, mint elméletük alapján hinnéd. Jobbak, mint saját istenük. Ezt nekik is megmondtam, mire rettentően zavarba jöttek. Azt hiszik, hogy istenkáromló vagyok, én meg azt hiszen, hogy ők azok. Így aztán a teológiát mint témát egyszer s mindenkorra száműztük társalgásunkból.

Most vasárnap délután van.

Amasai (az egyik béres) piros nyakkendővel, vakítóan sárga szarvasbőr kesztyűben, nagyon kipirultan és simára leborotváltan éppen most vitte kocsikázni Carrie-t (ez a szolgálóleány), akinek a fején ezúttal egy nagy szalmakalap ékeskedett, élénkpiros rózsákkal díszítve. A ruhája kék muszlinból készült, és a haja rettenetesen ki volt sütve. Amasai egész délelőtt a kocsikat mosta, és Carrie sem jött el velünk a templomba, azzal a kifogással, hogy ebédet főz, valójában pedig muszlinruháját vasalta ki délutánra.

Két perc múlva, ha befejeztem ezt a levelet, leülök egy könyv mellé, melyet a régi fiókos szekrényben találtam. Címe: „Helyes úton”, és első oldalára fura gyerekkézírással ez van beleírva:

> *Jervis Pendleton tulajdona.*
>
> *Ha könyvem elcsavarogna,*
> *húzd meg fülét, s kergesd vissza!*

Körülbelül tizenegy éves volt, mikor valamilyen súlyos betegség után a nyarat itt töltötte. Akkor hagyta itt ezt a könyvet. Sokat forgathatta, mert kicsi ujjainak nyoma élénken látszik a papiroson. A fiókos szekrényben még egy papirosból készült vízimalmot, szélmalmot, néhány íjat és nyilat is találtam. Mrs. Semple annyit és olyan élénken beszél Mr. Pendletonról, hogy az én szememben sem az a keménykalapos, sétabotos úr többé, hanem az a kicsi, csinos, helyes, kócos, maszatos fiúcska, aki felrohan a lépcsőkön, nyitva felejti az ólak ajtaját, és aki mindig süteményt kér (és meg is kapja, ahogy én Mrs. Semple-t ismerem). Úgy látszik, kalandos kis lélek lehetett - bátor és nyíltszívű. Csak azt sajnálom, hogy Pendletonék nemzetségéhez tartozik, igazán jobbra van hivatva!

Holnap megkezdjük a cséplést, gőzgépet béreltünk erre a célra, és három kisegítő munkást is alkalmaztunk.

Azt sem titkolhatom el előtted, hogy micsoda szörnyű dolgot művelt Maca (ez a foltos egyszarvú tehén, Lesbia anyja). Pénteken este beszökött a gyümölcsöskertbe és az almafa alatt

almát evett. És evett és evett és evett, addig, míg az egész a fejébe szállt. Két teljes napig halálos részeg volt tőle. Ha én mondom, hogy így volt, elhiheted. Hallottál már valaha életedben ilyen botrányos históriát?

Uram,

maradok az Ön
alázatos és hálás árvája
Judy Abbott

Ui. Az első fejezetben indiánokról van szó, a második fejezetben útonállókról. Mi lehet vajon a harmadikban? Még a lélegzetemet is visszafojtom a nagy izgalomban, mert ennek a fejezetnek alcíme: „Read Hawk húszlábnyi magasságba ugrik, és dühében a felhőket harapdálja." Hát nem nagyszerűen szórakozik Judy és Jervie?

Szeptember 15-én

Drága Apókám!

Tegnap megmérték a súlyomat a nagy mérlegen, ahol a liszteszsákokat mérik - és képzeld: majdnem négy kilót híztam! Ha netalántán hízókúrát akarnál tartani, melegen ajánlhatnám neked erre a célra Lock Willow-t.

Örökké a tied
Judy

Szeptember 25-én

Édes Nyakigláb Apó!

Van szerencsém jelenteni - másodéves vagyok! Pénteken érkeztem, és nagyon szomorú voltam, hogy el kellett hagynom Lock Willow-t, de másrészt végtelenül boldog vagyok, hogy ismét itt lehetek az intézetben. Jó érzés egy kedves, megszokott helyre visszatérni. Már nagyon otthonosan érzem magam a kollégiumban, és teljesen uralom a helyzetet - sőt, hogy többet mondjak, most már ott tartok, hogy a világban is kezdem magam egészen otthonosan érezni - mintha csakugyan benne volna a helyem, és nemcsak véletlenül csöppentem volna beléje.

Nem tudom, értesz-e engem? Utóvégre, ha valaki elég tekintélyes ahhoz, hogy „pártfogó" lehessen, nem bizonyos, hogy meg tudja érteni egy olyan teremtés érzelmeit, aki szinte ahhoz sem elég tekintélyes, hogy lelenc lehessen.

És most figyelj ide, Apókám. Mit gondolsz, kivel lakom együtt, egy lakosztályban? Sally McBride-del és Julia Rutledge Pendletonnal. Egész komolyan! Három kicsi hálószobánk van és egy közös tanulószobánk - voilà![9]

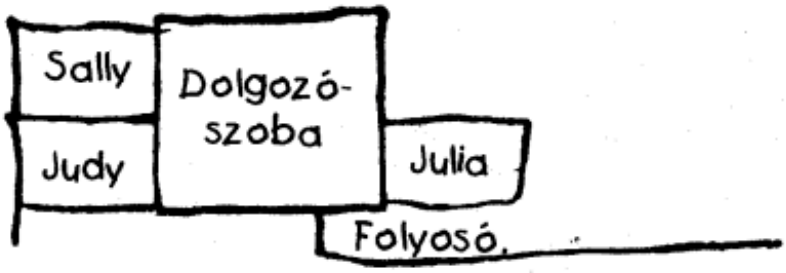

[9] Íme!

Sally meg én már tavasszal beszéltünk róla, hogy szeretnénk együtt lakni, Julia pedig ragaszkodott ahhoz, hogy Sallyval maradhasson. Hogy miért, igazán nem tudom, hiszen annyira különböznek egymástól; de hát a Pendletonok már természettől fogva túl konzervatívak, és ellenségei minden változásnak. (Ugye, szépen fejeztem ki magam?) No de bárhogy is van, most együvé kerültünk. Képzeld el, Jerusha Abbott, a John Grier Otthon lelencgyereke és Julia Pendleton együtt, egy lakosztályban! Hát nem demokratikus ország ez a miénk?

Sally most minden erejével azon van, hogy osztályelnök legyen, s ha a jelek nem csalnak, meg is fogják választani. Micsoda intrikák folynak itt e választás körül, el se képzelheted! Látnod kellene, milyen kiváló politikusok vagyunk! Apókám, én mondom neked, ha mi, nők, kiharcoljuk és megkapjuk jogainkat, akkor nektek, férfiaknak, éber szemekkel kell őrködnötök saját jogaitok fölött! A választás a következő szombaton lesz, és akkor mindenképpen fáklyásmenetet rendezünk, bárki lesz is a győztes.

Most vegytant is kezdek tanulni. Ezzel a tudománnyal még nem volt dolgom eddig. A molekulákkal és atomokkal most ismerkedem meg, és ha jövő hónapban már jobb barátságban leszek velük, bővebben fogok neked róluk referálni.

Tantárgyaim sorába felvettem:

a logikát,
aztán: a világtörténelmet,
aztán: Shakespeare drámáit,
aztán: a francia nyelvet.

Ha ez soká így megy, menthetetlenül művelt hölgy lesz belőlem.

Szívesebben választottam volna a gazdaságtant a francia helyett, de féltem, hogy a tanár úr nem enged majd át a júniusi vizsgán, ha ez a tárgy nem szerepel folytatólagosan leckekönyvemben. Még csak egyet akarok itt megemlíteni: hogy a középiskolai oktatásom nem volt valami elsőrangú.

Van egy lány nálunk az osztályban, aki úgy csacsog franciául, mintha legalábbis az lenne anyanyelve. Még kisgyerekkorában szüleivel átrándult Európába, és három évet egy francia zárdaiskolában töltött. El sem bírod képzelni, mennyire fölöttünk áll tudás dolgában - neki még a rendhagyó ige is csak játék! Bárcsak az én szüleim is a lelencház helyett egy francia zárdába küldtek volna engem, mikor még kicsi voltam. Különben - nem, ezt inkább nem kívánom. Lehet, hogy akkor sohasem ismertelek volna meg téged. Márpedig én inkább franciául nem tudok, semhogy rólad ne tudjak.

Isten veled, édes Apókám! Fel kell keresnem Harriette Martint, hogy a vegytanról beszéljek vele, de legfőképpen, hogy együtt előkészítsük a szombati elnökválasztást.

A te lelkes politikusod
J. Abbott

Október 17-én

Édes Nyakigláb Apó!

Ha a tornacsarnok úszómedencéjét megtöltenék citromzselével, mit gondolsz, akadna valaki, aki abban úszni tudna, vagy el kellene merülnie?

Éppen citromzselé volt az ebédhez, mikor ez a kérdés felvetődött. Vagy egy fél óra hosszat vitatkoztunk rajta, igen hevesen, és a kérdés mégis eldöntetlen maradt. Sally fogadni mert volna, hogy ő tudna benne úszni, én meg fogadni mertem volna, hogy a világ legjobb úszója is elmerülne benne.

Különben pedig nem is lehet olyan rossz dolog egészen elmerülni citromzselében - nemde?

Két másik fontos kérdés is a vita tárgyát képezte az asztalnál.

1. Milyen alakjuk lehet a szobáknak egy nyolcszögletű házban? A lányok egy része azt mondta, hogy négyszögletes, de én meg vagyok róla győződve, hogy háromszögletűek, akárcsak egy tortaszelet. Mi a te véleményed?

2. Adva van egy nagy üres gömb tükörüvegből, no, most ha te ennek a belsejében ülsz, kérdés, hogy a tükör hol szűnik meg visszatükrözni az arcodat, hogy helyette a hátadat mutassa. Minél tovább gondolkodik rajta az ember, annál bonyolultabb. Mindebből láthatod, hogy milyen komoly, tudományos kérdéseken törjük szabad időnkben a fejünket!

Elmondtam már a választás eredményét? Három hét előtt folyt le, de az élet olyan rohamlépésben halad előre, hogy a három hét előtti dolgok ókorinak számítanak. Szóval Sallyt választották meg és mi fáklyásmenetet rendeztünk, a zászlókon ezzel a felírással: „Éljen McBride!" Azonkívül egy tizennégy tagú zenekart állítottunk össze. (Három szájharmonika és tizenegy fésű.)

Mi most egyszeriben nagyon fontos személyiségek lettünk a 258-asban. Sally dicsőségének fénye rásüt Juliára és reám is. Nagy társadalmi előny együtt lakni egy olyan előkelő állású egyénnel, mint amilyen az elnök.

Bonne nuit, cher Apókám!
Acceptez mes compliments très respecteux.

Je suis Votrè
Judy[10]

November 12-én

Drága Nyakigláb Apó!

Tegnap megvertük a „gólyákat" a kosárlabda-mérkőzésen. Nagyon ünnepeltek bennünket - pedig hát csak az elsőévesek felett arattunk győzelmet. Ha a negyedéveseket vernénk meg, az lenne az igazi! Akkor szívesen viselnék testemen kék és zöld foltokat, ezért a győzelemért még az ágyat is türelmesen nyomnám egy hétig, és boldogan raknám magamra a borogatásokat.

Sally meghívott, hogy töltsem náluk a karácsonyi ünnepeket. Worcesterben, Massachusettsben laknak. Ugye, kedves tőle? Nagyon szeretném elfogadni ezt a meghívást. Még soha életemben nem voltam családi körben, Lock Willow kivételével, de ez nem számít, hiszen Semple-ék felnőttek, és olyan öregek. De McBride-éknél tele van a ház gyerekekkel (legalábbis van kettő-három), aztán van egy anya, egy apa, egy nagyanya és egy angóramacska is. Igen, ezt nevezem teljes, tökéletes családnak! Összecsomagolni és utazni mégiscsak nagyobb mulatság, mint a kályhakuckóban ülni. Szörnyen izgat ennek az utazásnak a lehetősége!

Hét óra - próbára kell rohannom. Egy kis ünnepi színdarabban játszom. Egy búbánatos herceg szerepét vállaltam, aki bársonyruhában és aranyfürtös parókában üldögél a toronyban. Hát nem nagyszerű?

A te
J. A.-od

---

[10] Jó éjszakát, kedves Apókám! Fogadja tiszteletteljes üdvözletemet, mellyel vagyok az Ön Judyja.

Szeretnéd tudni, hogy milyen vagyok? Íme, küldök egy fényképet mind a hármunkról. A felvételt Leonora Fenton készítette.

A szőke, nevető arcú leány Sally, és a magas, aki olyan kevélyen fennhordja az orrát, Julia. Az a kicsi pedig, akinek haja az arcába hull, Judy - életben igazán szebb, mint ezen a képen, de a nap éppen a szemébe sütött.

Stone-Gate, Worcester
December 31-én

Drága Nyakigláb Apó!

Azt hittem, hogy sokkal hamarabb fogom neked megköszönni karácsonyi csekkedet, de az élet McBride-ék házában olyan élénk, és úgy lefoglal, hogy szinte lehetetlenség még annyi időt is szakítanom, hogy leüljek az íróasztal mellé, és neked írjak.

Egy új ruhát vettem magamnak - nem mintha szükségem lett volna rá, csak éppen megkívántam. A karácsonyi ajándékot ebben az évben Nyakigláb Apótól kaptam; családom ezúttal csak szeretetteljes üdvözleteket küldött.

Itt, Sallynál a leggyönyörűbb vakációt töltöm. Egy öreg, nagy téglaházban laknak, amelyet kis előkert választ el az utcától. Olyanfajta ház ez, mint azok, amelyeket sóvárgó kíváncsisággal csodáltam meg, amikor még a John Grier Otthon lakója voltam, és amelyeknek úgy szerettem volna ismerni a belsejét... Sohasem mertem volna remélni, hogy valaha is részem lesz benne, hogy ilyesmit láthatok majd tulajdon szememmel - s most itt vagyok! Ha tudnád, milyen kényelmes, nyugodalmas, kellemes, otthonos ez a ház - szobáról szobára járok, és szinte megittasodva élvezem a bútorokat, képeket, szőnyegeket.

Ez a ház arra van teremtve, hogy gyerekek nőjenek fel benne. Van itt annyi eldugott, védett sarok, ahol pompásan lehet bújócskázni, és ahol nehezen lehet valakire ráakadni. Egy nyitott tűzhely is van a házban, ahol pattogatott kukoricát lehet készíteni, meg egy padlásszoba, ahol esős időben nagyszerűen lehet hancúrozni, nem beszélve a síkos lépcsőkorlátokról, amelyek biztonságot nyújtó, nagy gömbbel végződnek, hogy kényelmesebben lehessen lecsúszni rajtuk. Aztán itt van a nagy, világos konyha, egy kövér, jókedvű szakácsnővel, aki már harminc éve szolgálja a családot, és mindig gondoskodik arról, hogy a gyerekeknek legyen valami nyalakodnivalójuk. Ez a ház igazán olyan, hogy az ember újra gyerek kíván benne lenni!

És a család! Sohasem hittem volna, hogy vannak a világon ilyen drága, kedves emberek! Sallynak van apja, anyja és nagyanyja és egy édes, kicsi, hároméves, göndör hajú húgocskája, egy középiskolás kis öccse, aki mindig elfelejti megtörölni a lábát, ha bejön a házba, és egy igen jóképű bátyja, akit Jimmynek hívnak, és aki negyedéves egyetemi hallgató Princetonban.

Az étkezések is mindig olyan kedélyesek. Mindenki kacag, tréfál és beszél, és nem kell előre hálát adnunk az ételért és italért. Nagy dolog az, ha nem kell megköszönni minden betevő falatot „Valakinek”. (Lehet, hogy cinikus vagyok, de te is azzá lettél volna, ha annyi kötelező köszönetet kellett volna mondanod, mint amennyit én már mondtam életemben.)

Annyi minden jóban volt részem, mióta itt vagyok, hogy azt sem tudom, hol kezdjem. Mr. McBride-nak van egy gyára, és karácsony este karácsonyfát állíttatott fel az alkalmazottak gyermekei számára a gyár csomagolótermében, amely ezúttal örökzölddel és fagyönggyel volt gazdagon feldíszítve. Jimmy McBride Mikulásnak öltözve osztotta szét az ajándékokat, és Sally meg én segédkeztünk neki.

Teremtő atyám, milyen furcsa érzésem volt! Úgy éreztem magam, mint egy jótevő, mint egy „pártfogó” a John Grier Otthonban. Egy édes kis vaskos fiúcskát megcsókoltam - de nem hiszem, hogy csak egynek is megveregettem volna a vállát!

És karácsony után két nappal táncmulatságot rendeztek az *én* tiszteletemre.

Ez volt az első igazi, rendes bál, amelyen részt vettem - a kollégiumi táncmulatságok nem számítanak, mert hiszen ott csak mi, lányok, táncoltunk egymás között. Gyönyörű fehér estélyi ruhámat vettem fel (a te karácsonyi ajándékodat - ezer köszönet érte) - fehér selyemcipőmet és hosszú fehér kesztyűmet. Ennek a ragyogóan szép estnek egyetlen sötét pontja csak az volt, hogy Mrs. Lippet nem látta, hogyan táncoltam a cotillont Jimmy McBride-del. Nagyon kérlek, meséld el neki, ha meglátogatod a John Grier Otthont.

Örökké a tied
Judy Abbott

Ui. Nagyon csalódott volnál Apókám, ha nem fejlődnék Nagy Íróvá, hanem csak Egyszerű Lánnyá?

Szombat, 6 óra 30 perc

Drága Apókám!

Az volt a szándékunk, hogy a városba megyünk, de hát, istenkém, az eső csak úgy szakad.

Szeretem a telet, de a valódi, havas telet; az esőből - ilyenkor nem kérek.

Julia igazán kedves nagybácsija megint itt volt ma délután - és egy ötfontos doboz csokoládécukorkát hozott. Ebből láthatod, hogy vannak előnyei is annak, ha az ember Juliával lakik együtt.

Úgy látszik, egészen jól érezte magát társaságunkban, mert csak egy későbbi vonattal akart hazautazni, és azt mondta, hogy velünk szeretne uzsonnázni a tanulószobánkban. El sem hiszed, milyen nehezen szereztük meg az engedélyt ahhoz, hogy a teát velünk ihassa meg! Még azt sem engedik meg szívesen, hogy az ember az apját vagy nagyapját vendégül lássa, hát még egy nagybácsit! Például unokabátyát vagy testvérbátyát meghívni teljes lehetetlenség. Juliának közjegyző előtt kellett megesküdnie és hiteles okmányokkal bizonyítania, hogy a nagybátyja valóban a nagybátyja.

És fogadni mernék bármibe, mindezek mellett sem engedte volna meg a dékán, hogy itt maradjon a vendégünk, ha látta volna, hogy milyen csinos és milyen fiatal ez a Jervie *bácsi.*

De bárhogy is van, mégiscsak megvolt ez az uzsonna, mely teából és sajtos szendvicsekből állt. Mr. Pendleton segített nekünk a szendvicseket elkészíteni, aztán négyet megevett belőlük. Elmeséltem neki, hogy az elmúlt nyarat Lock Willow-ban töltöttem, és ennek kapcsán nagyon kellemesen elcsevegtünk Semple-ékről, a lovakról, tehenekről, baromfiakról. Azok a lovak, melyeket ő ismert, már nem élnek, Grove kivételével, amely kiscsikó volt, mikor Mr. Pendleton utoljára Lock Willow-ban járt. Szegény Grove, ma már olyan öreg, hogy alig tud kicammogni a legelőre.

Mr. Pendleton megkérdezte tőlem, hogy a fánkot még mindig abban a kék fedős, sárga cseréptálban tartják-e, amely ott áll az éléskamra alsó polcán. És csakugyan ott tartják! És azt is szerette volna tudni, hogy megvan-e még a mormotalyuk a legelő melletti nagy kőrakás alatt - és az is ott van!

Amasai egy nagy kövér szürke mormotát fogott ezen a nyáron, a huszonötödik leszármazottját annak, amelyet Jervie úrfi fogott gyermekkorában.

Én állandóan „Jervie úrfinak” szólítottam, de úgy látszik, nem vette rossz néven. Julia azt mondja, hogy sohasem látta őt még olyan jókedvűnek és barátságosnak, mint amilyen most volt, mert rendszerint kissé tartózkodó és megközelíthetetlen.

De én úgy hiszem, hogy inkább Juliából hiányzik a tapintat, márpedig a férfiak - én úgy találom - igen tapintatos bánásmódot igényelnek. Ha kedvük szerint bánunk velük, akkor dorombolnak, de ha nem találod el a kedvüket, akkor egyszerűen felnyársalnak (mit szólsz, milyen tapasztalt vagyok!).

Most Baskircsev Mária[11] naplóját olvassuk. Borzasztóan érdekes. Hallgasd csak meg ezt a mondatot: „Múlt éjjel a kétségbeesésnek olyan foka vett rajtam erőt, hogy szavakban nem tudtam fájdalmamnak kifejezést adni - és ez az érzés végre is arra vitt, hogy a faliórát a tengerbe hajítottam.”

Ezek után sokszor szinte örülök, hogy nem vagyok „zseni”, mert azoknak, úgy látszik, nagyon sok bajuk van önmagukkal. (Hát még a bútoroknak velük, amint a fenti példa mutatja!)

Rettenetes! Hogy zuhog az eső!

Ma este majd úszhatunk, ha el akarunk jutni a kápolnához.

Örökké a tied
Judy

Február 1-én

Drága Nyakigláb Apó!

Nem volt neked valaha egy édes kicsi lánykád, akit zsenge gyermekkorában a bölcsőjéből elloptak?

Lehet, hogy én vagyok az az elveszett gyermek. Milyen regénybe illő és érdekes megoldás lenne ez! Ugye?

Igazán rettenetes dolog, hogy az ember semmit, de egyáltalán semmit se tudjon származásáról - bármilyen izgalmas és romantikus is az egész. Annyi, annyi eshetőség lehetséges. Nincs kizárva, hogy nem is vagyok amerikai; egy egész sereg ember van, akinek nem ez a hazája. Lehet, hogy egyenes leszármazottja vagyok a régi rómaiaknak, és az sincs kizárva, hogy a vikingektől származom. Lehetek egy spanyol grand leánya vagy egy száműzött orosz forradalmár gyermeke, és jog szerint szibériai számkivetésben kellene szenvednem, de éppen úgy cigánygyerek is lehetek - talán az is vagyok.

Olyan csodálatosan kalandos a természetem, bár eddig még nem volt alkalmam ezt a kalandosságot érvényre juttatnom.

Nem tudom, hallottál-e botrányos viselkedésemről - arról, mikor egyszer megszöktem a lelencházból, mert megbüntettek süteménylopásért. Be van vezetve a nagykönyvbe, hogy minden „pártfogó” elolvashassa. De igazán, Apókám, te mi egyebet tettél volna? Ha téged mint kilencéves, kiéhezett kislányt az éléskamrába küldenek, hogy tisztítsd meg a késeket, és a süteményes tál éppen a kezed ügyébe esik, és magadra is hagynak, hát talán te se tettél volna mást, mint hogy villámgyorsan egy kis süteményt törjél magadnak. És mikor aztán karodnál fogva kiráncigálnak az éléskamrából, és megtépik a füledet, meg elparancsolnak az asztaltól,

[11] Baskircsev Mária - (1860-1884) orosz festőnő és írónő

mikor a pudingra kerül a sor, és mikor a többi gyereknek azt mondják, hogy mindez azért van, mert tolvaj vagy, akkor tudom, te is világgá szaladtál volna kétségbeesésedben.

Én pedig összevissza csak négy mérföldet szaladtam. Akkor rám akadtak és visszahoztak. Egy héten keresztül nap nap után odakötöttek egy sötét udvar cölöpéhez, akárcsak egy harapós kutyát, míg a többi gyerek künn volt a szabadban.

Ó, drágám! Most megszólalt a kápolnába hívó harang, ha onnan kijövünk, akkor bizottsági ülésre kell mennem.

Olyan szomorú vagyok, mert az volt a szándékom, hogy ma egy *nagyon* vidám levelet írok neked.

Auf Wiedersehen!

Cher Apókám,

pax tibi![12]
Judy

Ui. Egy dologról szentül meg vagyok győződve. Kínai nem vagyok.

Február 4-én

Drága Nyakigláb Apó!

Jimmy McBride küldött nekem egy princetoni zászlót, olyan nagyot, hogy a szoba egyik sarkától a másikig ér. Nagyon megtisztelőnek érzem, hogy gondolt reám, de hát őszintén szólva nem tudom, mi a csodát tudok én ezzel a zászlóval kezdeni. Sally és Julia nem engedik, hogy kitűzzem, a szobánk bútora ebben az évben vörös, magad is elképzelheted, milyen óriási hatást váltana ki ez a narancssárga-fekete faldísz. De mert olyan csinos, meleg és puha anyag, hát sajnálnám félredobni. Nem volna célszerű, ha fürdőköpenyt készítenék belőle magamnak? A régi fürdőköpenyem úgyis éppen szétmállott a múltkori mosás alkalmával.

Legutóbbi leveleimben teljesen felhagytam azzal, hogy tanulmányi előmenetelemről tudósítsalak. Megnyugtatlak: noha ez leveleimből nem tűnik ki eléggé, de időmnek legnagyobb részét mégis tanulással töltöm. Hiába, nagyon zavaró dolog az, ha az embernek öt különböző tárgyból kell egyszerre vizsgára készülnie.

„A tudomány útja - mondja a kémiatanárunk - a részletek szenvedélyes és kínosan pontos megfigyelése."

„Én csak egyet tanácsolhatok - mondja a történelemtanár -, ne forgácsolják szét energiájukat azzal, hogy a részletekbe belemélyednek, a fődolog a nagy áttekintés, mindent csak nagy vonásokban kell tudni."

Mindebből láthatod, hogy milyen ügyesen kell az egyensúlyt fenntartanunk a vegytan és a történelem között. Őszintén szólva, én a történelmi módszert kedvelem jobban. Ha azt mondom, hogy Hódító Vilmos 1492-ben jött át, és Kolumbusz 1100-ban vagy 1066-ban (az időben volt) fedezte fel Amerikát, ez igazán olyan részletkérdés, amitől a tanár úr nyugodtan eltekinthet. Az embernek gondtalan és nyugodt érzése van a történelemfelelésnél, amit a vegytanra bizony nem lehetne ráfogni.

---

[12] Auf Wiedersehen - (német) viszontlátásra; cher - (francia) kedves; pax tibi - (latin) béke veled.

A hatodik órára csengetnek - le kell szaladnom a laboratóriumba, hogy utánanézzek a savaknak, sóknak és lúgoknak. A vegytani munkaköpenyembe akkora lyukat égettem sósavval, mint egy jókora tányér. Ha az elmélet igaz, akkor semlegesíthetném ezt a lyukat jó erős ammóniákkal. Nem igaz?

A vizsga jövő héten lesz, de csacsi, aki fél tőle!

Örökké a tied
Judy

Március 15-én

Drága Nyakigláb Apó!

Márciusi szél fújdogál, és az égen nehéz, sötét felhők úsznak. A varjak olyan hihetetlenül nagy lármát csapnak a fák között! Olyan felvillanyozó, megrészegítő, vidám hívó hang ez. Az ember a legszívesebben odacsapná a könyveit, és kirohanna a szabadba, hogy versenyt fusson a széllel.

Vadászatot játszottunk múlt szombaton, öt mérföld körzetben a környéken. A rókák (három leány és egy szakajtóra való konfetti képviselte ezúttal ezt a nemes vadat) egy fél órával előbb indultak, mint a vadászok, akik szám szerint huszonheten voltak. Én is egyike voltam a huszonhétnek; nyolcan útközben lemaradtak, így számunk tizenkilencre fogyott. A nyom a domb felé vezetett, a búzaföldön keresztül, be az iszapos talajba, ahol csak lépésről lépésre tudtunk előrejutni. Sokan közülünk - elhiheted - bokáig gázoltak a sárban. Aztán ráadásul még el is vesztettük a nyomot, és teljes huszonöt percig kellett az iszapban vesztegelnünk. Aztán újra megtaláltuk, és követtük rohanva fel a dombra, néhány erdőn keresztül, aztán meg bevezetett egy szénagyűjtő kunyhó ablakán! A kunyhó minden ajtaja be volt zárva, ablaka meg olyan magas és keskeny volt! Ez nem valami tisztességes dolog, ugye?

De mi nem másztunk be; csak körüljártuk a kunyhót, míg végre megleltük a nyomot egy alacsony kerítés szélén. A rókák azt hitték, hogy ez a kunyhó lesz az a hely, ahol teljesen elvesztjük majd a nyomukat, de tévedtek. Egyenesen előretörtettünk a mezőségeken át, pedig most már bizony nagyon nehéz volt a nyomot fellelni, mert a konfetti nagyon nagy távolságokban és nagyon gyéren feküdt a földön. A megállapodás szerint hatlábnyi távolságban kellett volna, de ez a leghosszabb hat láb volt, amit életemben láttam. Micsoda izgatott rohangászást rendeztünk! De végre is - kétórai fáradságos hajsza után - fölleltük róka komáékat a Crystal Spring konyhájában (ide szoktak betérni a kollégiumi növendékek ródlijukkal vagy sétáik alkalmával egy kis jóízű rántott csirke ebédre és friss túrós süteményre). Ott ült a három róka egész kényelmesen, és tejet, mézet meg kalácsot fogyasztott. Nagyon meg voltak lepve, mikor megláttak bennünket, mert nem hitték volna, hogy ilyen messzire követni fogjuk őket. Úgy gondolták, a szénagyűjtő kunyhó ablakánál majd megakadunk.

Mind a két párt azt vallja, hogy győzött. A rókák azért, mert szabály szerint hat láb távolságról kellett volna őket észrevennünk, mi meg azért, mert megtaláltuk őket, mielőtt még a kollégiumi területre értek volna. Én szentül meg vagyok róla győződve, hogy a mi részünkön van az igazság, ugye, te is? De bárhogyan is van, valamennyien letelepedtünk, mint a sáskák, asztalra, székre, szenesládára, zsámolyra, és mézért üvöltöttünk. Nem volt elég méz, de Mrs. Crystal Spring (ezt a becézőnevet találtuk ki számára, valójában Mrs. Johnson a neve) hozott egy nagy köcsög ribizlilekvárt és egy kanna málnaszörpöt meg három barna kenyeret, és farkasétvággyal estünk neki az ételnek.

A kollégiumba nem is mentünk vissza, csak fél hétre - szóval teljes fél órával elkéstük a rendes vacsoraidőt -, egyenesen asztalhoz ültünk, úgy, ahogy voltunk, és változatlan jó étvággyal ettük meg az elénk rakott ételeket! Ezen az estén nem mentünk a kápolnába, viharvert cipőnk önmagunkban is mentségül szolgált elmaradásunkra, hát még a lábunk!

A vizsgáimról még nem írtam neked. Valamennyit könnyedén letettem - most már tudom a titkát annak, hogy hogyan lehet a bukást elkerülni. Mégsem lesz kitűnő rendű diplomám, gólyaévem átkozott latin- és geometriavizsgája miatt. De „mit számítanak a körülmények, ha az ember boldog”? (Ez egy klasszikus idézet.)

Apropó: klasszikusok! Olvastad már a „Hamlet”-et? Ha netalántán még nem olvastad volna, pótold rögtön. Borzasztóan izgalmas. Épp eleget hallottam már Shakespeare nagyságáról, de azért sose tudtam, hogy ilyen kitűnően tud írni. Meg voltam róla győződve, hogy nagyobb a híre, mint ami jog szerint megilletné.

Egy kitűnő játékot találtam ki még abban az időben, mikor először kezdtem olvasni. Este, ha lefeküdtem, elalvás előtt, képzeletben átváltoztam azzá a személlyé, akiről éppen aznap olvastam, és aki a könyvből - természetesen - a legjobban érdekelt.

Ebben a percben éppen Ophélia vagyok - és micsoda körültekintő Ophélia! Azon iparkodom, hogy Hamletet szórakoztassam, kényeztessem, dédelgessem, és gyengéd kezekkel meleg kendőkbe pólyázzam a nyakát, amikor éppen meghűlt. Teljesen kigyógyítottam őt melankóliájából. A király és a királynő meghaltak - szerencsétlenül jártak a tengeren, a temetés se szükséges -, és így Hamlet meg én egyedül és békésen uralkodunk Dániában, mindenféle gyötrődés nélkül. Gyönyörűen elvezetjük az országot. Hamlet a kormányzással foglalatoskodik, én meg jótékonykodom. Éppen most alapítottam egy lelencházat első osztályú árvák számára. Ha te, vagy a „pártfogók” bármelyike meg kívánja nézni, szívesen állok rendelkezéstekre, és kalauzolom. Azt hiszem, találsz majd újításokat, amelyek elnyerik tetszésedet.

Kegyeimről biztosítva Önt,

maradok tisztelettel
Ophélia
Dánia királynője

Március 24-én,
de lehet, hogy 25-én

Édes Nyakigláb Apó!

Azt hiszem, nem fogok bejutni a mennyországba. Annyi minden jóban van részem már itt a földön, és annyi nagyszerű dolog történik velem, hogy nem is volna igazságos, ha azután is csak jó következne. Hallgasd csak meg a legfrissebb örömhírt:

Jerusha Abbott nyerte meg a „novella”-pályázatot, melyet a Havi Szemle évente egyszer hirdet. (A díj 25 dollár.) Képzeld, egy másodéves! Ezt a pályázatot többnyire a negyedévesek szokták megnyerni. Mikor nyomtatásban láttam a nevem, alig mertem hinni a szememnek. Úgy látszik, még sincs kizárva, hogy egykor író lesz belőlem. Miért is választott Mrs. Lippet ilyen lehetetlen nevet számomra - mely egy cseppet sem írói.

Aztán meg kiszemeltek arra is, hogy a tavaszi szabadtéri játékokon szerepeljek. Az „Ahogy tetszik”-et fogjuk előadni. Én leszek Célia, Rosalinda unokahúga.

Nem utolsó dolog az sem, hogy Julia, Sally és én jövő pénteken bemegyünk New Yorkba, hogy elintézzük tavaszi bevásárlásainkat, és ott maradunk éjszakára is, hogy másnap aztán színházba mehessünk Jervie úrfival. Ő tudniillik meghívott minket. Julia a szüleinél fog lakni,

Sally meg én pedig a Washington-szállodába költözünk. Hát hallottál már valaha is ehhez hasonló pompás dologról? Még soha életemben nem voltam szállodában, és még sohasem láttam színielőadást, kivéve egyszer, mikor a katolikus egyház ünnepi előadására vittek minket, árvákat, de hát az nem számít, mert az nem volt igazi színház.

És mit gondolsz, mihez megyünk? A „Hamlet”-hez! Hát ehhez mit szólsz?! Négy hét óta tanuljuk az irodalomtörténet-órán, és én csaknem szóról szóra ismerem.

Olyan örömteli izgalomban vagyok, hogy nem tudok tőle aludni.

Isten veled, édes Apókám!

Milyen csodálatosan szép ez a világ!

Örökké a tied
Judy

Ui. Megnéztem a naptárt, 28-a van.

Még egy utóirat:

Ma egy furcsa villamoskalauzt láttam, az egyik szeme kék volt, a másik barna. Nem volna jól felhasználható ez a tény egy detektívregényben?

Április 7-én

Drága Nyakigláb Apó!

Teremtő atyám, hogy ez a New York milyen óriási város! Worcester semmi hozzá képest. El akarod velem hitetni, hogy te csakugyan képes vagy ott élni abban a zűrzavarban? Nekem hónapok kellenek majd, hogy újra magamhoz térjek és lecsillapodjak, úgy felizgatott ez a két gyönyörű nap. Igazán nem is tudom, hogy hol kezdjem el mindazt, amit mesélni akarok neked. Hiszen annyi mindent láttam New Yorkban. Különben talán nem is mondok neked újságokat, hiszen magad is benne élsz, annak a forgatagnak kellős közepében.

De hát nem borzasztóan érdekesek az utcák? És az emberek? És az üzletek? Sose láttam még olyan szép dolgokat, mint amilyenek ezeknek az üzleteknek kirakataiban hevernek. Szinte csábítanak arra, hogy az ember egész életét az öltözködésnek szentelje.

Sally, Julia és én szombat délelőtt vásárolni mentünk. Julia egy hihetetlenül elegáns helyre vezetett, ahol aranykárpit volt a falon, kék selyemfüggöny az ablakon, s kék selyemmel bevont aranyozott bútorok a szobában szerteszét. Egy csodálatosan szép sárga hajú hölgy, hosszú fekete ruhában, bájos mosollyal köszöntött. Azt hittem, hogy látogatóba jöttünk hozzá, és kezet akartam neki nyújtani, mikor kisült, hogy csak kalapokat akar eladni, és Julia mint vevő jött ide. Le is ült azonnal a nagy tükör elé, és legalább tizenkét kalapot próbált fel (egyik szebb volt, mint a másik!), míg végre a két legeslegszebbet megvette.

Nem tudok elképzelni nagyobb örömet az életben, mint ha az ember leülhet egy nagy tükör elé, és kalapokat vásárolhat anélkül, hogy előbb az ára iránt kellene érdeklődnie! Ahhoz nem fér kétség, Apókám, hogy New York nagyon hamar tönkretenné azt az önmegtartóztatást és szerénységet, amit a John Grier Otthon olyan türelmesen alakított ki bennem.

Miután befejeztük vásárlásainkat, Sherrynél találkoztunk Jervie úrfival. Feltételezem, hogy te is voltál már Sherry éttermében. Képzeld el azt, és aztán képzeld el a John Grier Otthon ebédlőjét, a hosszú asztalt, mely viaszosvászonnal van bevonva, a törhetetlen bádogtányérokat, a fakéseket és villákat - mindezek után tudhatod, mit éreztem, mikor abban a káprázatosan szép és előkelő étteremben ültem!

A halat egy halhoz nem illő villával ettem, de a pincér olyan kedves volt, hogy rögtön a kezembe adta a megfelelőt. Olyan ügyesen, hogy senki sem vette észre baklövésemet.

Ebéd után színházba mentünk - elképzelhetetlen, gyönyörű, megrázó és káprázatos volt, amit láttam; azóta is minden éjjel arról álmodok.

Hát nem csodálatos Shakespeare?

Mennyivel különb „Hamlet" a színpadon, mint mikor az iskolában boncolgattuk; mindig nagyon szerettem, de most valósággal rajongok érte!

Azt hiszem (ha neked sincs kifogásod ellene!), inkább színésznő lennék, mint írónő. Megengednéd nekem, hogy elhagyjam a kollégiumot, és belépjek a színiiskolába? Akkor minden fellépésem alkalmával páhollyal ajándékoználak meg, és mihelyt a színpadra lépnék, egy mosolyt küldenek neked a közönség feje fölött. Csak arra kérlek, hogy mindig egy piros rózsát tűzzél a gomblyukadba, mert akkor bizonyos, hogy nem fogok tévedni, és mosolyom eléri azt, akinek küldöm.

Rettenetes lenne és pokolian bosszantana, ha tévedésből elvéteném.

Szombaton este jöttünk haza, vacsoránkat az étkezőkocsiban fogyasztottuk el, csinos kis asztalon, amelyen egy rózsaszínű lámpa égett. Az ételeket néger pincérek szolgálták fel. Sohasem hallottam még ez ideig, hogy a vonaton enni is lehet, és ezért csodálkozásomnak hangos kifejezést is adtam.

- Hát te meg hol éltél, hogy ezt sem tudod? - kérdezte tőlem Julia.

- Falun - mondottam ijedten.

- De hát vasúton csak utaztál már valaha? - kérdezte ő tőlem.

- Soha addig, amíg a kollégiumba nem kerültem, odáig az út összevissza százhatvan mérföld, úgyhogy az evésre nem is került sor - válaszoltam.

Julia nagyon érdeklődik múltam iránt, éppen azért, mert sokszor olyan furcsán viselkedem. Nagyon iparkodom, hogy ne áruljam el magam, de akaratlanul is sokszor meglepődöm dolgokon - és ő észreveszi ezt a meglepődést rajtam. Igazán szédületesen nehéz dolog így ellensúlyozni az életben azt a tizennyolc évet, amit a John Grier Otthonban töltöttem.

De most már kezdek beleilleszkedni. Már nem követek el olyan rémes baklövéseket, és már nem is érzem magam olyan idegennek és ügyetlennek a többi leány között, mint eleinte. Azelőtt mindig összerezzentem, ha magamon éreztem mások pillantását. Mintha csak szép ruháimon keresztül meglátnák a kockás kartont!

De most már azért sem engedem többé a kartont győzedelmeskedni magam felett! Éppen eléggé megszenvedtem a múltban miatta!

Elfelejtettem neked a virágokat megemlíteni. Jervie úrfi mindegyikünknek egy nagy csokor ibolyát és gyöngyvirágot küldött. Hát nem aranyos tőle? Eddig igazán nem voltam - a „pártfogók" után ítélve - valami jó véleménnyel a férfiakról, de most már kezdem megváltoztatni róluk alkotott ítéletemet.

Tizenegy oldal - ez aztán a levél! Bátorság Apókám! Hiszen már befejezem...

Mindenkor a tied
Judy

Április 10-én

Drága Mr. Gazdag Ember!

Mellékelten visszaküldöm az ötvendolláros csekket. Nagyon szépen köszönöm, de úgy érzem, hogy ezt már nem fogadhatom el. Rendes havi járulékomból bőségesen telik annyi kalapra, amennyire nekem szükségem van. Végtelenül sajnálom, hogy megírtam neked azt a sok együgyűséget arról a szép üzletről, de látod, az azért volt, mert eddig soha az életben nem találkoztam még ilyesfélével.

De bárhogy van is, kérni nem kértem! Semmiképpen sem fogadnék el tőled már több jótéteményt, amint amennyiben amúgy is részesítesz.

Őszinte tisztelettel
Jerusha Abbott

Április 11-én

Drága, drága Apókám!

Nagyon-nagyon kérlek, bocsásd meg nekem tegnapi levelemet. Miután bedobtam a postaszekrénybe, azonnal rám jött a bűnbánat, és nagyon szomorú lettem. Vissza is akartam szerezni, de az a gonosz postás semmiképpen sem tudta már visszaadni.

Most már jóval elmúlt éjfél. Felébredtem, mert nem hagyott aludni a lelkifurdalásom. Arra kell gondolnom, hogy egy rút féreg vagyok - egy Százlábú Féreg -, és ez a legszörnyűbb szidalmazás, mellyel magamat illethetem! Egészen halkan becsuktam a tanulószobánk ajtaját, nehogy Juliát és Sallyt felébresszem, és az ágyamban ülve írok, levélpapír helyett egy üres lapot téptem ki történelemjegyzetemből.

Meg kellett neked mondanom, hogy milyen szomorúvá tesz az az udvariatlanság, ahogy visszaküldtem csekkedet. Tudom, hogy te jót akartál nekem, és tudom, hogy egy drága bácsika vagy, akinek bosszúságot okoztam egy ostoba kalap miatt. Ha vissza akartam küldeni a pénzt, ügyesebb formát kellett volna találnom.

De bárhogy is van, az bizonyos, hogy vissza kellett küldenem. Hiába, köztem és a többi leány között mégis nagy különbség van. Ők minden gondolkozás nélkül elfogadhatnak ajándékokat. Nekik szüleik, testvéreik, nagynénjeik, nagybácsijaik vannak, de én mégsem pótolhatom ezt a rengeteg rokonságot egy emberrel. Szeretem elhitetni magammal, hogy te hozzám tartozol, kedves nekem ez a gondolat, dédelgetem, játszom vele, de valójában tudom, hogy nincs jussom hozzá. Egyedül állok - hátamat a falnak vetve harcolok a világgal -, és egy kicsit elszorul a lélegzetem, ha erre gondolok, Hiába akarom elűzni magamtól ezt a rémet, vigasztalom magam, mégiscsak hatalmába kerít. Éppen ezért, édes jó Apókám, nem fogadhatok el többet tőled, mint amennyi szükséges, mert eljön a nap, mikor vissza kell fizetnem neked mindent, és akkor, ha bármilyen nagy író leszek is, mint ahogy szándékom azzá lenni, képtelen leszek arra, hogy törlesszem nálad óriási tartozásomat.

Szeretem a szép kalapokat és egyéb szép holmikat, de azért nem szabad, hogy a jövőmet zálogosítsam el érettük.

Megbocsátasz nekem, Apókám, megbocsátod nekem nyerseségemet? Rettenetes az a szokásom, hogy minden gondolkozás nélkül hirtelen szabadjára engedem érzelmeimet, és le is írom őket abban a pillanatban, amikor megrohannak. Persze, aztán már hiába sírom vissza az ilyen leveleket! De ha néha hálátlannak látszom is, valójában nem vagyok az. Szívem túláradó

szeretetet érez irántad, mert szabadsággal és függetlenséggel ajándékoztál meg. Gyermekkorom a dacos lázadás hosszú láncolata volt, és most olyan boldog vagyok! A napnak minden percében érzem ezt a boldogságot, és sokszor el sem tudom képzelni, hogy igaz. Úgy érzem magam, mint a mesekönyv elvarázsolt királykisasszonya, aki kiszabadult a sárkány karmaiból.

Negyed három. Most lassan ki fogok osonni, és bedobom a levelet a folyosón levő levélgyűjtő szekrénybe. Remélem, ez is kezedbe kerül, mégpedig előbbi levelem után hamarosan, úgyhogy nem marad majd sok időd haraggal gondolni reám.

Jó éjt, Apókám!

Mindig nagyon szeretlek
Judy

Május 4-én

Drága Nyakigláb Apó!

Múlt szombaton tornaünnepélyt tartottunk. Gyönyörű látványosság volt. Először felvonultak az összes évfolyamok, valamennyien fehér vászonruhában, a negyedévesek arannyal átszőtt, kék japán napernyővel, a harmadévesek fehér-sárga zászlóval. A mi évfolyamunk vörös léggömböket tartott a kezében (ez nagyon épületes látvány lehetett, annál is inkább, mert minduntalan elszabadult egy-egy ilyen léggömb a nézőközönség nagy örömére), az elsőévesek pedig zöld papirosból készült kalapot hordtak hosszú libegőkkel. Zenekarunk is volt kék egyenruhában, amit a városból béreltünk, és vagy egy tucat nevettető személy, bohócnak öltözve, akik a szünetekben a közönséget szórakoztatták.

Julia egy kövér falusi parasztot személyesített meg, vászon porköpönyeg volt rajta, kezében nagy, piros ernyő, hatalmas pofaszakállt ragasztott, mely szinte felismerhetetlenné tette. Patsy Moriardty (ez a Patricia név rövidítése. Hallottál már valaha ilyen nevet? Mrs. Lippet se tudott volna ennél pompásabbat kieszelni!), aki magas és sovány, Julia feleségét alakította, feje búbján egy lehetetlen zöld kalappal. Harsogó kacagás fogadta őket az egész vonalon. Julia kitűnően játszott. Álmomban sem hittem volna, hogy egy Pendleton ennyi ügyességre és ötletességre képes - Jervie úrfitól bocsánatot kérek ezért a kitételért -, de hát őt épp oly kevéssé sorozom a Pendletonok díszes koszorújába, mint ahogy téged sem soroználak a „pártfogók" közé.

Sally és én nem vettünk részt ebben a jelmezes játékban, mert mi a gyakorlatokban szerepeltünk. És Apókám, képzeld, mindketten győztünk! Persze nem mindenben, mert például távolugrásban lemaradtunk. De Sally megnyerte a rúdugrást, én pedig az ötvenyardos[13] futás bajnoka lettem (8 másodperc).

A cél előtt már olyan szívdobogásom volt, hogy szinte fuldokoltam, de az aztán mégis nagy mulatság és öröm volt számomra, mikor az egész évfolyam lengette a léggömböket, és teli torokból kiáltotta:

Él-jen Ju-dy Abb-ott!
Él-jen Ju-dy Abb-ott!
Hurrá! Hurrá! Hurrá!

[13] Yard - angol hosszmérték = 0,9144 m

Igen, bizony, Apóka, így volt. Aztán az öltözőszobába kísértek, ahol ledörzsöltek alkohollal, és citromot etettek velem. Mindebből láthatod, hogy nagyon komolyan vesszük a dolgokat, mert hiába, mégiscsak jelentőségteljes esemény az, ha valaki nyer az évfolyamból, mert azé az évfolyamé az atlétikai kupa, amely a legtöbb bajnokságot szerzi. Az ideit a negyedévesek nyerték hét rekorddal.

Az atlétikai klub nagy ebédet adott a tornateremben a bajnokok tiszteletére. Kitűnő tengeri rákot kaptunk és csokoládéfagylaltot, kosárlabdának formázva.

Ma a fél éjszakát olvasással töltöttem. A „Jane Eyre”-t olvasom. Elég öreg vagy már ahhoz, Apó, hogy hatvan év előttre tudjál visszaemlékezni? És ha igen, meg tudnád nekem mondani, hogy az emberek abban az időben csakugyan ilyen társalgásokat folytattak?

A gőgös Lady Blanche például egyszer azt mondja: „Hagyd abba fecsegésedet, fiú, és engedelmeskedj parancsomnak.” Mr. Rochester az eget acélkék boltozatnak nevezi, és az őrült nő, aki úgy nevet, mint egy hiéna, és felgyújtja az ágyfüggönyöket, és eltépi a menyasszonyfátyolt, és *harap* - valóságos tébolyda, de az ember mégsem tudja abbahagyni, és csak olvas, olvas, olvas. Igaszán nem tudom, hogy tud egy leány ilyen tartalmú könyvet írni, különösen egy olyan leány, aki falun nevelkedett. Van valami ezekben a Brontëkben, ami engem bámulatba ejt. A könyveik, az életük, a szellemük. Honnan szedték? Amikor olvastam a kicsi Jane bánatáról és sok bajáról a jótékonysági iskolában, úgy felizgattam magam, és olyan dühbe gurultam, hogy egy nagyot kellett járnom, míg kiszellőztettem haragomat. Ha valaki együtt tudott vele érezni, úgy én voltam az. Aki ismeri Mrs. Lippetet, élénken el tudja képzelni, milyen lehetett Mr. Brocklehurst.

Ne érts félre, Apó. Nem akarom ezzel azt mondani, hogy a John Grier Otthon olyan, mint a lowoodi intézet. Mi untig elég ennivalót kaptunk, ruhánk is volt, tiszta vízben mosdottunk, és volt egy nagy kályhánk is, amely télen csak úgy ontotta a meleget. És mégis, van egy kísérteties hasonlóság: az, hogy életünk végtelen egyhangúságban és minden változatosság nélkül folyt. Sohase történt semmi jó, kivéve azt, hogy vasárnap fagylaltot kaptunk tészta helyett, de még ez is szabályos volt. Az alatt a tizennyolc év alatt, míg én ott éltem a John Grier Otthonban, egyetlenegyszer történt valami rendkívüli - mikor a fáskamra égett. Éjnek idején gyulladt ki, és nekünk fel kellett öltözködnünk, hogy veszély esetén menekülhessünk. Attól féltek tudniillik, hogy a lángok átcsapnak a főépületre is - no de hát nem csaptak át, és mi újra levetkőzhettünk és lefeküdhettünk.

Mindenki szereti a változatosságot, ez egész természetes emberi vágyakozás, de nekem nem volt benne részem addig a pillanatig, amíg Mrs. Lippet be nem hívott az irodájába, és el nem mondta, hogy Mr. John Smith kollégiumba szándékozik engem küldeni. És akkor is olyan apránként és kimérten tudatta velem ezt a hírt, hogy szinte elrontotta a meglepetésemet.

Én azt hiszem, Apókám, hogy az ember legnagyobb kincse a képzelőerő. Az teszi az embert képessé arra, hogy beleélje magát mások helyzetébe, együttérzővé és megértővé váljék. Ezért kellene fejleszteni a gyermekekben ezt a tulajdonságot. De a John Grier Otthonban a fantázia legkisebb szikráját is gondosan eltapossák. Az egyetlen dolog, amire ott ránevelik az embert: a kötelességteljesítés. Nem hiszem, hogy a gyerekek fel tudnák fogni ennek a szónak értelmét: utálatos, gyűlöletes szó. Hiszen nem kényszerből, hanem szeretetből fakadóan kellene cselekedniük.

Nézd meg majd azt az árvaházat, amit én fogok alapítani! Tudniillik ez vágyaim netovábbja, és este, elalvás előtt ezzel a kedves gondolattal szórakozom. A legkisebb részletig kidolgoztam gondolatban étkezési rendjüket, öltözködésüket, tantermüket, szórakozási lehetőségeiket és büntetésüket; mert - hiába - még az én felsőbbrendű árváim is rosszak néha.

De bárhogy is van, én csak egyre fogok törekedni, arra, hogy boldogok legyenek! Azt akarom, hogy mindegyikük, bármily gondja és baja lesz is későbbi életében, egy boldog, szép gyermekkorra emlékezhessék vissza. És ha egyszer nekem lesznek gyermekeim, akármilyen boldogtalan lennék is magam, az ő életűket boldoggá, gondtalanná fogom tenni!

(Hív a kápolna kis harangja - majd máskor fejezem be a levelemet.)

Kedd

Mikor ma délután a laboratóriumból feljöttem a szobámba, a teásasztalkám mellett egy kis mókust találtam, amint a manduláimból lakmározott. Mióta az időjárás olyan enyhe, és az ablak tárva-nyitva áll, néha meglátogatnak bennünket ezek az aranyos kis állatok.

Szombat reggel

Bizonyára azt hiszed, hogy mivel tegnap péntek este volt, hát egy nagyon csendes, tanulásmentes, nyugodalmas estét tölthettem magamban, lévén szombat szabadnap. Nos, ha abban a hitben ringattad magadat, hogy talán Stevensont olvastam, azt a szép könyvet, amit a tornaverseny díjából vettem magamnak, hát alaposan tévedtél. Látszik, drága Apókám, hogy sohasem voltál leánykollégiumi növendék, ha egy percig is azt hiszed, hogy nálunk nyugodtan el lehet tölteni egy olyan péntek estét! Nem kevesebb, mint hat barátnőm csöppent be hozzám, hogy csokoládékrémet készítsünk. Egyikük aztán sikeresen kiöntötte a krémet, egyenesen rá a legszebb szőnyegemre. Sohasem fogom tudni eltüntetni a nyomát.

Már régen nem írtam neked leckéimről, de hát azért mindennap van elég tanulnivalóm. Az mindenesetre nagy könnyebbségemre szolgál, hogy a tanuláson kívül más, az élethez közelebb álló dolgokról is beszélgethetek veled - bárha ez a beszélgetés nagyon egyoldalú, amiről azonban nem én tehetek. Válaszodat mindig szívesen várom, bármikor jönne...

Ezt a levelet három napig írtam, és félek, hogy már nagyon kimerült vagy.

Jó éjszakát, kedves Uram!

Judy

Május 10-én

Mr. Smith - Nyakigláb Apó!

Uram, miután most logikát tanultam, és tudom már, hogy egy tételt miként kell pontokba foglalni, elhatároztam, hogy a levélírásnál is alkalmazni fogom ezt a módszert. Minden fontos tényt belefoglalok, de ugyanakkor mellőzni fogom a felesleges fecsegést.

1. Írásbeli vizsgánk volt ezen a héten:

- A) kémiából;
- B) történelemből.

2. Egy új ház épül hálószobáink számára.

- A) Az anyaga:

-- a) vörös tégla;
-- b) szürke kő.

- B) Befogadóképessége:

-- a) egy igazgató és öt felügyelő;
-- b) kétszáz leány;
-- c) egy házvezetőnő, három szakács, húsz pincérleány és húsz szobaleány.

3. Ma este tészta helyett nyalánkságokat kaptunk.

4. Dolgozatot írok Shakespeare színműveinek eredetéről.

5. Lou McMahon ma délután a kosárlabdázás közben elcsúszott, elesett, és:

- A) kificamította a vállát;
- B) felkarcolta a térdét.

6. Van egy új kalapom, melynek dísze:

- A) kék bársonyszalag;
- B) két kék toll;
- C) három piros pompon.

7. Fél kilenc elmúlt.

8. Jó éjszakát!

Judy

Június 2-án

Drága Nyakigláb Apó!

Tudom, sose találnád ki, micsoda nagy öröm ért engem! McBride-ék meghívtak, hogy töltsem náluk a vakációt nyaralóhelyükön: Adirondackben[14]. Ez egy kis nyaralótelep, ahol a csendes, kék vizű tó partján, a gyönyörű erdő kellős közepén csupa ismerős család lakik. A napfényes házak zöldellnek a repkénytől, és a nyaralóknak pompás életük van, mert a tavon csónakázni lehet, és az erdőben gyönyörű sétautak vezetnek a szomszédos telepekre. A nyaralók élénk

[14] Adirondack - észak-amerikai hegység

társaséletet élnek, még tánc is van hetenként egyszer a klubház nagytermében. Jimmy McBride magával hozza egyik kollégiumi barátját, és így meglátod, még táncosom is lesz untig elegendő.

Hát nem aranyos Mrs. McBride, hogy meghív? Úgy látszik, megszeretett, amikor karácsonykor náluk voltam.

Kérlek, bocsáss meg, hogy csak ilyen röviden írok. Ez nem egy igazi levél, hiszen csak arra szolgál, hogy tudassam veled, miszerint el vagyok helyezve a nyárra.

A te
nagyon elégedett és boldog
Judyd

Június 5-én

Édes Nyakigláb Apó!

Titkárodtól éppen most kaptam egy levelet, amelyben közli velem, hogy Mr. Smith azt ajánlja, ne fogadjam el Miss McBride meghívását, hanem menjek újra Lock Willow-ba, ahol a tavalyi nyarat töltöttem. Miért, miért, *miért*, Apóka?

Ezt sehogy sem tudom megérteni! Mrs. McBride a legnagyobb szívélyességgel hívott meg, és igazán örömmel lát. Abban a házban semmiképpen sem okozok kényelmetlenséget, és útban sem vagyok, sőt inkább segíthetek. A nyaralóba nem viszik magukkal a, teljes cselédséget, s így Sally meg én elhatároztuk, hogy segíteni fogunk a háztartásban, ami nagyon üdvös lenne számomra, legalább megtanulnék egy és más hasznos dolgot. Kitűnő alkalom ez nekem, hogy végre betekintést nyerhessek az efféle munkába. Minden nőnek értenie kell a háztartáshoz, és én csak a lelencháztartáshoz értek.

S miután nincsenek a nyaralótelepen olyan korú lányok, mint mi, Mrs. McBride éppenséggel kívánja, hogy személyemben Sallynak is legyen társasága. Már megbeszéltünk, mennyi mindent fogunk együtt olvasni. Átvesszük a jövő évi angol irodalomtörténeti és szociológiai olvasmányokat. A tanár úr azt mondta, hogy hasznunkra válik, ha már a nyáron előkészülünk a jövő évi anyagra. Nekem igazán nagy könnyebbség az együtt tanulás, mert azáltal, hogy megbeszéljük a tananyagot, élénkebben megmarad emlékezetünkben.

Sally édesanyjával egy födél alatt lakhatni, már önmagában is művelődés. Ő a legtökéletesebb, legérdekesebb, legszórakoztatóbb, legbarátságosabb, legbájosabb asszony a világon. Mindenhez pompásan ért. Gondolj arra: hány nyarat töltöttem el Mrs. Lippettel, és milyen jólesne most kiélvezni a különbséget. Igazán ne hidd, hogy háborgatom McBride-éket, vagy hogy útjukban leszek. Ha netalán több vendég lesz a házban, mint amennyi belefér, amúgyis sátrakat állítanak fel a szabadban, és a férfiak ott ütik fel tanyájukat. Jimmy McBride megígérte, hogy megtanít lovagolni, evezni, célba lőni - és még egy csomó dologra, amit nem tudok. Olyan szép, kellemes, gondtalan vakációm lenne, mint amilyenben eddig még sohase volt részem, és amilyent minden leány megérdemel egyszer az életben. Természetesen minden parancsodnak vakon engedelmeskedem, de kérlek, nagyon kérlek, engedj Sallyékhoz. Soha életemben még nem kívántam valamit ennyire.

Ezt a levelet most nem Jerusha Abbott, a jövendő nagy szerző írja neked, csak éppen Judy - a fiatal leány.

Június 9-én

Mr. John Smith

Uram, a június 7-éről keltezett levelet kézhez kaptam - és szigorúan a titkára által kiadott utasításokhoz igazodva, a jövő pénteken elhagyom a kollégiumot, hogy Lock Willow-ba utazzam nyaralás céljából.

Maradok tisztelettel
(Miss) *Jerusha Abbott*

Lock Willow major
Augusztus 3-án

Drága Nyakigláb Apó!

Közel két hónapja, hogy egy sort sem írtam neked, ami igazán nem volt szép tőlem - tudom -, de hát ezen a nyáron nem nagyon szerettelek. (Látod, milyen őszinte vagyok.)

El sem tudod képzelni, milyen csalódott voltam, mikor le kellett mondanom a McBride-ékkel való nyaralásról. Jól tudom, hogy te vagy a gyámom, és hogy tisztelnem kell minden parancsodat, de én ennek a rendelkezéseidnek helyességét sehogy se tudtam belátni. Olyan kézenfekvő dolog volt, hogy ez a meghívás valóságos főnyeremény reám nézve! Ha én lettem volna Apóka, és te lettél volna Judy, én egész határozottan azt mondtam volna: „Menj, drága gyermekem, érezd jól magad, és élvezd szabadságodat, ismerkedjél össze új emberekkel, bővítsd látókörödet. Mozogj sokat a szabadban, gyarapodjál erőben, egészségben, és pihend ki jól az elmúlt esztendő nehéz munkáját."

De te egy szót sem! Csak rövid, pár soros levél titkárodtól, amely engem Lock Willow-ba parancsol.

Parancsaid személytelensége mélységesen sérti érzelmeimet, mivel arra enged következtetni, hogy a legcsekélyebb módon sem viszonzod irántad érzett vonzalmamat, mert ha csak egy icipicit viszonoznád, akkor talán néha-néha mégis írnál saját kezűleg néhány sort számomra, és nem kellene annak az utálatos titkárnak a gépírásos levelét olvasnom.

Ha a legkisebb jelét adnád, hogy szeretsz, én a világon mindent megtennék éretted.

Tudom, hogy kedves és kimerítő leveleket kell neked írnom, anélkül, hogy választ várnék rá. Te a magad részéről helytállsz az egyezségért - hiszen neveltetsz engem -, és úgy vélem, azt hiszed, hogy én nem tartom be az egyezség reám eső részét!

De Apókám, ez nagyon nehéz szerződés ám! Igazán nagyon nehéz! Olyan elhagyatottnak érzem magam. Te vagy az egyetlen lény, aki törődik velem, és téged is olyan sűrű homály fed! Csak egy elképzelt valaki vagy - és lehet, hogy az *elképzelt valaki* egészen más, mint a valóságos. De egyszer, mikor betegen feküdtem, mégis küldtél egy levélkét nekem, s most, mikor olyan nagyon, elhagyatottnak érzem magam, előveszem, és átolvasgatom ezt a néhány sornyi írásodat.

Azt hiszem, egészen más dolgokról írok neked, mint ahogy eredetileg szándékomban volt. Amit írni akartam neked, az a következő:

Bár még mindig nagyon rosszul esik, ha arra gondolok, hogy egy önkényeskedő, erőszakos, valószínűtlen és láthatatlan gondviselés szedett fel engem, hogy kénye-kedve szerint irányítson ide-oda - mégis ha eszembe jut, hogy milyen jó, bőkezű, gondoskodó és kegyes voltál

hozzám eddig, érzem, jogod van arra is, hogy önkényes, erőszakos, valószínűtlen és láthatatlan gondviselésként lépj fel, és így megbocsátok neked, és ismét vidám vagyok. De azért még mindig bánatosan olvasgatom Sally leveleit, melyben pompás nyaralásukról referál.

De bárhogy is van, vessünk fátyolt a múltra, és kezdjük elölről az életet.

Egész nyáron át írtam, írtam, és csak írtam. Négy elbeszélést fejeztem be, és küldtem el négy különböző szerkesztőségbe. Amint ebből is láthatod, azon iparkodom, hogy író legyen belőlem. Dolgozószobámul a padlásszobát választottam, ahol Jervie úrfi gyermekkorában, esős napokon játszani szokott. Hűs, szellős, kétablakos sarokszoba, előtte egy terjedelmes juharfával, melynek odvában egy piros mókuscsalád ütötte fel tanyáját.

Legközelebb szebb levelet írok majd neked, melyben beszámolok a major összes újdonságairól.

Esőre volna szükségünk.

A tied mindig
Judy

Augusztus 10-én

Mr. Nyakigláb Apó!

Uram, a legelő tavacskájának partján levő fűzfa második ágáról írok Önnek. Alattam egy béka kuruttyol, fölöttem szöcskék cirpelnek, és két kis bátor madár itt ugrál közvetlen közelemben, az ágak között. Már egy órája ülök itt fenn: roppant kényelmes helyzetben, miután két díványpárnával adtam meg a módját ennek a levegőbeli karosszéknek. Feljöttem tollal és kéziratpapírral felszerelve, abban a reményben, hogy megírok egy kis elbeszélést, mely megszerzi majd nekem a halhatatlanságot, de semmiképpen sem tudok egyezségre jutni a hősnőmmel - *nem tudom* őt olyanná alakítani, mint amilyenné szeretném -, így aztán egy időre elfordulok tőle, hogy neked írjak. (Ami ugyan nem jelent megoldást, hiszen téged sem tudlak olyanná alakítani, mint amilyennek szeretnélek.)

Ha ott töltöd a nyarat abban a szörnyű New Yorkban, akkor bizony szívesen küldenek neked ebből a kellemes hűs fuvalomból, melyben nekem van részem. A vidék mennyei szép most a nyolcnapi eső után.

A mennyről jut eszembe: emlékszel még Mr. Kellogra, a falubeli kis fehér templom lelkészére, akiről még tavaly meséltem neked? Szegény öregember meghalt az elmúlt télen tüdőgyulladásban.

Vagy egy fél tucatszor is elmentem tavaly, hogy meghallgassam prédikációit, és már kezdtem barátságot kötni gondolkozásmódjával. Élete végéig hű maradt ifjúkori hitéhez. Azt hiszem, hogy az olyan embert, aki negyvenhét éven át ugyanazt vallja, anélkül, hogy egyetlenegyszer is másképp vélekedne valamiről, üvegszekrényben kellene mutogatni, mint valami furcsaságot. Szívből kívánom, hogy most valóban élvezze a mennyei hárfák hangját és a glóriát, melynek elnyerésében annyira bízott. Most egy fennhéjázó fiatal pap lett az utóda.

A legutóbbi héten szakadatlanul esett az eső, és én valóságos olvasási orgiákat rendezhettem a padlásszobában - főleg Stevensont olvastam. Ő maga sokkal érdekesebb, mint bármely regényalakja. Szinte azt kell mondanom, hogy szereti maga felé irányítani az olvasók figyelmét, és hőst csinál önmagából. Te például helyesled, hogy azért a tízezer dollárért, amit az apjától örökölt, egy jachtot vett, hogy azon körülhajózza a déli vizeket? Csak kalandos hajlamainak élt. Megjegyzem, ha véletlenül énrám hagyott volna az apám tízezer dollárt, én is

ugyanígy cselekednék. Már a puszta gondolat is megvadít, ha eszembe jut az Egyenlítő. Úgy szeretném látni a trópusokat! Az egész világot szeretném látni. És meg is fogom nézni - meglátod, Apókám -, ha majd egyszer nagy író vagy színész vagy művész vagy bármiféle „nagy” leszek. Rettenetes barangolási szenvedély dúl bennem, ha csak ránézek a térképre, máris szeretném a fejembe csapni a kalapot és kezembe venni az ernyőmet, hogy nekiinduljak a világnak. De tréfán kívül, nagyon meg tudom érteni a közmondást: „Nápolyt látni, azután meghalni.”

Szerdán este, félhomályban,
a küszöbön ülve

Nagyon nehéz ebbe a levélbe valamilyen érdekes újságot belevinni. Judy újabban olyan filozófiai magasságokban szárnyal, hogy csak nagy általánosságban szeret a világ problémáiról beszélni, s nem kíván leereszkedni a hétköznapi részletekhez. De ha okvetlenül kell, hogy újságokkal szolgáljak, íme, itt vannak:

Kedden történt, hogy kilenc kismalacunk keresztülgázolt a kis patakon a túlsó rétre. A kilenc kismalacból csak nyolc tért haza. Nem akarok senkit sem igazságtalanul meggyanúsítani, de egy dolgot a legnagyobb határozottsággal állíthatunk: özvegy Dowdnénak egy malaccal többje van, mint azelőtt volt.

Mr. Weaver átfestette pajtáját és a két ólt élénk sárgára - nagyon csúnya szín, de Mr. Weaver azt állítja, hogy tartós.

Breweréknek a múlt héten vendégeik voltak, itt volt Mrs. Brewer nővére és két unokahúga Ohióból.

Kendermagos tyúkjaink egyike tizenöt tojásból csak három csirkét költött ki. Nem tudjuk, mi volt a baj. Nézetem szerint a kendermagos tyúkok nem olyan szaporák, mint az orpingtonok.

A vegyeskereskedés új segédje az utolsó cseppig kiitta a raktáron levő gyömbérpálinkát (hét dollár értékben), mielőtt még rájöttek volna bűnös cselekedetére.

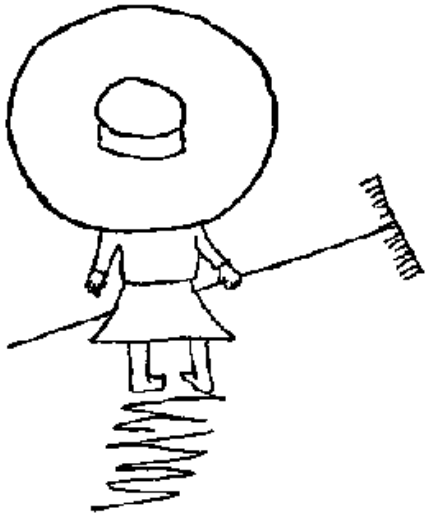

Az öreg Ira Hatcht heves köszvény kínozza, és nem tud már dolgozni. Pénzét, sajnos, akkor sem rakta félre, mikor még sokat keresett, így most kénytelen lesz kegyelemkenyéren élni a városban.

Az iskolaépületben jövő szerdán este fagylaltos összejövetel lesz. Jöjj el, és hozd magaddal kedves családodat is.

Egy új kalapot vettem magamnak a vegyeskereskedésben huszonöt centért. Ez itt legutolsó fényképem, mikor éppen kimegyek a rétre szénát gereblyézni.

Olyan sötét van, hogy nem látok tovább írni, különben is mindenről beszámoltam már.

Jó éjt!
Judy

Péntek

Jó reggelt! Most van ám valami nagyon érdekes hírem számodra! Mit gondolsz, mi? Fogadok, hogy soha, sohasem fogod kitalálni, ki jön ide Lock Willow-ba! Mrs. Semple levelet kapott Mr. Pendletontól, amelyben azt írja neki, hogy gépkocsiján keresztül-kasul járja a vidéket, és a hosszú utazás fáradalmait szívesen pihenné ki egy nyugodalmas, szép kis majorban. Éppen ezért kíváncsi rá, hogy ha egy szép napon ott kopogtatna a Lock Willow-i major ajtaján, bebocsátást nyerne-e. Lehet, hogy csak egy hétre jön, lehet, hogy kettőre, attól függ, hogy érzi majd magát.

Képzelheted, milyen örömteli izgalomban élünk most, és mennyi a munka! Minden szobában nagytakarítást rendezünk, és minden függönyt újra kimosunk. Ma reggel már ott voltam a vegyeskereskedésben, és új linóleumot vettem az előszobába és két kanna barna padlófestéket a lépcsőkre és a hall padlójára. Mrs. Dowdot is felfogadtuk holnapra ablaktisztítás céljából (ezekben az izgalmas percekben még a malaclopás gyanújától is eltekintünk). Mindebből a nagy készülődésből esetleg arra következtethetsz, hogy a ház nem volt egészen tiszta és rendes; de biztosíthatlak, hogy igenis ragyogóan tiszta és rendes volt. Bárhogyan tiltakozik is Mrs. Semple, ő egy tökéletes *háziasszony.*

De arra már igazán csak egy férfi képes, hogy így titokban tartsa érkezését. Fogalmunk sincs, hogy ma toppan-e be vagy két hét múlva. Állandó izgalomban, lélegzetünket visszafojtva várjuk, és ha nem siet, a tisztogatást újra elölről kezdhetjük.

Amasai már lenn vár a homokfutóba fogott Grove-val.

Egyedül hajtok - de ha látnád a vén Grove-ot, egy cseppet sem aggódnál testi épségem miatt. Kezemet szívemre téve, isten áldjon!

Judy

Ui. Nem pompás befejezés ez? Stevenson leveleiből vettem.

Szombat

Jó reggelt ismét! Tegnap még nem tettem borítékba levelemet, és így a postás érkezéséig még írhatok neked egyet-mást. Csak egyszer napjában van postánk, déli tizenkét órakor. Ez a falusi postás valóságos áldás a majornak, mert nemcsak hogy elhozza a leveleket, de öt centért a városi vásárlásokat is vállalja. Tegnap például cipőzsinórt hozott nekem és egy tégely arckrémet (mert mielőtt megvettem volna a nagy kalapomat, a nap olyan erősen megsütötte az orromat, hogy a bőr lejön róla), aztán egy kék nyakkendőt meg egy üveg tintát, s mindezt tíz centért. Ez azonban szokatlanul előnyös üzlet volt, tekintve megbízatásom sokaságát.

A postás szokott minket rendszerint a nagyvilágban előforduló eseményekről is tájékoztatni. Több előfizetőnek hoz napilapokat, amelyeket útközben kiolvas, aztán a hírekről beszámol azoknak, akik nem fizetnek elő újságra. Így tehát, ha az Egyesült Államok és Japán között kitör a háború, vagy az elnök orgyilkosság áldozata lesz, vagy Mr. Rockefeller egymillió dollárt hagy a John Grier Otthonra, ne fáradj azzal, hogy megírod nekem - úgyis időben megtudom a postástól.

Jervie úrfiról nincs még hírünk. De látnod kellene, hogy ragyog az egész ház, és milyen gonddal töröljük meg a lábunkat, mielőtt átlépnénk a küszöböt.

Remélem, nemsokára itt lesz: igazán nagyon vágyom már arra, hogy valakivel kedvem szerint beszélgethessek. Mert, hogy bevalljam neked az igazat, Mrs. Semple-lel folytatott társalgá-

saink egy kicsit egyhangúak. Szűk keretek között mozognak, és teljesen hiányzik belőlük a magasröptűség. Nagyon furcsák ám errefelé az emberek! Az életük olyan, mint ez a kopár domb itt előttem. Éppen az *élet* hiányzik belőlük - nem tudom, megérted-e, mit értek ezen. Olyasfajta életet élnek, mint amilyen a John Grier Otthonban folyik. A gondolatainknak ott szárnyát szegte a vaskerítés, mely körülvette a házat. De akkor még nem bántam ezt annyira, mert egyrészt fiatalabb voltam, másrészt rengeteg volt a dolgom. Mire minden ágyat megvetettem, minden kis árva arcát megmostam, elmentem az iskolába, hazajöttem, megint megmostam a gyerekek arcát, megfoltoztam harisnyáikat, megvarrtam Freddy Perkins nadrágját (az ő nadrágja minden istenadta nap elszakadt), és eközben megtanultam leckéimet, úgy vágytam lefeküdni, hogy nem hiányoltam semmiféle társalgást. De miután két évet töltöttem egy leánykollégiumban, bizony most nehezen mondok le róla, és boldog, nagyon boldog leszek, ha majd újra beszélhetek valakivel, aki érti az én nyelvemet.

Most már igazán azt hiszem, hogy befejeztem levelemet. Egyelőre semmi más mondanivalóm nincs. Azon leszek, hogy legközelebb hosszú és érdekes levelet írhassak neked.

Mindig a tied
Judy

Ui. A saláta nem fejlődik ebben az évben úgy, mint egyébkor. Azt hiszem, a korai szárazság az oka.

Augusztus 25-én

Hát, Apókám, Jervie úrfi csakugyan megérkezett! És ha tudnád, milyen pompás, szép napokat töltünk együtt! Vagyis hát azt tudom, hogy az én napjaim nagyszerűen telnek, és azért hiszem, hogy ő is jól érzi magát. Már tíz napja van itt, és még semmi előkészületet nem tesz arra, hogy elutazzék. Az a mód, ahogy Mrs. Semple ezt az embert elkényezteti, valósággal botrányos. Ha gyermekkorában is ennyire kényeztette, igazán nem értem, hogy lett belőle ilyen rendes ember.

Jervie úrfi meg én rendszerint a tágas előcsarnokban, egy kis asztalnál szoktunk étkezni - de előfordul, hogy a kertben egy nagy fa alatt terítenek nekünk, esős vagy hideg időben pedig benn, a legjobb fogadószobában. Mr. Pendleton mindig közli, hogy hol kíván étkezni, és Carrie engedelmesen ott teríti meg az asztalt. Ha nagyon messzire kell vinnie a tányért és evőeszközt, talál egy dollárt a cukortartó alatt.

Hihetetlenül kedves és kellemes ember ez a Jervie úrfi, és bár külsőleg szakasztott olyan, mint a többi Pendleton, lényében teljesen elüt tőlük. Olyan egyszerű, közvetlen és természetes, amilyen csak lehet. Férfiról talán furcsa ilyen leírást adni, de Jervie úrfira csak ez illik. Ha látnád, milyen kedvesen bánik itt a környékbeli farmerekkel. Mintha csak társai volnának. Eleinte gyanakodva fogadták, de aztán már nem zavarta őket úri ruhája. Márpedig azt el kell ismerni, hogy ruházata igazán csodálatos. Térdnadrágot visel, angol sportkabátot, fehér flanellinggel vagy divatos lovaglóruhát vagy más szép öltözéket. Valahányszor egy új ruhában jön le, Mrs. Semple büszke, sugárzó tekintettel jár körülötte, és a széket is letöröli, amelyre Jervie úrfi leül, nehogy véletlenül egy porszem tapadhasson hozzá.

Ez a túlzott gondoskodás roppantul terhére van Jervie úrfinak.

- Inkább a munkáddal törődj, Lizzie - szokta ilyenkor mondani Mrs. Semple-nek. - Nekem már nem dirigálhatsz. Visszavonhatatlanul felnőttem.

Borzasztó mulatságos gondolat, hogy ez a magas, nagy, hosszú lábú férfiú (majdnem olyan hosszú lábú, mint te, Apókám) egykoron Mrs. Semple ölében ült, mialatt az arcát mosták. Különösen akkor mulatságos ez a gondolat, ha látod Mrs. Semple-t! Micsoda pocakos, kövér,

háromtokájú asszonyság! De hát azt meséli, hogy valaha ő is sovány volt, izmos és fürge, s olyan gyorsan futott, mint Jervie úrfi.

Milyen kalandos most az életem! Jervie úrfival keresztül-kasul barangoltuk a vidéket, aztán megtanított műlegyekkel horgászni meg puskával és revolverrel lőni. Igen bizony, és még lovagolni is megtanultam - a vén Grove még meglepően életerősnek mutatkozott. Három napig zabbal etettük, mire úgy megifjodott, hogy kis híján eliramodott velem.

Szerda

Hétfő délután megmásztuk a Sky Hillt. Ez egy hegy itt a közelben, nem nagyon magas, nincs hó az ormán, de azért kifogytunk a szuszból, mire felértünk. Az oldala erdős, míg csúcsa sziklás, és sok rajta a szabad, mohás terület. Még napnyugta előtt értünk fel, tüzet raktunk, és vacsorát főztünk. Jervie úrfi volt a szakács. Azt mondta, hogy ehhez jobban ért, mint én - és ez tényleg így is volt -, mert neki már gyakorlata van a táborozásban. Holdvilágnál jöttünk le, és mikor beértünk az erdőbe, elővette kis villanylámpáját, és avval világított. Olyan nagyszerű volt! Nevetett és tréfálódzott egész úton, és mindenféle érdekes dolgokat mesélt. Ismeri az összes könyveket, amelyeket valaha olvastam, és azonkívül még egy csomó mást is. Bámulatos, mennyi mindent tud!

Nagy sétára indultunk ma reggel, és egy szörnyű zápor szakadt a nyakunkba. Bőrig áztunk, de ez nem csüggesztett el minket, és nem vette el jókedvünket. A mienket nem, de látnod kellett volna, milyen arcot vágott Mrs. Semple, mikor beléptünk a konyhába!

- Ó, Jervie úrfi, ó, kisasszony! Hiszen agyon vannak ázva! Istenem, Istenem! Mit tegyek? Ez a gyönyörű új kabát teljességgel tönkrement!

Roppant mulatságos volt! Azt hihetted volna, hogy tízéves gyerekek vagyunk, és ő a mi aggódó anyánk. Egy fél óráig remegtem, hogy most büntetésből talán dzsemet sem kapunk a teához.

Már egy egész örökkévalóság óta írom ezt a levelet, de egy pillanatnyi időm sem volt, hogy befejezzem.

Ugye, szép gondolat ez Stevensontól:

> *Millió dologgal van tele a világ,*
> *és ezt látva látni: ez a boldogság.*

És ez így is van, Apókám, azt tudod. A világ tele van gyönyörűséggel, csak rajtad múlik, hogy ráakadjál ezekre az örömökre, melyek lépten-nyomon eléd kerülnek. Egész egyszerű rájuk akadni: *alkalmazkodónak* kell lenni. Falun is mennyi érdekes és szórakoztató dolgot találsz az ember. Bárki földjén átjárhatok, bárki tulajdonának szépségét megbámulhatom, bárki patakjába belegázolhatok; és éppen úgy élvezhetem mindezt, mintha az én tulajdonom lenne - és még fizetnem sem kell érte.

Vasárnap este van, tizenegy óra elmúlt, és a házban azt hiszik, hogy már valami szépet álmodom, de feketekávét ittam vacsora után - és így a szép álomból nem lett semmi.

Ma reggel Mrs. Semple azt mondta Mr. Pendletonnak, nagyon határozott hangon:

- Negyed tizenegykor el kell indulnunk, ha pontosan tizenegy órára ott akarunk lenni a templomban.

- Helyes, Lizzie - felelte Jervie úrfi -, csak fogasd be a kocsit, ha esetleg még nem lennék készen, menjetek előre.

- Várni fogunk - mondotta Mrs. Semple.

- Ahogy tetszik - szólt Jervi úrfi -, csak arra kérlek, hogy ne hagyd sokáig állni a lovakat.

És mialatt Mrs. Semple öltözködött, Jervie úrfi kiadta az utasítást Carrie-nak, hogy valamilyen jó hideg ebédet csomagoljon össze, nekem pedig azt mondta, hogy bújjak bele kirándulóruhámba, aztán se szó, se beszéd - kiosontunk a hátsó kapun, és elmentünk horgászni.

Ez roppantul megzavarta a házirendet, mert Lock Willow-ban vasárnap két órakor van az ebéd. De Jervie úrfi hét órára rendelte - mindig meghatározott időpontra rendeli az ebédet, mintha csak vendéglőben lenne! -, és így Amasainek és Carrie-nak elmaradt a rendes vasárnapi sétakocsikázása. Jervie úrfi azt mondja, hogy ez nagyon jól van így, mert úgysem lehet, hogy ők ketten kíséret nélkül kocsikáznak, és különben is ő akart velem kikocsizni. Hát hallottál már valaha ilyen furcsa dolgot?

És szegény Mrs. Semple azt hiszi, hogy aki vasárnap templom helyett horgászik, az egyenesen a kénköves poklok fenekére jut. Bántotta, hogy Jervie úrfit nem nevelte jobban, mikor kicsi volt. Efölötti bánatát csak fokozta, hogy nagyon szeretett volna Jervie úrfival büszkélkedni a templomban.

Szóval délelőtt horgásztunk (Jervie úrfi négy halat fogott), azután megsütöttük a szabadban, és meg is ettük őket. Igaz, hogy kissé hamus volt az ízük, mert a nyársról többször lepotyogtak a tűzbe, de azért megettük. Négy órára értünk haza, és ötkor már kocsikázni indultunk, hétkor megettük az estebédet, és tíz órakor aludni küldtek - most itt vagyok, és írok neked.

De most már szót fogadok, és igazán megyek aludni.

Jó éjt!

Itt a rajza annak a halnak, melyet én fogtam.

Szeptember 2-án

Nyakigláb Kapitány!

Vigyázz! Húzd meg! Ereszd el! Csomózd meg! Hahó, hahó! Meg egy üveg rum! Ez után a bevezetés után találd ki, hogy mit olvasok?

Beszélgetésünk az elmúlt két nap alatt csak a tengerészet és kalózkodás körül forgott. Hát nem mulatságos és érdekes könyv „A kincses sziget”? Olvastad már valaha, vagy akkor még nem is volt meg, mikor te kisfiú voltál? Stevenson csak harminc fontot kapott a folytatásokban való közlés jogáért. Nem hinném, hogy nagy írónak lenni valami kifizetődő dolog.

Bocsáss meg nekem, hogy a leveleim úgy tele vannak Stevensonnal, de hát jelenleg képzeletem is tele van vele. Az ő műveire korlátozódik ugyanis az egész Lock Willow-i könyvtár.

Már két hete írom ezt a levelet, azt hiszem, most már elég hosszú lesz. Ezentúl sose tégy nekem szemrehányást, Apókám, hogy leveleimben nem terjeszkedem ki az apró részletekre! Ha tudnád, drága Nyakigláb Apó, mennyire szeretném, hogy te is itt légy velünk. *Milyen* boldog, szép napokat tölthetnénk együtt! Roppantul szeretem összeismertetni egymással különböző barátaimat. Szerettem volna megkérdezni Mr. Pendletontól, nem ismer-e téged New Yorkból (meg vagyok róla győződve, hogy ismét), hiszen te ugyanabban a magas társadalmi körben mozoghatsz, mint ő, mindketten érdeklődtök a szociális reformok iránt, művelt emberek vagytok - szóval szerettem volna megkérdezni, ismer-e, de hát nem tudtam az igazi nevedet.

Hát nem a legfurcsább dolog a világon az, hogy még a nevedet sem tudom? Mrs. Lippet figyelmeztetett, hogy különc vagy. Azt hiszem, igaza van!

Szeretettel
Judy

Ui. Ahogy átolvastam ezt a levelet, láttam, hogy nemcsak Stevensonról van benne szó. Egy-két helyen felcsillan Jervie úrfi alakja is.

Szeptember 10-én

Drága Apóka!

Jervie úrfi elment, és nagyon hiányzik nekünk. Hogyha megszoktál egy embert, de akár egy helyet vagy életmódot, és aztán hirtelen le kell róla mondanod, fájó ürességet érzel utána. A Mrs. Semple-lel való beszélgetés nagyon ízetlen étel most számomra.

A kollégium két hét múlva kezdődik, és én őszintén örülök már előre a munkának. Bár ezen a nyáron is eleget dolgoztam, mert megírtam hat elbeszélést és hét verset. Be is küldtem őket különböző szerkesztőségekbe, de egytől egyig pontosan vissza is érkeztek. Lényegében nem is bánom, legalább jó volt gyakorlatnak. Jervie úrfi elolvasta őket - véletlenül az ő kezébe adta a postás, úgyhogy nem tudtam előtte titokban tartani -, és azt mondta róluk, hogy förtelmesek. Tartalmuk bizonyítja, hogy halvány fogalmam sincs azokról a dolgokról, amikről írtam. (Jervie úrfi még udvariasságból sem hazudik!) De az utolsóról, melynek tárgya egy kis kollégiumi tréfa, megállapította, hogy nem is olyan rossz. Ő maga írta le gépen, és én beküldtem egy hetilap szerkesztőségébe. Már két hete van ott, lehet, hogy gondolkoznak kiadásán.

Ha látnád az eget! Minden különös, narancsvörös fényben tükrözik. Vihar készül.

- -

Már itt is van az első esőcsepp, akkora, mint egy tallér, és minden reszket. Futottam, hogy az ablakokat betegyem, míg Carrie egy csomó tejessajtárral a padlásszobába rohant, hogy a tetőn levő lyuk alá állítsa. Én éppen írni kezdtem, és ekkor hirtelen eszembe jutott, hogy egy párnát, egy korsót, egy kalapot és Matthew Arnold verseskötetét künn felejtettem a gyümölcsösben egy fa alatt - repültem, hogy megmentsem kincseimet, de csak teljesen átázva jutottam hozzájuk. A verseskönyv vörös födelének festéke belefolyt a lapok közé. „A Doveri-öböl”-ben ezentúl piros hullámok tornyosulnak.

Egy vihar, különösen vidéken, sok mindent tönkretesz. Mindig gondolnunk kell szabadban fekvő holminkra, ami tönkremehet.

Péntek

Apókám, drágám, mit szólsz hozzá? A postás éppen most hozott két levelet.

1. Az elbeszélésemet elfogadták. Az 50 dollár. Író vagyok!

2. Levél a kollégium titkárságától. Egy ösztöndíjat kaptam, két esztendőre, amely fedezi ellátásomat és a tandíjat. Alapítványi ösztöndíj, melyet az nyerhet el, aki kitűnő az angol irodalomban, és a többi tantárgyban is jó előmenetelt tanúsít. A nyertese én vagyok. Igaz, hogy elutazásom előtt folyamodtam érte, de sohasem mertem volna remélni, hogy megnyerem, tekintettel elsőévesbeli latin- és matematika-kudarcomra. De úgy látszik, ezt a hibát már kijavítottam. Roppantul boldog vagyok vele, mert most már nem leszek olyan nagy teher számodra, már csak a havi zsebpénzre lesz szükségem, és lehet, hogy azt is meg tudom majd keresni írással, tanítással vagy más valamivel. Már *türelmetlenül* várom, hogy visszamenjek, és megkezdhessem a munkát.

Örökké a tied
Jerusha Abbott,
a *„Mikor a másodévesek versenyt nyertek”*
című elbeszélés szerzője.
Kapható minden újság- és könyvárus bódéban.
Ára 10 cent

Szeptember 26-án

Édes Nyakigláb Apó!

Ismét itt vagyok a kollégiumban mint harmadéves. A tanulószobánk szebb, mint valaha, két óriási ablaka délre néz - és ó, milyen gyönyörűen van berendezve! Julia, aki két nappal előttünk érkezett, és korlátlan zsebpénzzel rendelkezik, vad lázzal vetette magát a vásárlásba.

Új tapétánk van, keleti szőnyegeink és mahagóni székek - nem mahagóni utánzat, amely tavaly még oly boldoggá tett minket, hanem egészen igazi mahagónifából valók. Nagyon szép nálunk, de úgy érzem, mintha nem volnék bele való. Egész idegessé tesz a félelem, hogy betintázok valami értékes darabot.

És Apókám, leveled is itt várt már rám - vagyis bocsánat, a titkárod levele.

Nem volnál olyan szíves érthető magyarázatát adni annak, hogy miért ne fogadhatnám el az ösztöndíjat? Egyáltalán nem tudom megérteni ellenvetésedet. De bárhogy is van, az ösztöndíjat még rendelkezésed előtt elfogadtam, és ezen többé változtatni nem lehet, de ha lehetne, sem változtatnék rajta. Ez egy kicsit szemtelenül hangzik ugyan, pedig igazán nem akarok szemtelen lenni.

Én azt hiszem, hogy neveltetésemet, ha már elkezdted, be is szeretnéd fejezni, s diplomával kívánsz pontot tenni a végére. De kérlek, nézd meg most a dolgokat az én látószögemből. Ugyanolyan hálás leszek neked, mintha teljesen te viselted volna neveltetésem költségeit, csakhogy nem lesznek olyan nagyok a gondjaim. Tudom, hogy nem kívánod tőlem, hogy visszafizessem neked azt a pénzt, amit rám költöttél, de én - ha csak egy mód is lesz rá - okvetlenül vissza akarom neked fizetni adósságomat, és éppen az ösztöndíj által lényegesen könnyebb lesz a dolgom. Eddig úgy gondoltam, hogy életem végéig folyton csak adósságokat kell törlesztenem, most azonban egy fél élet is elég lesz tán.

Remélem, megérted helyzetemet, és nem nehezíted ellenvetéseddel. A zsebpénzt, amit kiutalsz nekem, hálásan és boldogan fogom továbbra is elfogadni. El sem hiszed, milyen szükségem van rá, miután együtt lakom Juliával és bútoraival! Bárcsak kissé szerényebb igényű és egyszerűbb ízlésű hölgy volna - vagy bárcsak ne lenne lakótársam.

Ez nem hosszú levél; pedig az volt a szándékom, hogy hosszan írjak neked - de hát fel kell tennem négy ablakra a függönyt, aztán ki kell fényesítenem két sárgaréz függönytartót fogporral (nagyon fáradságos munka) és a manikűrollóval lyukat fúrni, aztán szöget verni és drótot húzni a képek hátába, hogy fel lehessen őket akasztani, aztán kirakni négy láda könyvet és berakni a szekrénybe két koffer ruhát (nem tűnik szinte lehetetlennek, hogy Jerusha Abbottnak két koffer ruhája van? Pedig hát van!) és végül pedig üdvözölni - mindezt munka közben - ötven kedves barátnőt, akiket a vakáció óta nem láttam.

Az első iskolanap mindig olyan kellemesen izgalmas.

Jó éjt, édes Apókám, és ne bosszankodj, hogy kis csibéd már önállóan igyekszik szemet keresni. Hiába, ő is megnő, és borzasztó határozott kis csirke lesz belőle, nagyon erélyes kotyogással és egy sereg szép tollal (mely ékességét azonban egyes-egyedül neked köszönheti!).

Szeretettel
Judy

Szeptember 30-án

Drága Apókám!

Még mindig neheztelsz az ösztöndíj miatt? Soha életemben még nem láttam embert, aki ennyire önfejű, csökönyös, erőszakos, hajthatatlan, morgós medveszerű és más emberek nézetét semmibe vevő lenne, mint amilyen te vagy.

Jobb szeretnéd, ha nem fogadnék el szívességeket idegenektől.

Idegenek! És ha szabad kérdeznem, te mi vagy?

Nincs senki ezen a világon, akit oly kevéssé ismernék, mint téged. Ha az utcán véletlenül szembekerülnénk egymással, nem ismernélek fel. Igen bizony, ha szerető bácsikám lettél volna, aki olykor-olykor kedves, gyengéd, atyai leveleket ír a kicsi Judynak, sőt aki néha-néha fel is keresi, és végigcirógatja az arcát, és azt mondja, hogy mennyire örül annak, hogy Judy olyan jó kisleány, akkor - akkor talán Judy sem bosszantott volna téged öregségedben, hanem szót fogadna neked, s leolvasná szemedről a kívánságokat, mint egy kötelességtudó, hálás, jó gyermek. Igen, ez lett volna Judy életcélja.

„Idegenek!” Ön valóban üvegházban él, Mr. Smith!

És ami az ösztöndíjat illeti, az nem szívesség, hanem inkább fizetés - fizetés valamiért, amiért erősen megdolgoztam. Ezt a díjat csak annak adják ki, aki igazán jó az angol irodalomtörténetben és stilisztikában. Voltak évek, mikor a bizottság ki sem osztotta az ösztöndíjat, mert nem volt rá érdemes pályázó. De hát a férfiakkal nem lehet vitatkozni. Ön, Mr. Smith, ahhoz a nemhez tartozik, amely nélkülözi a logikát. A férfiakat kétféle módon lehet meggyőzni. Vagy hízelgéssel, vagy erőszakkal. És mert megvetendő dolognak találom, hogy hízelgéssel jussak célomhoz, akarva-akaratlan erőszakosnak kell lennem.

Éppen ezért, Uram, visszautasítom kívánságát az ösztöndíj lemondására vonatkozólag: és ha még tovább is akadékoskodik, akkor inkább lemondok még rendes havi zsebpénzemről is, és kétségbeesésemben azzal fogom magamat gyötörni, hogy buta elsőéveseket fogok tanítani.

Ez az én ultimátumom!

És figyelj csak ide, Apókám, még mit eszeltem ki! Mivel te attól félsz, hogy az ösztöndíj elfogadásával valakit megfosztok a tanulási lehetőségtől, hát arra gondoltam, hogy a legjobb volna, ha azt az összeget, amit rám szántál, egy másik gyerek taníttatására fordítanád. A John Grier Otthon egy kis leánykájára kellene ezt az összeget szánnod. Nem jó gondolat ez, Apókám? De egyet előre meg kell ígérned: ha nevelteted és taníttatod is azt a másikat, szeretni nem fogod jobban, mint engem, ugye, Apókám?

Remélem, hogy titkárod nem fog megharagudni azért, mert rábeszélőképessége kudarcot vallott nálam - de nem tehetek másképp. Eddig vakon engedelmeskedtem utasításainak, de ezúttal *szilárd* maradok.

A te elhatározott szándékú,
szavát vissza nem vonó,
ezt az ügyet egyszer és
mindenkorra lezáró
Jerusha Abbottod

November 9-én

Drága Apókám!

Ma a városba indultam, hogy fekete cipőkrémet, néhány gallért, egy új blúzra való anyagot, egy tégely arckrémet, egy doboz illatos szappant vegyek magamnak, tehát - amint láthatod - csupa rettenetes fontos dolgot, amelyek nélkül egy napig sem tud ellenni az ember, s mikor beültem a villamosba, és fizetni akartam, akkor vettem észre, hogy az erszényemet a másik kabátzsebemben felejtettem. Visszarohantam a pénzemért, és újra nekiindultam az útnak, de e miatt a zavar miatt aztán természetesen elkéstem a tornagyakorlatról.

Rettenetes, ha az embernek ilyen gyatra az emlékezőtehetsége, és emellett két kabátja van!

Julia Pendleton meghívott, hogy a karácsonyi ünnepeket náluk töltsem. Hát ehhez mit szól, Mr. Smith? A John Grier Otthonból való senki gyereke, Jerusha Abbott, a gazdagok asztalánál! Nem tudom, miért hív Julia - de úgy látszik, hogy a végén, még meg is kedvel. Az igazat megvallva, sokkal szívesebben mentem volna Sallyhoz, de Julia előbb hívott, így ha megyek valahova, New Yorkba kell mennem Worcester helyett. Szinte megfélemlít a kilátás, hogy valamennyi Pendletonnal egyszerre találkozzam, aztán meg annyi új ruhát is kellene erre az alkalomra varratnom - ezért, drága Apókám, ha úgy rendelkeznél, hogy ebben az évben a kollégiumban töltsem a vakációt, meghajlok akaratod előtt, az én szokott, bárányszelíd engedékenységemmel.

Jelenleg Thomas Huxley[15] életrajzát és leveleit olvasom, egészen kellemes, könnyű olvasmány, mely jól kitölti szabad időmet. Tudod, mi az archaeopterus? Egy madár. És egy stereognathus? Nem vagyok benne bizonyos, de azt hiszem, valami kihalt állatfajta, olyanféle, mint egy madár, de fogakkal, vagy egy szárnyas gyík. Nem, éppen most néztem utána a könyvben. Egy őskori emlős.

[15] Thomas Huxley - (1825-1895) angol természettudós

Ez idén közgazdaságtant is hallgatok - nagyon tanulságos tárgy. Ha készen vagyok vele, akkor nemzetgazdaságtant és népjóléttant fogok tanulni, és akkor, Mr. Pártfogó, én is tudni fogom, hogy hogyan kell egy árvaházat helyesen vezetni. Nem gondolod, hogy ezek után tekintélyes szavazó polgár lesz belőlem, ha megkapom a választójogot? Múlt héten betöltöttem huszonegyedik életévemet. Ez egy utálatos, pazarló ország, ha szélnek ereszt egy ilyen tiszteletre méltó, tanult, művelt, lelkiismeretes polgárt, mint amilyen én vagyok.

Mindig a tied
Judy

December 7-én

Drága Nyakigláb Apó!

Köszönöm neked az engedélyt, amely szerint a karácsonyi vakációt Juliánál tölthetem - én tudniillik belegyezésnek veszem hallgatásodat.

Ha tudnád, micsoda élénk társadalmi életet élünk! Még bált is rendeztünk a múlt héten. Ebben az évben történt először: részt vehettünk a felsősök bálján.

Én Jimmy McBride-et hívtam meg, és Sally meghívta Jimmy kollégiumi szobatársát, azt a fiút, aki múlt évben velük együtt nyaralt - egy borzasztó csinos, vörös hajú fiatalembert. Julia egy New York-i urat hívott meg, aki külsejével ugyan nem keltett különös feltűnést, de társadalmilag elérhetetlen magasságban tündökölt. A De la Mater Chichesterekkel van rokonságban. Ez neked talán jelent valamit, de engem teljesen hidegen hagy.

Szóval vendégeink péntek este megérkeztek, és a negyedévesek üvegfolyosóján szolgálták fel nekik a teát, aztán nagy élénken levonultak a szállodába, estebédre. A szálloda úgy megtelt velük, hogy még a biliárdasztalokra is ágyakat kellett vetni a szállodásnak. Jimmy McBride kijelentette, hogy ha még egyszer meghívná őket a mi kollégiumunk táncmulatságra, magával hozná sátrát, és azt ütné fel a szabadban.

Hét óra harminc perckor visszatértek, hogy tisztelegjenek az elnöknél, és aztán, hogy táncoljanak. A mi tevékenységünk hamar megkezdődött! Még idejében megírtuk az urak nevének kezdőbetűivel ellátott cédulákat, és minden tánc után ott hagytuk őket, ahol nevük ki volt

függesztve, addig, míg következő táncosnőjükhöz el nem hívták őket. Jimmy McBride-nek az M jelzésű tábla alatt kellett állnia addig, míg csak nem hívják (azaz csak kellett volna, mert ő nyugtalanul vándorolt ide-oda, és össze is tévesztették az R-ekkel és S-ekkel). Nagyon nehezen kezelhető vendégnek találtam: rosszkedvű volt, mert össze-vissza csak három táncot táncolt velem. Azt mondta, hogy nagyon dühös, mert olyan lányokkal is kellett táncolnia, akiket nem is ismer. Másnap délelőtt matinét rendeztünk a vendégek tiszteletére. És mit gondolsz, ki írta az ünnepi megnyitódal szövegét? Egész igazán, Apókám, a te kis lelenced volt az illető! Hiába, már kezd egy kis hírre szert tenni itt az intézetben!

Bárhogy is van, ez a kollégiumi mulatság két napig tartott, és fényesen sikerült. Azt hiszem, a vendég urak is jól mulattak. Némelyik közülük egészen megzavarodott, mikor egyszerre csak ezer leány között találta magát, de aztán hamar megszokta ezt a helyzetet. A mi két princetoni emberünk pompásan érezte magát - amiről távozásuk előtt udvariasan biztosítottak -, és viszonzásul minket hívtak meg az ő kollégiumi mulatságukra, amelyet tavasszal fognak megtartani. Mi már igent mondtunk, így hát kérlek, ne ellenkezz, Apókám, édes.

Julia, Sally és szerénységem új ruhában tündökölt ez alkalommal. Szeretnéd tudni, milyen? Juliáé krémszínű selyem, arannyal átszőve, piros orchideacsokrot viselt hozzá. Olyan volt, mint egy álom. Párizsból jött, és egymillió dollárba került. Sallyé világoskék volt, perzsa hímzéssel, és nagyszerűen illett bronzvörös hajához. Nem került ugyan egy egész millióba, de azért éppen olyan hatásos volt, mint Juliáé. Az enyém halvány rózsaszín selyemből készült, csipkével díszítve, és rózsaszínű rózsákat viseltem hozzá, melyeket J. McB. küldött (Sally elárulta neki, hogy milyen színű lesz a ruhám); valamennyien selyemcipőt és a ruhához illő vállkendőt viseltünk.

Bizonyára érdekelnek a legapróbb részletek is.

Az ember akaratlanul is arra gondol, Apóka, hogy milyen színtelen életet kénytelen élni egy férfi, akinek a bársony, velencei csipke, kézimunka hímzés és ír szőttes csillogása, fénye nem egyéb, mint üres szó. Bezzeg a nőt - akármennyire elfoglalják a gyerekek, a mikrobák, a férj, a költészet, a cselédség vagy a paralelogrammák, esetleg a természet, a művészet, Platón vagy a bridzs - a ruhák mindig alapvetően érdeklik.

Ez egy természetes érzés, amely az egész világot rokonságba hozza egymással. (Nem eredeti mondás. Valahol Shakespeare-ben olvastam. Bárhogyan is van, elfogadható.)

Eláruljak neked egy titkot, amelyre csak most jöttem rá? És megígéred nekem, hogy azért nem tartasz hiúnak? Nos, hát ide figyelj:

Csinos vagyok!

Igazán csinos vagyok. A butánál is butább lennék, ha erre rá nem jönnék, mikor három tükör is van a szobában.

Egy jóakarója

Ui. Ez egyike azoknak a gonosz, névtelen leveleknek, melyekről regényekben szoktál olvasni.

December 20-án

Drága Nyakigláb Apó!

Csak éppen egypár pillanatot tudok szakítani, mert még két órám van, aztán egy koffert meg egy kalapdobozt kell csomagolnom, és még el is kell érnem a négyórás vonatot - de hát nem tudok ellenni anélkül, hogy legalább néhány sorban ne mondjam el neked, hogy milyen értékes volt számomra karácsonyi ajándékcsomagod.

Szeretem a szőrmét, amit küldtél, a nyakláncot, a selyemsálat, a kesztyűket, a csipke zsebkendőket, a könyveket, az erszényt - de legeslegjobban téged szeretlek! De Apókám, nem jól teszed, hogy engem ilyen rettenetes módon elkényeztetsz. Én is ember vagyok - és méghozzá leány. Hogyan tudom elmémet szigorúan a tudományos életpályára összpontosítani, ha ilyen világi hívságokkal eltérítesz utamról?

Meg vagyok róla győződve, hogy te vagy a John Grier Otthon azon „pártfogója", aki a karácsonyfát ajándékozza és a vasárnapi külön fagylaltokat. Névtelen adományozó vagy, de most rád ismerek! Igazán megérdemled, hogy nagyon boldog légy azért a sok jóért, amit teszel. Sokszor, szeretettel üdvözöllek, és boldog karácsonyi ünnepeket kívánok!

Mindig a tied
Judy

Ui. Én is küldök egy kis emléket, a fényképemet. Mit gondolsz, tudnál szeretni, ha ismernél?

Január 11-én

Drága Apóka!

Azt hittem, hogy a városból fogok neked írni, de hát New Yorkban az ilyesmi lehetetlen.

Nagyon kellemes, sőt mondhatnám, pompás napokat töltöttem Juliáéknál, de azért boldog vagyok, hogy nem tartozom egy ilyen családhoz! Akkor még inkább a John Grier Otthont választom hátterül. Mert bármily hátrányos oldalai is voltak ottani nevelésemnek, de a színlelést nem ismertük! New York-i tartózkodásom megtanított arra, hogy megértsem, mit jelent az, ha az embert a dolgok lehúzzák. Pendletonék házának légköre rettenetes volt; és én szinte lélegzeni sem tudtam addig, míg újra vonatra nem ültem, hogy hazajöjjek. Házuk belső berendezése csodás, a művészien faragott, kárpitozott bútorok káprázatosak, és az emberek, akikkel ott találkoztam, elegánsak, halk szavúak, jó modorúak; de az igazság az, Apókám, hogy egyetlen őszinte és természetes szót nem hallottam tőlük az egész idő alatt.

Mrs. Pendletont semmi más nem foglalkoztatja, mint az ékszerek, szabónők és a szórakozások. Éppen ellentéte Mrs. McBride-nek. Milyen más anya Sally anyja! Ha valaha férjhez megyek, és családom lesz, csak őt választom mintaképül. Nincsen annyi kincs a világon, amit felkínálhatnának nekem azért, hogy gyermekemet olyan légkörben neveljem, mint amilyen a Pendletonéké. Lehet, hogy nem szép dolog az, így kritika tárgyává tenni olyan embereket, akiknek vendégszeretetét élveztem - ha hibázom ezzel, bocsáss meg nekem, Apókám. De hát olyan bizalmas a viszony kettőnk között, hogy úgy érzem, neked mindent elmondhatok.

Jervie úrfit csak egyetlenegyszer láttam, mikor teára volt hivatalos, de akkor sem volt alkalmam vele egy percre sem egyedül beszélgetni. Ez nagyon kellemetlenül érintett bizalmas, meghitt nyári barátságunk után. Úgy vettem, észre, hogy nem nagyon sokat törődik rokonaival - és az is bizonyos, hogy a rokonok se nagyon törődnek vele! Julia anyja azt mondja róla, hogy kiegyensúlyozatlan lélek. Szocialista - de hála istennek, nem hord hosszú hajat és vörös nyakkendőt. Mrs. Pendleton nem tudja megérteni, hol szedte fel lehetetlen elveit, mikor a család generációk óta az anglikán egyház tagja. Jervie Pendleton a legostobább dolgokra adja pénzét, népkönyvtárra, betegkonyhára és hasonló badarságokra, ahelyett, hogy jachtot építene, autókat és pólópónikat tartana. (Pedig én tudom, hogy néha cukrot is vesz rajta, mert Juliának és nekem küldött egy-egy dobozzal karácsonyra!)

Tudod, Nyakigláb Apó, azt hiszem, én is szocialista leszek. Ugye, nem haragszol érte? Azok egész másfajta emberek, mint az anarchisták, nem akarnak senkit sem felrobbantani. Valószínűleg hozzájuk tartozom, hiszen én is proletár vagyok.

Persze, még nem döntöttem el véglegesen, hogy hova fogok tartozni, de vasárnap tanulmányozni fogom a kérdést, és következő levelemben majd kifejtem neked elveimet. Úgy látom, hogy hiába, mégiscsak diáknak születtem, és nem New York-i ladynek. A kollégium a világ legtökéletesebb intézménye. Itt megvannak az embernek a könyvei, a rendes munkabeosztása, tanórái, és ha kifárad, akkor bemehet a tornaterembe, vagy akár a szabadban atletizálhat. Egy egész sereg barátnővel rendelkezik, akiket ugyanaz a dolog érdekel, és akikkel elszórakozhat. Istenkém, hány estét töltünk el semmi egyébbel, csak azzal, hogy beszélgetünk, beszélgetünk, beszélgetünk - és utána azzal a felemelő érzéssel térünk az ágyba, mintha csakugyan megoldottunk volna valamilyen világrengető problémát. Pedig hézagos tudásunk folytán mindig érezzük, hogy számtalan lehetetlen problémával állunk szemben - de azért mégis meg vagyunk elégedve önmagunkkal, s nagyra tartjuk saját szellemességünket.

Nem a nagy örömök azok, amelyek az ember hangulatát irányítják, sokkal inkább a kicsi örömök.

Hidd el, azok. Rájöttem az igazi boldogság titkára, Apókám, és ez az: hogy az ember a jelenben éljen. Ne bánkódjék a múlton, ne építsen túlságosan a jövőre, de élvezze és használja ki a jelent a legfokozottabb mértékben. Úgy vagyunk ezzel, mint a gazdálkodással. Van extenzív és intenzív gazdálkodás; nos, én az intenzív életet választom. Azon vagyok, hogy minden pillanat örömét kihasználjam, és tudatosan akarom kihasználni. A legtöbb ember nem is él, csak rohan. A messzi látóhatáron hunyorgó távoli cél felé igyekeznek, és nagy igyekezetükben annyira kifulladnak és elfáradnak, hogy észre sem veszik a szép, csendes vidéket, amely mellett elhaladnak, és aztán az első dolog, aminek tudatára ébrednek, a saját öregségük, amikor fásultságukban már egészen mindegy nekik, az is, hogy elérték-e céljukat vagy nem.

Elhatároztam, hogy életutamon megpihenek majd itt is, ott is, felszedegetem az apró örömöket - még akkor is, ha sohasem lesz belőlem neves író. Ismertél már valaha ilyen bölcselkedő lelket, mint amilyen belőlem lett?

Örökké a tied
Judy

Ui. Ma kéményseprők és cigánygyerekek potyognak az égből. Az ablakpárkányomra éppen ebben a percben esett egy cigánygyerek és a két kis kéményseprőinas.

Hétfő du. 3 órakor

Kedves Elvtárs!

Éljen! Fabianus lettem.

Fabianus: az a szocialista, aki hajlandó várni. Mi nem akarjuk, hogy a szocialista forradalom máról holnapra itt legyen - ez túlságosan felforgató lenne -, a mi kívánságunk az, hogy fokozatosan valósuljon meg a távoli jövőben, mikor már felkészültünk rá, és kibírjuk a megrázkódtatást.

Addig is gondoskodni kell azonban az ipari intézmények, a nevelésügy és az árvaházi intézmények reformjairól.

A tied, igazi bajtársi szeretettel
Judy

Február 11-én

Drága Ny. A.!

Ne haragudj, hogy csak ilyen röviden írok. Ez nem is levél, csak egy kis híradás, amelyben tudatlak, hogy azonnal írok, mihelyt túl vagyok a vizsgákon. Természetesen úgy értem, hogy nemcsak éppen túl akarok rajtuk lenni, hanem *jól* is szeretnék vizsgázni. Nálam ez nagyon fontos, már az ösztöndíj miatt is.

A tied, igazi bajtársi szeretettel
J. A.-od

Március 5-én

Édes Nyakigláb Apó!

Cuyler tisztelendő úr ma este arról beszélt, hogy a modern generáció könnyelmű és felületes. Azt mondta, hogy nem tiszteljük a régi eszméket, a komoly törekvéseket és az igazi tudományos szellemet, nem ismerünk el semmiféle tekintélyt, és nem tiszteljük eléggé vezetőinket.

Bevallom őszintén, nagyon kijózanodva jöttem haza a kápolnából. Pirongató szavai mintha nekem szóltak volna.

Apókám édes, több tisztelettel és tartózkodással kellene irányodban viseltetnem?

Igen, érzem, hogy ez volna a kötelességem. Meg is kezdem mindjárt.

- -

Mélyen tisztelt, kedves Mr. Smith!

Örömmel adom tudtára, hogy a félévi vizsgákat sikeresen letettem, és hogy most szorgalmasan látok neki az új félévnek. A kémiával immár teljesen végeztem - és most a biológiai tanulmányok következnek. Bevallom, kissé habozva megyek neki ennek a tárgynak, miután tudom, hogy keretében békát és földigilisztát kell boncolnunk.

Nagyon érdekes előadást hallgattunk múlt héten a Dél-Franciaországban található római emlékekről. Sohasem hallottam még ennél jobb előadást.

Most Wordsworth[16] „Tintern Abbey”-jével foglalkozunk az angol irodalomórákon. Micsoda pompás mű ez, és milyen csodálatos formában ölt benne testet a szerző panteizmusa. A múlt század elejének ez a romantikus irányzata sokkal jobban tetszik nekem, mint a klasszikus periódus, amely ezt megelőzte. És ha már irodalomról beszélünk, megkérdezem: olvasta-e már Tennyson bűbájos kis művét, a „Locksley Hall”-t?

A tornagyakorlatokat nagyon pontosan végzem. Az atlétikai telepen van egy pompás, nagy úszómedencénk márványból és cementből, egy volt kollégiumi növendék adományozta. Szobatársam, Miss Sally McBride nekem ajándékozta a fürdőruháját (kissé összeugrott az anyaga, úgyhogy ő nem tudja tovább hordani), és ebben a fürdőruhában veszem én most első úszóleckéimet.

---

[16] William Wordsworth - (1770-1850) angol költő

Tegnap este pompás rózsaszínű fagylaltot kaptunk csemegének. Ételeinket csak a szervezetre ártalmatlan festőanyagokkal színezik, mind esztétikai, mind egészségügyi szempontból ellenzik az anilinfesték használatát.

Az idő gyönyörű: fényes napsütés, időnként apró hóviharokkal. Én és társnőim rendkívül élvezetesnek tartjuk azt a rövid utat, amelyet meg kell tennünk, amikor órára megyünk, és óráról jövünk - az utóbbit különösen.

Abban a reményben, hogy ezen levelem a legjobb egészségben találja önt, maradok

Örökké hálás tisztelője
Jerusha Abbott

Március 27-én

Drága Apókám!

Itt a tavasz, itt van, itt! Ha látnád, hogy milyen gyönyörű a kollégium kertje, tudom, eljönnél, hogy magad is élvezd ezeket a természeti szépségeket. Bizony, Jervie úrfi el is jött múlt pénteken - de soha rosszabbkor nem jöhetett volna, mert Sally, Julia meg én éppen a vasúthoz rohantunk. Mit gondolsz, hová vitt az utunk? Princetonba, ahová meg voltunk híva táncmulatságra, úgy bizony! Nem mertem erre engedélyt kérni tőled, mert az volt az érzésem, hogy titkárod azt írja majd, hogy nem szabad mennem. De azért ez rendes távozás volt, mert a kollégiumból megkaptuk az elmaradási engedélyt, azonkívül Mrs. McBride is velünk jött kísérőül. Gyönyörű kirándulás volt - de hát nem akarok részletekbe bocsátkozni; túlságosan sokat kellene mesélnem és nagyon bonyolult dolgokat.

Szombat

Felkelés hajnal előtt! Az éjjeliőr felkeltett minket - vagyis hát hatot közülünk -, hogy nézzük meg a napfölkeltét. Legelőször is kávét főztünk, és beöntöttük termoszainkba, aztán két mérföldet gyalogoltunk fel a dombtetőre, hogy onnan köszöntsük a felkelő napot.

Utunk utolsó részleténél ugyancsak erősen kellett kapaszkodnunk! És képzeld, a nap majdnem megelőzött! Mire felértünk, már ki is kandikált egy kicsit a szomszédos domb mögül! De ez minket nem csüggesztett el, sőt még az étvágyunkat se vette el a reggelitől!

Apókám, édes, most látom csak, hogy csupa felkiáltójelet teszek mondataim után. Úgy látszik, dúl bennem a lelkesedés!

Tudom, hogy írnom kellene neked még a virágzó fákról, a sporttelep salakozott útjairól, arról a szörnyű biológialeckéről, amely holnapra van feladva, az új típusú csónakokról a tavon, Catherina Prentissről, aki tüdőgyulladásban fekszik, Prexy angóramacskájáról, amelyet elhozott magával otthonról, és amely két hétig élt itt titokban Fergussen Hallban, amíg a szobalány el nem árulta, három új ruhámról (fehér, rózsaszín és halványkék) és a hozzáillő kalapról - de hát olyan álmos vagyok. Azt hiszem, a leggyakrabban ezt hozom fel mentségül, ugye? De hidd el, Apókám, a kollégiumi leányoknak, akik egész nap dolgoznak, minden okuk megvan arra, hogy mire a nap véget ér, elfáradjanak. Különösen akkor, ha a nap még napfölkelte előtt kezdődik.

Szeretettel
Judy

Május 15-én

Édes Nyakigláb Apó!

Ugye, az hozzátartozik a jó modorhoz, hogy csak magad elé nézz, és ne tekints se jobbra, se balra, ha villamoson utazol?

Egy nagyon csinos, bársonyruhás hölggyel utaztam ma együtt a villamoson, aki álló tizenöt percig mozdulatlan arccal nézett egy nadrágtartóreklámot. Nem tűnt nagyon udvariasnak, hogy mindenki feje fölött merően elnézett, mintha ő lett volna az egyetlen fontos személyiség a jelenlevők között. Azonkívül nagyon sokat mulasztott. Mialatt ő azt az ostoba reklámot nézte, én egy egész kocsira való érdekes embert figyeltem meg.

A mellékelt kép első, eredeti közlés. Olyan, mintha pók lógna egy kötél végén, pedig valójában nem az akar lenni. Ez én vagyok, amint az atlétikai telepen levő úszómedencében úszni tanulok.

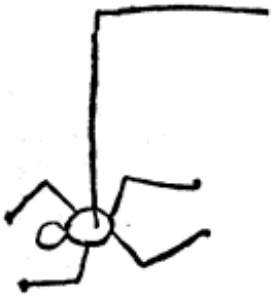

Az úszómester a parafa övem karikájába belefűz egy kötelet, és úgy tart a víz fölé. Ez a módszer tökéletes lenne, ha az ember megbízhatna a mesterében. De én mindig attól tartok, hogy túl hosszúra engedi a kötelet, s ezért az egyik szememmel gyáván mindig feléje sandítok, s csak a másik szemem kíséri éberen az úszást; ez a megosztott figyelem az oka aztán annak, hogy nem haladok a kívánt tempóban.

Mostanában nagyon változó az időjárás. Mikor levelemet elkezdtem, még zuhogott az eső, most meg már süt a nap. Sally és én éppen ezért kimegyünk teniszezni.

Egy héttel később

Már régen be kellett volna fejeznem ezt a levelet, de nem tettem. Ugye, nem haragszol, Apókám, ha nem vagyok nagyon pontos? Én igazán nagyon szeretek neked levelet írni, mert ilyenkor az a jóleső, biztos érzésem van, mintha lennének hozzátartozóim. Szereted, ha mindent őszintén elmondok neked? Nos hát akkor elárulom, hogy nem te vagy az egyetlen férfi, akivel levelezem. Még másik kettő van kívüled! Nagyon szép és hosszú leveleket kaptam ezen a télen Jervie úrfitól (a boríték mindig gépírásos volt, hogy Julia fel ne ismerje a küldőt). Hallottál már valaha ilyen megbotránkoztató dologról? Aztán minden héten egy sárga levélpapirosra írt irkafirkát Princetonból. Mindezen levelekre üzletszerű pontossággal válaszolok. Mindebből láthatod, hogy én sem különbözöm a többi leánytól - én is kapok leveleket.

Mondtam már neked, hogy beválasztottak a negyedévesek drámaíró klubjába? Nagyon előkelő intézmény. Ezer növendék közül csak hetvenöt kerülhet be. Mit gondolsz, én mint következetes szocialista részt vehetek ilyesmiben?

Találd ki, mi az, ami a szociológiában most a legjobban érdekel? Dolgozatot írok *(figurez-vous!)*[17] „az állami gondozásban levő gyermekek sorsáról". A tanár úr felírta a tételeket, és én véletlenül ezt húztam. *C'est drôle ça, n'est ce pas?*[18]

Most szól az ebédre hívó harang, útközben még bedobom ezt a levelet.

Szeretettel
J.

---

[17] Képzelje el!

[18] Fura dolog, ugye?

Június 4-én

Drága Apókám!

Tele vagyok munkával! Az évzáró mához tíz napra lesz, holnap pedig kezdődnek a vizsgák. Nyakamon a rengeteg tanulnivaló, holmijaimat is rendbe kell hozni, összeszedni, csomagolni - s végül odakünn olyan csodás kora nyár van, hogy az ember csak nagy önuralommal képes a szobában maradni.

De bárhogy is van, nemsokára itt a vakáció. Julia ezen a nyáron áthajózik Európába - már negyedszer teszi meg ezt az utat életében. Nem kétséges, hogy a javak egyenlőtlenül vannak elosztva. Sally rendes nyaralóhelyükre megy, Adirondackbe. És mit gondolsz, én hová megyek? Hármat lehet találgatni! - Lock Willow-ba? Tévedésemért nem oda megyek. Akkor talán Sallyval Adirondackbe? Megint csak tévedsz (meg sem kísérelném újra a tavalyi kudarc után). Még egy kérdést tehetsz. Többet már nem tudsz találgatni? Nem vagy valami ötletes! Hát én akkor megmondom kereken, Apókám, de csak azzal az egy feltétellel, hogyha nem lesz megint egy sereg ellenvetésed. Még időben figyelmeztetem titkárodat is, hogy minden fáradozása amúgy is hiábavaló lenne, mert elhatározásom megingathatatlan.

Ezt a nyarat a tengerparton fogom tölteni, Mrs. Charles Paterson házában, akinél alkalmazást nyertem. Tanítani fogom leányát, akit elő kell készítenem őszig a kollégiumi felvételre. Mrs. Patersonnal McBride-éknél ismerkedtem meg, nagyon kedves asszony. A kisebbik leányának is fogok latin- és angolórákat adni, de azért még mindig marad elég időm a magam számára is. A honorárium havi ötven dollár! Nem gondolod, hogy ez az összeg óriási? De hát Mrs. Paterson ajánlotta fel; nekem nem lett volna bátorságom többet kérni huszonöt dollárnál.

Magnoliában (ez a hely neve, ahol Patersonék laknak) szeptember elsejéig maradok, és akkor talán a még hátralevő három vakációs hetemet Lock Willow-ban fogom tölteni. Szeretném viszontlátni Semple-éket és a sok kedves állatot.

Mi a véleményed nyári tervemről, Apó? Bizony, bizony, lassan már egészen függetlenítem magam, amint láthatod. Te talpra állítottál, és én most már egészen jól meg fogok tanulni egyedül járni.

A princetoni mulatságok is megkezdődtek, éppen a mi vizsgáinkkal egyidőben! Pedig Sally és én nagyon szerettünk volna részt venni bennük, de hát ilyen körülmények között ez, sajnos, teljesen lehetetlen.

Isten veled, Apókám! Kellemes, jó nyarat kívánok neked, pihenten és frissen térjél vissza munkádhoz ősszel (ez az, amit neked kellene írnod nekem!). Fogalmam sincs, hol és hogyan fogod tölteni a nyarat. Elképzelni sem tudom körülményeidet. Golfozol, játszol, vadászol, lovagolsz, vagy tán csak ülsz a napon, és gondolkozol?

Bárhogy és bármint van is, boldog, szép nyarat kívánok neked, és arra kérlek,

ne felejtsd el
Judyt

Június 10-én

Drága Apóka!

Ez a legnehezebb levél, amelyet életemben valaha is írtam, de hát miután már határoztam, nem hátrálhatok meg. Meghatóan jóságos, bőkezű és kedves tőled, hogy át akarsz engem küldeni Európába ezen a nyáron - és bevallom, az első pillanatban megrészegített ez a gondo-

lat, de a második józan pillanatban már el is vetettem. Nagyon furcsa dolog volna, ha pénzt fogadnék el tőled szórakozásra és mulatságra, miután olyan határozottan visszautasítottam segítségedet kollégiumi taníttatásom céljaira! Nem kellene úgy rászoktatnod engem a túlságos jólétre, Apóka! Amink nincs, és sose volt, az nem hiányzik - de rettenetesen nehéz később lemondani olyasmiről, amit már megszoktunk. Azáltal, hogy Sallyval és Juliával együtt élek, amúgy is sokat engedek puritán elveimből. Mindkettőjüknek születésüktől kezdve jó dolguk volt, a boldogság természetes állapot számukra. Az élet arra való - gondolják ők -, hogy mindent nyújtson nekik, amit megkívánnak. Hát hiszen lehet, hogy egyes esetekben ez csakugyan így van, az élet elismeri a számla összegét, és pontosan fizet. De hát - sajnos - nekem nem tartozik semmivel, s ezt már születésemkor közölte velem. Nem merek tőle kölcsönkérni sem, mert félek, hogy eljön az idő, mikor nem ismeri el követeléseim jogosultságát.

Azt hiszem, hogy kissé cirkalmasan fejezem ki magam, de remélem, te megértesz engem. Bárhogy is van, az a határozott érzésem, hogy az egyetlen becsületes dolog részemről az, ha most elfoglalom ezt a kínálkozó állást, tanítok a nyáron, és azon iparkodom, hogy végre eltartsam magam.

Magnolia
Négy nappal később

Éppen megírtam volt levelemet, amikor, képzeld, mi történt! Megjelent a szobaleány, kezében Jervie úrfi névjegyével! Ő is áthajózik Európába ezen a nyáron, de nem Juliával és családjával, hanem egyedül. Elmeséltem neki, hogy te is felajánlottál nekem egy európai utazást, egy hölggyel mehetnék, aki néhány fiatal leányt kísér ilyen nyári tanulmányútra. Jervie úrfi tud rólad, Apó. Illetve annyit tud, hogy apám és anyám meghalt, és hogy egy nagylelkű férfiú a kollégiumba küldött továbbneveltetésem céljából. A John Grier Otthonról és a többi dologról azonban nem tettem előtte említést; nem volt hozzá bátorságom. Így aztán azt hiszi, hogy te a gyámom vagy, és bizonyára régi, jó barátja családomnak. Arról sohasem szóltam neki, hogy egyáltalában nem ismerlek - mert azt igazán nagyon furcsállhatná!

Nos hát ő is roppantul rábeszélt, hogy jöjjek át Európába. Azt mondta, hogy neveltetésemnek éppen ez a legfontosabb része, és hogy éppen ezért nem szabad visszautasítani ajánlatodat. Azzal érvelt még, hogy ő is Párizsban lenne velem egyidejűleg, és hogy akkor együtt barangolnánk be a várost, együtt néznénk meg múzeumait, érdekességeit, és együtt étkezhetnénk meghitt, kedves, idegen vendéglőkben.

Bevallom, Apó, mindez nagyon hatott rám! Elhatározásom szinte megingott, sőt többet mondok, ha Jervie úrfi nem használt volna olyan parancsoló hangot velem szemben, akkor talán... talán teljesen beadom a derekamat. Sajnos, azok közé tartozom, kiket lassan-lassan meg lehet nyerni bizonyos dolgoknak, de akik fellázadnak, ha hatalmaskodást éreznek maguk felett. Jervie úrfi azt mondta nekem, hogy egy ostoba, csökönyös, makacs, hajthatatlan, meggondolatlan, buta gyerek vagyok (ez csak csekély része azoknak a díszes jelzőknek, amelyekkel illetett, a javát elfelejtettem), és hogy fogalmam sincs arról, hogy mi válik hasznomra. Éppen ezért kötelességem, hogy idősebb emberekre bízzam annak megítélését, hogy miként kell cselekednem.

Szóval csaknem összevesztünk - vagyis hát valójában nem is tudom, hogy nem vesztünk-e össze.

Ezek után aztán gyorsan összecsomagoltam a holmimat, és ide jöttem. Úgy gondolom, hogy jobb lesz, ha felgyújtom magam mögött a hidat, még mielőtt írok neked. A híd most már romokban hever itt a szemem előtt, én pedig itt ülök Cliff-Topban (ez a neve Mrs. Paterson

nyári lakának) kofferemmel, melyet még nem csomagoltam ki, és Florence-szel (ez a kisebbik leány) meg a főnévragozással küszködöm, viaskodom. Bizony nehéz harc ez! Florence roppantul el van kényeztetve, és nekem legelőször is arra kell megtanítanom őt, hogy hogyan kell tanulnia. Soha életében nem koncentrálta gondolatait komolyabb dologra, mint a jeges limonádé.

Egy sziklaszirtet neveztünk ki tanulószobának. Mrs. Paterson azt kívánja, hogy a szabadban tanuljunk, de bizony még én is nehezen tudom gondolataimat a tanításra összpontosítani, mikor itt csillog előttem a tenger, és a hajókat figyelhetem. És ha eszembe jut, hogy most én is egy hajón ülhetnék, és idegen országok felé vitorlázhatnék, akkor, akkor mindenre inkább tudok gondolni, mint a latin nyelvtanra.

Ante, apud, ad, adversus,
circum, circa, citra, cis,
contra, erga, extra, infra,
inter, intra, iuxta, ob,
penes, pone, post és praeter,
prope, propter, per, secundum,
supra, versus, ultra, trans.

Ezek a prepozíciók accusativusszal állnak.

Ebből láthatod, Apó, hogy teljesen el vagyok merülve a munkában, bármily erős is a kísértés, hogy másra gondoljak. Nagyon kérlek, ne haragudj rám, és ne hidd, hogy nem méltányolom hozzám való nagy jóságodat. Hálás leszek érte, amíg csak élek. De azt hiszem, az egyetlen igazi hála, amit veled szemben tanúsíthatok, az, ha Nagyon Hasznos Állampolgár leszek (lehetnek nők is „állampolgár”-ok? - nem vagyok benne bizonyos!). Szóval Nagyon Hasznos Személy szeretnék lenni, olyan, hogy elégedetten és bátran mondhasd magadnak: „Lám, ezt a Nagyon Hasznos Személyt én adtam a világnak!”

Ez egészen jól hangzik - ugye, Apókám? De hát nem szeretnélek félrevezetni. Sokszor elfog az érzés, hogy nincs is tehetségem; és bármilyen kellemes dolog ábrándokat szőni a jövőről, gyakran úgy találom, hogy egy cseppet sem különbözöm a többi leánytól. Végül is majd feleségül megyek egy temetkezési vállalkozóhoz, és őt fogom megihletni munkájában.

Mindig a tied
Judy

Augusztus 19-én

Drága Nyakigláb Apó!

Ablakomból a legszebb kilátás nyílik, ki a tengerre és a szirtekre; nem is látni mást, mint vizet és sziklát.

A nyár rohamlépésben halad előre. Reggelenként angol nyelvtanra, algebrára és latinra tanítom két kis buta növendékemet. Nem tudom, hogyan lesz képes Marion valaha is bejutni a kollégiumba, és - ha már bejutott - hogyan fogja elvégezni. Hát még Florence, ő még reménytelenebb eset - de oly bájos és szép. Azt hiszem, amúgy sem fontos, hogy még okosak és műveltek is legyenek, mikor olyan csinosak. Hiába, az ember azért akaratlanul is arra gondol, hogy társalgásukkal terhükre lesznek férjüknek, hacsak nem lesznek elég szerencsések ahhoz, hogy buta férjeket szerezzenek maguknak. Ez talán nem is olyan nehéz dolog, a világ tele van buta férfiakkal, nekem is volt részem belőlük ezen a nyáron.

Délután sétálni szoktunk a meredek sziklafalsétányon, vagy úszni megyünk, ha az ár kedvező. Egészen jól tudok úszni tengervízben is, minden nehézség és félelem nélkül. Ebből is láthatod, hogy milyen jó hasznát veszem neveltetésemnek!

Egy levelet kaptam Mr. Jervie Pendletontól Párizsból. Rövidre fogott, tömör hangú levelet, melyben azt írja, hogy még nem bocsátotta meg nekem teljesen, hogy nem fogadtam meg szavát. Tudja, hogy a kollégium megkezdése előtt még Lock Willow-ba megyek, ha idejében hazaér, szeretne ott velem néhány napot együtt tölteni, és ha kedves szelíd, engedelmes lányka leszek, megint kegyeibe fogad.

Sally is írt. Hív, hogy jöjjek szeptemberben két hétre az ő nyaralójukba. Engedélyt kell kérnem tőled erre a kirándulásra? Vagy ott tartok már, hogy szabad azt tennem, amit akarok? Azt hiszem, már legfőbb ideje, hogy talpra állíts, hiszen negyedéves vagyok, tudod. Különben egész nyáron dolgoztam, és szükségét érzem annak, hogy kissé helyre jöjjek; szeretném látni Adirondacket, szeretném látni Sallyt, szeretném látni Sally bátyját - aki megígérte nekem, hogy megtanít evezni - (és most érek az igazi fő okhoz!), és főleg azt szeretném, hogy ha Jervie úrfi Lock Willow-ba ér, engem ne találjon ott.

Meg kell neki mutatnom, hogy nem rendelkezhetik fölöttem. Nekem senki sem parancsolhat, csak egyedül te - és te sem mindig! Megyek az erdőbe.

Judy

McBride nyaralótelep
Szeptember 6-án

Apó, drága!

Leveled nem ért el idejében (örömmel jelentem). Ha azt kívánod, hogy rendelkezéseidet pontosan betartsam, akkor meg kell mondanod a titkárodnak, hogy legalább két héttel előbb írjon. Amint látod, itt vagyok, sőt már teljes öt nap óta.

A vidék gyönyörű! Szebbnél szebb erdők, virágos rétek. Az időjárás tökéletes, és ugyanolyanok McBride-ék és az egész világ! Nagyon boldog vagyok itt!

Most Jimmy jött értem, hogy csónakázni vigyen. Isten veled, Apóka - bánt, hogy megint szófogadatlan voltam, de hát mért óhajtod mindig oly csökönyösen, hogy ne kívánjak szórakozni? Mikor egész nyáron át robotoltam, és összevissza csak két hetem van a szórakozásra.

Mindegy, én azért nagyon szeretlek - minden hibáddal egyetemben.

Judy

Október 3-án

Édes Nyakigláb Apó!

Itt vagyok újra a kollégiumban mint negyedéves - és mint a Havi Szemle szerkesztője. Ugye, szinte hihetetlennek tűnik, hogy egy ilyen jelentéktelen kis személy, aki most négy éve még a John Grier Otthon lelence volt, ilyen sokra vigye? Hiába, itt nálunk, Amerikában szédítő a tempó!

Most pedig ide hallgass! Egy lapot kaptam Jervie úrfitól, ami Lock Willow-ba címezett, és onnan ide küldték utánam. Azt írja, hogy nagyon sajnálja, de nem ér rá ezen az őszön; elfogadta barátai meghívását, akik elviszik jachtozni. Így hát nem tud eljönni Lock Willow-ba, de reméli, hogy én jól töltöm ott az időt.

Ezt írta, pedig valójában tudta, hogy én McBride-éknál vagyok, hiszen Julia elmondta neki. Mennyivel jobb volna, ha a nőkre hagynátok az ilyesfajta csalafintaságot; ti, férfiak, nem vagytok hozzá elég ügyesek.

Julia egy egész kofferre való gyönyörű új ruhát hozott - többek között egy estélyi ruhát, szivárványszínű selyemből, amely még a paradicsombeli angyaloknak is díszére válna. És én azt hittem, hogy nekem ebben az évben gyönyörű ruháim vannak! Leutánoztattam Mrs. Paterson ruháit egy olcsó varrónővel, és bár a ruhák nem lettek tökéletes ikertestvérei az eredetieknek, nagyon boldog voltam velük mindaddig, míg Julia ki nem csomagolta a kofferét. De most - ó, hogy szeretném látni Párizst! Apókám, drága, ugye, boldog vagy, hogy nem lánynak születtél?

Bizonyára azt gondolod, hogy túl nagy hűhót csapunk a ruhákkal. Nincs kizárva, hogy igazad van. De hogy ez így van, az csakis a férfiak hibája.

Hallottál már valaha arról a híres tudós professzorról, aki megvetéssel nézte ezt az oktalan ruhaimádatot, és csak a sima és célszerű ruhák viseletét követelte? Felesége, aki nagyon alkalmazkodó természetű volt, el is fogadta ezt a „reformruha”-viseletet. S mit gondolsz, mi történt? A professzor úr megszökött egy kóristalánnyal.

Mindig a tied
Judy

Ui. A szobalányunk mindig kék kockás kartonkötényben jár. Egy barna köténnyel fogom megajándékozni, cserébe a kékért, és a kéket elsüllyesztem a tenger fenekére. Mindig eszembe juttatja azt az időt, amelyet el szeretnék felejteni.

November 17-én

Édes Nyakigláb Apó!

Olyan nagy árnyék borult irodalmi pályafutásomra! Nem tudom, elmondjam-e neked, vagy hallgassam el, de annyira vágyom egy kis részvét után - csendes részvét után -, hogy inkább beszélek róla, de nagyon kérlek, ne tépd fel sebemet, és ne tégy majd említést erről, akkor se, ha valaha beszélnénk egymással.

Tavaly, a téli estéken egy könyv írásába fogtam, és azt folytattam a nyáron is, mikor buta kis növendékeimtől időm jutott rá. Közvetlenül akkor készültem el vele, mikor vissza kellett jönnöm a kollégiumba, és akkor rögtön el is küldtem egy kiadóhoz. Két teljes hónapig ott tartották, úgyhogy már azt hittem, megfelel nekik, és megtartják; de tegnap reggel expresszcsomag jött (harminc cent portóval), és benne az én könyvem, a kiadó néhány kedves, atyai, de kíméletlenül őszinte sorának kíséretében. Azt írja, hogy a megadott címből látja, hogy még kollégiumi növendék vagyok, és ha hajlandó volnék némely jóindulatú tanácsot tőle elfogadni, akkor ő azt ajánlaná, hogy minden energiámat a tanulmányaimra fordítsam, és csak avatásom után kísérletezzem az írással. Mellékelten megküldte nekem lektora bírálatát. Íme, itt van:

„Cselekmény teljesen valószínűtlen. Jellemek túlzottak. A párbeszédek mesterkéltek. Jó humorérzéke van, de ízlése nem mindenben megbízható. Érdemes folytatnia próbálkozásait, lehet, hogy idővel elfogadható regényt produkál.”

Nem nagyon hízelgő, ugye? Azt hittem, hogy egy jelentős művel gyarapítom Amerika irodalmát, és tessék! Meg akartalak lepni ezzel a nagy regénnyel, még mielőtt avatnak. Az anyagot New Yorkban gyűjtöttem akkor, mikor Juliánál voltam karácsonyra. De azért kénytelen

vagyok beismerni, hogy a kiadónak igaza van. Talán mégsem volt elég ez a két hét ahhoz, hogy teljességgel megfigyelhessem egy nagyváros életmódját és szokásait.

Tegnap este sétálni mentem, s elvittem magammal könyvem kéziratát. Mikor az egyik fűtőház elé értem, betértem, és megkértem a fűtőt, mutassa meg nekem a kazánt. Ő udvariasan kinyitotta a kazánajtót, és én egy hajítással belevetettem művemet. Úgy éreztem, mintha saját gyermekemet hamvasztottam volna el!

Roppantul elcsüggedve feküdtem le este; azt gondoltam, hogy soha az életben nem lesz belőlem semmi, és fájt, hogy a pénzedet ilyen hiábavalóan hajigáltad ki az ablakon. És mit gondolsz, mi történt? Mikor ma reggel fölébredtem, hirtelen egy új regénytéma jutott eszembe, és azóta egész nap csak ezekkel a regényalakokkal foglalkozom, ide-oda tervezgetek, formálom őket képzeletemben, és olyan boldog vagyok, mint amilyen boldog csak lehetek. Senki sem foghatja rám, hogy pesszimista vagyok! Azt hiszem, ha férjem volna és tizenkét gyerekem, és valamennyit egyszerre veszíteném el egy földrengés alkalmával, másnap már mosolyogva ébrednék, és új család után néznék.

Szeretettel
Judy

December 14-én

Édes Nyakigláb Apó!

Olyan furcsát álmodtam ma éjjel. Egy könyvkereskedésbe mentem, és a segéd egy új könyvet hozott elém, melynek ez volt a címe: „Judy Abbott élete és levelei”. Egész tisztán láttam a könyv vörös fedelét, rajta a John Grier Otthon képével, az első, belső lapon pedig az én fényképem ékeskedett, ezzel az aláírással: „Örökké a tied: Judy Abbott”. De mikor fellapoztam a könyv utolsó oldalát, hogy lássam a sírfeliratomat, felébredtem. Nagyon bosszantó volt! Hiszen már majdnem megtudtam, hogy kihez megyek feleségül, és mikor fogok meghalni.

Nem gondolod, hogy csakugyan nagyon érdekes lenne, ha az ember úgy elolvashatná élettörténetét elejétől végig az igazsághoz híven, egy mindentudó író tollából? És képzeld el, hogy csak olyan feltétel mellett olvashatnád, hogy sohasem felejtheted el, és egész életedben mindig tudnád előre minden cselekedeted következményét, és előre tudnád pontosan halálod óráját. Mit gondolsz, hány embernek volna meg a bátorsága, hogy elolvassa, vagy hány ember tudná elnyomni kíváncsiságát, még azon az áron is, hogy élete azontúl reménytelen lesz, és hogy meglepetések többé nem érhetik.

Az élet amúgy is olyan egyhangú; annyiszor kell ennünk és aludnunk. De képzeld el, milyen *halálosan* egyhangú volna, ha az étkezések között semmi, de semmi váratlan dolog nem történhetne. Köszönöm szépen! Most egy pacát ejtettem, de már a harmadik oldalon tartok, és nem akarom újra kezdeni.

Az idén megint biológiát tanulok - roppant érdekes tárgy. Most éppen az emésztőcsatornával foglalkozunk; ha látnád, milyen csinos egy macskavékonybél keresztmetszete a mikroszkóp alatt.

A filozófiához is elérkeztünk. Érdekes, de nagyon elvont tudomány. Jobban szeretem a biológiát, ahol az ember a tanulmány anyagát mindjárt legombostűzheti a táblára. No, még egy paca! És még egy! Ez a toll folyton sír! Kérlek, bocsásd meg könnyeit.

Hiszel az akarat szabadságában? Én hiszek benne minden fenntartás nélkül - nem osztom azon filozófusok nézetét, akik azt vallják, hogy minden cselekedet abszolút elkerülhetetlen, automatikus következménye különböző távoli okok halmazának. Ez a legerkölcstelenebb tan, amiről valaha is hallottam. Senkit sem lehetne semmiért sem felelősségre vonni. Ha az ember

hinne a fatalizmusban, egyszerűen csak üldögélne, és ezt mondaná: „Legyen meg az Úr akarata” - és haláláig üldögélhetne így.

Én szentül hiszek szabad akaratomban és cselekvőképességemben, és ez az a hit, amely hegyeket képes megmozgatni. Csak figyeld meg, milyen nagy író leszek. A regényből már négy fejezet kész, és a következő ötnek is megvan a vázlata.

Ez nagyon zavaros levél. Nem fáj még a fejed, Apó? Azt hiszem, most befejezem, és kávé-krémet csinálok. Szeretnék neked is küldeni belőle. Ma különösen jól fog sikerülni, mert egészen friss tejszínt és három adag vajat kaptunk.

Szeretettel
Judy

A tornaórán fantáziatáncot tanulunk. A mellékelt ábrán láthatod, hogy mennyire hasonlítunk egy valóságos baletthez. Az a szélső, aki egy bájos piruettet vág ki, én vagyok.

December 26-án

Édes, drága Apókám!

Hát van neked józan eszed? Nem tudod, hogy *egy* lánynak nem szabad *tizenhétféle* karácsonyi ajándékot adni? Ne felejtsd el, hogy én szocialista vagyok. Plutokratává[19] akarsz tenni?

Képzeld el, milyen rettenetes volna, ha mi valaha összevesznénk. Egy egész bútorkocsit kellene fogadnom, hogy az ajándékaidat visszajuttassam hozzád.

Sajnálom, hogy a sál, amit küldtem, olyan bolyhos volt. Saját kezűleg horgoltam (amire valószínűleg rájöttél, mikor megnézted a bal felén), majd csak hideg napokon vedd fel, amikor jól feltűrheted kabátod gallérját.

Köszönöm az ajándékokat, Apó, drága, köszönöm ezerszer! Meg vagyok róla győződve, hogy te vagy a legédesebb ember a világon - de egyben a legkönnyelműbb is.

Judy

Itt küldök egy négylevelű lóherét, amit még a McBride-ék nyaralótelepén találtam, hogy sok szerencsét hozzon neked az új esztendőre!

Január 9-én

Akarnál valamit tenni, Apó, amivel biztosíthatnád az örök üdvösségedet? Van itt egy család, rettenetesen lesújtó körülmények között, apa, anya és négy gyermek - két felnőtt fiuk világgá ment, hogy szerencsét próbáljon, de azóta nincs hír róluk. Az apa, aki egy üveggyárban dolgozott, az egészségtelen munka folytán tüdővészt kapott, és most kórházban fekszik. Ez

[19] Plutokrata - nagy hatalmú tőkés

minden pénzüket felemésztette, és a család eltartása a legidősebb leány vállára nehezedik, aki huszonnégy éves, varrónő, napi másfél dollárt keres (ha van munkája), este pedig asztalterítőket hímez. Az anya gyenge, tehetetlen és nagyon jámbor teremtés. Ölbe tett kézzel ül, és maga elé bámul, mint a jámbor lemondás szobra. Közben a lányt tönkreteszi a rengeteg munka, a felelősség és a gond. Sejtelme sincs, hogyan vészelik majd át a tél hátralevő részét - s őszintén szólva erről nekem sincs sejtelmem. Száz dollár nagyon kisegítené szegényeket, mert akkor vehetnének maguknak egy kis tüzelőt és a három kisgyereknek cipőt, hogy iskolába járhassanak, és egy kis tartalékuk is maradna, hogy legyen miből élniök, ha a leány néhány napig munka nélkül marad is.

Te vagy a leggazdagabb ember, akit ismerek. Megtenned, hogy küldenél nekik száz dollárt? Az a szegény leány sokkal inkább rászorul támogatásodra, mint ahogy én valaha is rászorultam. Igazán nem kérném tőled ezt az összeget, ha nem sajnálnám olyan nagyon ezt a jóravaló fiatal lányt. Az anyjával nem sokat törődöm, mert olyan teddide-teddoda ember. Mindig dühbe gurulok, ha az emberek égnek emelik szemüket, és azt mondogatják: „Talán így a legjobb" - mikor maguk is meg vannak győződve az ellenkezőjéről. Az alázatosság és lemondás egyszerű tehetetlenség. Nekem harcosabb világnézet kell!

Rengeteg borzalmas filozófiai leckénk van holnapra - az egész Schopenhauer[20]. Úgy látszik, a tanár úr nem akarja tudomásul venni, hogy ezen kívül más tantárgy is létezik. Különben is egy különc, vén bolond, aki mindig a felhők között jár, és nagyon meglepődik, ha véletlenül kemény földbe ütközik. Előadásait itt-ott tréfával igyekszik érdekessé tenni, és mi igyekszünk is mosolyogni, bár biztosíthatlak, hogy tréfáin inkább sírni lehetne. Az órák közötti időt pedig azzal tölti, hogy megkísérli eldönteni, vajon az anyag tényleg létezik-e, vagy pedig csak ő hiszi, hogy létezik.

Bizonyos vagyok benne, hogy a varrónőm cseppet sem kételkedik abban, hogy a dolgok tényleg léteznek!

Mit gondolsz, hol az új regényem? A papírkosárban. Láttam, hogy egyáltalán nem jó, és ha maga a szerző így vélekedik, akkor mit mondjon a kritikus olvasóközönség?

Később

Ágyban, párnák közt folytatom levelemet. Két napja fekszem dagadt mandulákkal; csak meleg tejet tudok nyelni, azt is nehezen. „Hova gondoltak a szülei, hogy nem vétették ki ezeket a rossz mandulákat még gyermekkorában?" Erre volt kíváncsi a doktor. Biztosíthatlak, hogy én se tudom, de meg vagyok róla győződve, hogy ez nem okozhatott nekik sok fejtörést.

A te
J. A.-od

Átolvastam ezt a levelet, mielőtt elküldeném. Nem tudom, miért látom ilyen ködösnek az életet. De biztosíthatlak, hogy fiatal, boldog és megelégedett vagyok, és remélem, te is az vagy. A fiatalság nincs összefüggésben az évek számával, csak a lélek frissségével. És így - akár fehér hajjal is - te még mindig ifjú lehetsz.

Szeretettel
Judy

---

[20] Arthur Schopenhauer - (1788-1860) német idealista filozófus

Január 12-én

Édes Mr. Emberbarát!

Tegnap kaptam kézhez csekkedet, amit szegényeimnek küldtél. Ezer köszönet érette! Megszöktem a tornagyakorlatok elől, hogy mielőbb rendeltetési helyére vihessem pénzedet. Látnod kellett volna a leány arcát! Micsoda öröm tükröződött rajta, szinte megszépült és megfiatalodott egyszerre, pedig csak huszonnégy éves. Hát nem rettenetes?

Azt mondta, most már úgy érzi, hogy minden jóra fordul életében, mert mint a baj, úgy az öröm sem jön egyedül. Két hónapra való állandó munkát kapott - valaki férjhez megy, és annak fogja megvarrni a kelengyéjét.

Az anya, mikor keze között tartotta a keskeny papírsávot, amely azonban száz dollárt, szóval egy kis vagyont jelentett számukra, boldogan felkiáltott:

- Hála az Úrnak!

- Egyáltalán nem az Úr volt, hanem (Mr. Smithnek neveztelek) Nyakigláb Apó! - világosítottam fel őt.

- De az Úr adta neki a gondolatot - mondta a mama.

- Dehogyis! Én írtam neki! - vetettem ellen.

De bárhogy van is, Apókám, bízom benne, hogy a jó isten illően megjutalmaz.

Hálás
Judyd

Felségednek alázatosan tudomására hozom:
Február 15-én

Ma reggelire pulyka- és libamájpástétomot ettem, és leküldtem egy csésze teáért (kínai ital), amilyent még azelőtt sohasem ittam.

Ne ijedj meg, Apó, nem ment el az eszem, csak Sam Pepyst[21] utánozom. Az angol történelemhez részleteket olvastunk naplójából, és Sally, Julia meg én azóta az 1660-as évek nyelvén beszélünk.

Figyelj ide: „Charing Crossba mentem, hogy megnézzem Harrison őrnagy akasztását, megkínzását és felnégyelését: olyan jól festett, mint bárki más hasonló körülmények között” - vagy pedig: „Szívem hölgyével ebédeltem, szép gyászt viselt bátyjáért, aki tegnap halt meg hólyagos himlőben”. Kissé korai, hogy a hölgy szórakozni menjen - nem?

Sam Pepys úgy törődött az öltözékével, hogy egy leány se különben, és ötször annyi időt szentelt a piperkőzésre, mint felesége - úgy látszik, ez az idő volt a férjek aranykora. „Ma este hozta haza a szabómester aranygombos kabátomat. Sok pénzembe kerül, és én imádkozom istenhez, hogy ki is tudjam fizetni.”

Bocsáss meg, hogy ennyire tele vagyok Pepysszel, de éppen egy dolgozatot írok róla.

---

[21] Samuel Pepys - (1633-1703) angol író, híres naplójában hű képet festett kortársairól

Mit szólsz hozzá, Apó, a kollégium elöljárósága megszüntette azt a rendeletet, hogy tíz órakor el kell oltani a villanyt. Akár egész éjjel is világíthatunk, az egyetlen feltétel, hogy másokat ne zavarjunk vele. Az eredmény meghökkentő. Most, hogy fenn maradhatunk, inkább nem maradunk fenn. Kilenckor bóbiskolni kezdünk, és fél tízkor kiesik kezünkből a toll.

Most fél tíz! Jó éjszakát!
Judy

Március 1-én

Drága Mr. „Pártfogó”!

Holnap van a hónap első csütörtökje - nehéz napja, „csúf csütörtök”-je ez a John Grier Otthonnak. Milyen megkönnyebbülten lélegzenek majd fel a gyerekek, ha az óra ötöt üt, s a „pártfogók”, miután megveregették az árvák arcát, elmennek. Megveregetted valaha az arcomat, Apó? Nem hinném - emlékezetemben csak kövér „pártfogók” élnek.

Vidd el üdvözletemet és szeretetemet az Otthonnak - őszinte szeretetemet. Most, hogy annyi év után visszaemlékezem rá, különös gyengédség fog el. Mikor a kollégiumba kerültem, nagyon haragudtam rá, hiszen elrabolta tőlem az igazi gyermekkort, de most, most már egészen másképpen gondolkozom. Úgy emlékszem rá vissza, mint egy érdekes kalandra. Bizonyos előnyöm is származik belőle, mintegy kívülről nézem a világot, s most, hogy felnőttem, olyan szemszögből látom az életet, mint senki más, aki rendes körülmények között születik és nevelődik.

Ismerek egy sereg leányt (például Julia is ilyen), aki sohase tudja, hogy boldog. Annyira hozzászokott a boldogsághoz, hogy érzései teljesen eltompultak. Én ellenben életem minden percében tudom, hogy milyen boldog vagyok. És az is akarok maradni, bármilyen kellemetlenségek érjenek is.

A kellemetlenségeket is érdekes élményeknek fogom tekinteni (még a fogfájást is), amelyek lehetővé teszik, hogy egy új érzést ismerjek meg. „Bármilyen is lesz fölöttem az ég, szembenézek a sorssal.”

De azért ne vedd a John Grier Otthon iránti érzelmeimet túlságosan betű szerint. Mert ha volna is öt gyerekem, mint Rousseau-nak, nem hagynám őket a lelencház lépcsőjén, hogy ezáltal biztosítsam egyszerű nevelésüket.

Add át szívélyes üdvözletemet Mrs. Lippetnek (csak „szívélyes” küldök, a „szeretetteljes”-t túlzásnak tartanám), és ne felejtsd el neki megmondani, milyen nemes jellemmé fejlődöm.

Szeretettel
Judy

Lock Willow
Április 4-én

Drága Apókám!

Megfigyelted a postabélyegzőt? Sally meg én megtiszteljük Lock Willow-t jelenlétünkkel a húsvéti vakációban. Úgy gondoltuk, hogy okosabbat nem is tehetünk, mint hogy ezt a pihenésre szánt tíz napot csakugyan pihenéssel töltjük. Idegeink a kimerültségnek azon a pontján voltak, hogy úgy éreztük: még egy ebédet sem tudnánk Fergussenben elfogyasztani. Négyszáz lánnyal együtt ebédelni, valóságos megpróbáltatás egy kimerült ember számára. Olyan hangzavar van ilyenkor, hogy az ember csak úgy érintkezhetik a túloldalon ülőkkel, ha tölcsért csinál a kezéből, és azon át beszél. Ez az igazság.

Annál nyugodalmasabb itt az életünk; sétálunk a hegyekben, írunk, olvasunk, pihenünk. Megmásztuk a Sky Hillt is, azt a hegyet, ahol egyszer Jervie úrfival voltam, és ahol a szabadban főztük meg ebédünket. Ki hinné, hogy csaknem két esztendő múlott el azóta? Még látszik a hely, ahol a tűz bekormozta a sziklát. Különös, hogy bizonyos helyek mennyire össze vannak kötve emlékeinkben bizonyos személyekkel, olyannyira, hogy ha a helyet látjuk, a személyekre kell gondolnunk. Egészen elhagyatottnak éreztem magam néhány pillanatra, mert ő nem volt velem.

Mit gondolsz, mivel foglalkozom legújabban? Rá fogsz jönni, Apó, hogy javíthatatlan vagyok - mert új könyvet írok. Három hete kezdtem, és rohamléptekkel megyek előre. De már rájöttem a titkára. Jervie úrfinak és annak a kiadónak igaza volt, olyan dolgokról kell írnom, amelyeket ismerek. Akkor meggyőző lesz a regény. És ezúttal olyan témát választottam, amelyet nagyon is jól ismerek. Találd ki, miről? A John Grier Otthonról! Szilárdan hiszem, hogy ezúttal jót írok. Azokról az apró eseményekről szól a könyv, amelyek ott nap nap után történtek. Szóval realista író lett belőlem. Felhagytam a romanticizmussal, amelyhez majd csak akkor térek vissza, hogyha a saját jövőm is kalandos lesz.

Ezt a könyvet befejezem, és - egészen bizonyos, hogy kiadásra is kerül! Majd meglátod, hogy igazam lesz. Ha az ember nagyon akar valamit, s keményen harcol érte, végül el is éri. Négy év óta próbálkozom, hogy választ kapjak tőled - s a reményt nem adom fel soha!

Jó éjt, Apó, drága!

Szeretettel
Judy

Ui. Elfelejtettem elmondani, mi újság a majorban. Sajnos, ezúttal elég szomorú hírt kell veled közölnöm. Ne olvasd el ezt az utóiratot, ha nem akarod hangulatodat elrontani.

Szegény öreg Grove kimúlt. Már annyira volt, hogy enni sem tudott, kénytelenek voltak lelőni.

Kilenc csirkénket ragadta el ezen a héten a menyét vagy a patkány vagy a görény.

Az egyik tehenünk beteg, és mi állatorvost hívtunk hozzá. Amasai egész éjjel fennmaradt, hogy lenmagolajjal és whiskyvel itassa. De borzasztóan gyanakszom, hogy a szegény beteg tehén csak lenmagolajat kapott.

Tommy, a macskánk, eltűnt. Attól tartok, hogy szegény csapdába esett.

Ó, mennyi baj van a világon!

Május 17-én

Édes Nyakigláb Apó!

Már legfőbb ideje, hogy befejezzem tanulmányaimat, szinte már fáj a jobb vállam a sok írástól. Napközben a jegyzetelés, este örökbecsű művem írása - ez bizony sok a jóból.

A vizsgák jövő szerdához három hétre kezdődnek. Remélem, eljössz, és megismerkedsz velem; gyűlölni foglak, ha nem leszel itt. Julia meghívta Jervie úrfit, aki meg is fog jelenni Julia családjának képviseletében, és Sally is meghívta Jimmyt, aki a McBride családot fogja képviselni, de kit hívhatok meg én? Egyedül csak téged, vagy esetleg Mrs. Lippetet, de őutána nem sóvárgok. Nagyon kérlek, jöjj!

Sok szeretettel és írógörccsel a jobb kezében
Judy

Lock Willow
Június 19-én

Édes Nyakigláb Apó!

Készen vagyok! Diplomám két legszebb ruhám mellett fekszik a fiókos szekrényben. Az avatás rendes mederben folyt, egy kis izgalommal és némi elérzékenyedéssel vegyítve. Nagyon szépen köszönöm a rózsacsokrot. Gyönyörű volt, Jervie úrfitól is kaptam virágot, de az övét ott hagytam a fürdőkádban, és csak a tieddel vettem részt a felvonuláson.

Most itt vagyok Lock Willow-ban a nyárra - lehet az is, hogy örök időkre. Az élet olcsó, és a vidék szépsége és nyugalma alkalmas az írói munkához. Mi egyebet kívánhat magának egy küszködő író? Teljesen belebolondultam a regényembe. Arra gondolok egész nap, és arról álmodok éjjel. Amit most kívánok magamnak, mindössze annyi, hogy nyugalmam és elég időm legyen az írásra (s közben jó ebédeket ehessek).

Jervie úrfi el fog jönni augusztusban néhány napra Lock Willow-ba és Jimmy McBride is néha-néha benéz majd hozzám. Váltóügyleteket bonyolít le, és többször van dolga vidéki bankoknál. Ha eljön ide a Farmerek Nemzeti Bankjához, mindig meglátogat engem is.

Mindebből láthatod, hogy Lock Willow-ban nem hiányzik a társaság sem. Mily szép volna, ha a te utad is erre vezetne egyszer, és meglátogatnál... De hát persze, ez oktalan reménység. Úgyis kitéplek a szívemből, és lemondok rólad, örökre, amiért nem jöttél el az avatásomra.

Judy Abbott

Július 24-én

Édes Nyakigláb Apó!

Micsoda gyönyörűség a munka - volt neked is részed benne? Különösen akkor gyönyörűség, ha az ember olyan munkát végez, amelyben örömét leli. Egész nap írok, oly sietve, ahogy csak tollam bírja, és az egyetlen bosszúságom az, hogy a nap nem elég hosszú, hogy mindazt, a sok vidám, szép és hasznos dolgot leírjam, ami agyamban megfordul.

Befejeztem könyvem második részét, és holnap reggel fél nyolckor belefogok a harmadik részbe. Ez a legkedvesebb könyv, amelyet valaha is olvastam - de igazán. Nem is tudok másra gondolni. Reggel, ha felébredek, alig várom, hogy felöltözködjem, megreggelizzem, hogy írni kezdhessek, és akkor írok, írok addig, míg végleg ki nem merülök, és már nem bírom tovább. Akkor aztán hívom Colint (az új juhászkutyát), és keresztül-kasul barangolom vele a vidéket, új gondolatokat és eszméket gyűjtve másnapra.

Hát ez a legjobb könyv, amit valaha is láttam.

Ó, bocsánat - mintha ezt már mondtam volna!

Ugye, azért nem tartasz önhittnek, Apó, drága, ugye, nem?

Mert hidd meg, azért nem vagyok önhitt, csak éppen a lelkesedés stádiumában vagyok. Lehet, hogy idővel kiábrándulok majd könyvemből, és szigorú bírálóként fogok csúfolódni felette. Nem, ezt sohasem teszem! Ezúttal igazán jó dolgot írok. Hiszen majd meglátod.

Megkísérlem, hogy néhány percig valami másról beszéljek veled. Nem tudom, elmondtam-e, hogy Amasai és Carrie házasságot kötöttek még májusban. Még mindig itt dolgoznak a majorban, de amennyire én látom, a házasság mindkettőjüket elrontotta. Carrie mindig olyan hangosan és vidáman tudott kacagni, ha Amasai sárba lépett, vagy hamut szórt a padlóra, de

most hallanád csak, hogy szidja! És a haját se süti többé. És Amasai is, aki mindig olyan előzékeny volt a szőnyegporolásnál, és helyette ment vízért a kúthoz, most már teljesen felhagyott az udvariaskodásával. Még a nyakkendői is mindig csak feketék és barnák, pedig hajdan pirosakat szeretett hordani. Én elhatároztam, hogy sohasem megyek férjhez. Nagyon bomlasztó folyamat, az bizonyos.

A majorban nincs különös újság. Az állatok mind jól vannak. A disznók szokatlanul kövérek. A tehenek nagyon elégedetteknek látszanak, és a tyúkok jól tojnak.

Érdekel a baromfitenyésztés? Ha igen, úgy vedd meg a „Kétszáz tojás évenként és tyúkonként" című felbecsülhetetlen értékű művet. Jövő tavaszra szeretnék egy keltetőgépet beszerezni és kiscsirkéket nevelni. Ebből is láthatod, komoly tervem, hogy állandóan Lock Willow-ban éljek. Elhatároztam, hogy addig maradok itt, míg 114 regényt meg nem írtam. Akkor aztán befejeztem életművemet, visszavonulok és utazgatok.

Múlt vasárnap itt volt nálunk Mr. James McBride. Kirántott csirkét és fagylaltot kapott ebédre, s úgy látszott, ízlik neki. Borzasztóan örültem, hogy eljött, mert eszembe juttatta, hogy Lock Willow-n túl is van még világ. Szegény Jimmy nagyon letört, váltóügyletei sehogy sem sikerülnek. A bankok nem akarnak vele üzletet kötni, pedig hat-hét százalékot is hajlandó fizetni. Nagy buzgalmának, azt hiszem, az lesz a szerencsés vége, hogy hazamegy Worcesterbe, és beleül atyja üzletébe. Jimmy túlságosan nyíltszívű, bizakodó és kedves ahhoz, hogy bankember legyen. De egy virágzó overallgyár vezetőjének lenni, az sem megvetendő állás, ugye? Most még ugyan húzza az orrát, ha overallról beszélnek előtte, de bele fog törődni.

Remélem, értékeled ezt a hosszú levelet egy olyan személytől, akinek írógörcse van. De úgy szeretlek, Apó, drága, és úgy örülök, hogy megírhatom neked, hogy milyen boldog vagyok itt. A vidék gyönyörű, az ennivaló pompás, az ágyam kényelmes, a szobám tiszta, és az íróasztalomon mindig van egy sereg tiszta kéziratpapiros és friss tinta - istenem, mi kell egyéb a boldogsághoz!

A tied, mint mindig
Judy

Ui. A postás éppen most jött egy érdekes újsággal. Jövő péntekre várhatjuk Jervie úrfit, aki eljön, hogy egy hetet itt töltsön. Ez nagyon örvendetes hír - csak félek, hogy szegény könyvem fogja megsínyleni örömömet. Jervie úrfi nagyon szigorú kritikus!

Augusztus 27-én

Édes Nyakigláb Apó!

Vajon merre lehetsz?

Sohasem tudom, melyik részén vagy a világnak, de azt nagyon remélem, hogy nem vagy New Yorkban ebben a rekkenő hőségben. Szeretném hallani, hogy a hegyek között üdülsz (de nem Svájcban, hanem valahol itt a közelemben), nézed a tavat, és közben reám gondolsz. Kérlek, gondolj rám. Olyan egyedül vagyok, és jólesne a tudat, hogy valaki gondolataiban velem foglalkozik. Ó, bárcsak ismernélek! Ha nagyon szomorúak és csüggedtek lennénk, legalább egymást vigasztalnék.

Nemigen hiszem, hogy tovább itt tudjak maradni Lock Willow-ban. Erősen gondolkozom az elköltözésen. Sally jövő télen Bostonba megy, védőnőnek. Mit szólnál hozzá, ha én is vele mennék? Amíg ő környezettanulmányt végezne, én írnék, s közös lakásunkban együtt tölthetnénk az estéket. Ó, ezek az esték olyan hosszúak, ha az ember nem tud mással beszélgetni,

csak Semple-ékkel, Carrie-val és Amasai-jel! De hát előre tudom, hogy neked ez a tervem sem tetszik. Mintha látnám titkárod levelét:

„Miss Jerusha Abbott
Igen tisztelt kisasszony!

Mr. Smith úgy látja helyesnek, hogy Ön Lock Willow-ban maradjon.

Tisztelettel
Elmer H. Griggs”

Ó, hogy gyűlölöm a titkárodat. Meg vagyok róla győződve, hogy az a férfi, aki az Elmer H. Griggs nevet viseli, egy szörnyeteg. De igazán, Apó, nem gondolod, hogy helyes volna Bostonban letelepednem? Itt már nem maradhatok. Ha rövidesen nem történik valami, merő kétségbeesésemben a silóverembe ölöm magam.

Teremtő atyám! És ez a hőség! A fű kiszáradt, a patak kiapadt, az országútra pedig valóságos porfelhő borul. Már hetek óta nem esett az eső.

Ez a levél olyan, mintha megbolondultam volna. Pedig hát nem, csak hozzátartozók, család után vágyom.

Jó éjt, én édes, drága Apóm!

Ó, bárcsak ismernélek!
Judy

Szeptember 19-én

Drága Apó!

Valami történt, s nekem tanácsra van szükségem. S csak tőled kell ez a tanács, senki mástól az egész földkerekén. Nem volna mégis lehetséges, hogy találkozhassam veled? Annyival könnyebb volna nekem ezt a dolgot elmondani, mint megírni - és különben is attól félek, hogy titkárod talán felbontja a levelemet.

Judy

Ui. Nagyon szerencsétlen vagyok.

Lock Willow
Október

Édes Nyakigláb Apó!

Saját kezűleg írt leveledet (micsoda bizonytalan, reszketeg írásod van) ma reggel kaptam kézhez. Úgy elszomorít a hír, hogy beteg voltál! Ha tudtam volna, nem háborgattalak volna saját bajaimmal. Igen, el akarom neked mondani bánatom okát, bárha ez nagyon bonyolult ahhoz, hogy leírjam, és főleg nagyon magánügy. Éppen ezért nagyon kérlek, ha elolvastad levelemet, azonnal dobd tűzbe.

Mielőtt hozzáfognék - íme, mellékelek egy csekket, ezer dollárról. Furcsa, ugye, hogy én küldök neked csekket? Mit gondolsz, hol szereztem?

Nos hát elfogadták a regényemet, Apó! Ki fogják adni először folyóiratban, folytatásonként, aztán könyv alakban. Biztosan azt hiszed, hogy bolondul boldog vagyok - de hát ez tévedés. Teljes közönyösséggel fogadom a dolgot. Egyedül csak annak örülök, hogy megkezdhetem

nálad adósságom törlesztését. Kérlek, ne neheztelj rám, ha megkapod, olyan öröm számomra, hogy valamit törleszthetek. Sokkal többel tartozom neked - a pénzen kívül -, és egész életemen át törleszteni fogok neked hálával és szeretettel.

És most, Apó, rátérek arra a másik dologra: kérlek, adj nekem tanácsot, akár kellemes, akár kellemetlen legyen tanácsod teljesítése.

Jól tudod, hogy mindig nagy helyet foglaltál el szívemben; hiszen tebenned szerettem egész családomat, de hát azért nem lehet számodra meglepetés az a vallomásom, hogy rajtad kívül még volt valami, akit egészen különös módon szerettem. Tudom, hogy minden nehézség nélkül kitalálod, kiről van szó. Leveleim régóta tele vannak Jervie úrfival.

Úgy szeretném megértetni veled, hogy miféle ember ő, s hogy milyen különösen jól megértjük mi ketten egymást. Mindig ugyanaz a véleményünk: bizonyos dolgokról ugyanaz az ítéletünk. Már sokszor azt hiszem, hogy az ő befolyása alatt gondolkozom! De bárhogy is van, be kell látnom, hogy neki mindenben igaza van, és egyben jólesik elismernem szellemi fölényét, ami, ugye, nem is meglepő, hiszen tizennégy évvel öregebb nálam. De ettől eltekintve nem más, mint egy hosszúra nőtt fiú, akivel törődni kell, mert nem gondol rá, hogy sárcipőt vegyen, ha esik az eső. Ugyanazokon a dolgokon nevetünk, és milyen jókat tudunk nevetni! Rettenetes lehet, ha két embernek nincs egyforma humorérzéke. Azt hiszem, az ilyen szakadék áthidalhatatlan.

És ő - nos, hogy is fejezzem ki magam? -, szóval ilyen csak egy van! És úgy, de úgy hiányzik! Az egész világ olyan üres és szürke nélküle. Gyűlölöm a holdvilágot, mert szép, és mert ő nincs itt, hogy velem együtt csodálja.

Ha voltál valaha is szerelmes életedben, meg fogsz engem érteni, s akkor úgysem szorulnak magyarázatra érzelmeim, de ha nem voltál szerelmes - amúgy se tudsz engem megérteni.

Bárhogyan is van, így érzek iránta - és mégis visszautasítottam házassági ajánlatát.

Hogy miért, azt nem mondtam meg neki; mert buta voltam és szerencsétlen. Nem tudtam beszélni. És most elment tőlem haraggal és azzal a szent meggyőződéssel, hogy Jimmy McBride-hoz akarok feleségül menni - pedig eszemben sincs! De Jervie úrfi és én borzasztóan belesüppedtünk a meg nem értés mocsarába, és megsértettük egymás érzelmeit is. A valóság az, hogy nem azért küldtem el őt magamtól, mert nem szeretem, hanem azért, mert túlságosan szeretem! Remegek attól, hogy a jövőben megbánná elhatározását - ezt nem bírnám elviselni. Nem helyes dolog, ha egy leány, akinek semmiféle családfája nincs, beházasodjék egy olyan családba, mint amilyen az övé. Sohasem említettem neki a lelencházat, és mindig fáztam attól a gondolattól, hogy elmondjam neki, milyen homály fedi származásomat. Borzalmas lenne. És az ő családja nagyon büszke - de én is büszke vagyok!

Veled szemben is vannak kötelezettségeim, s miután írónak neveltettél, legalább meg kell próbálnom, hogy azzá legyek. Elfogadtam gondoskodásodat, most igazán becstelennek érezném magam, ha nem használnám fel mindazt, amit jóvoltodból tanulhattam. De most már részben megfizettem neked tartozásomat, s különben is, azt hiszem, a házasság nem akadályoz meg az írásban. Ez a két foglalkozás nem szükségszerűen ellentétes, ugye?

Nagyon-nagyon gondolkoztam a dolgon. Tudom, hogy Jervie úrfi szocialista elveket vall, és nincsenek előítéletei. Talán feleségül mer venni egy olyan proletárlányt, mint amilyen én vagyok. Igazság szerint, ha két ember olyan tökéletesen összeillik, hogy mindig boldogok, ha együtt lehetnek, és mindig elhagyottnak érzik magukat, ha elszakadnak egymástól, nem szabadna tűrniük, hogy bármi a világon közéjük álljon. Ó, mily jólesne, ha ezt hihetnem! De szeretném tudni a te objektív véleményedet is. Valószínűleg te is jó családból származol, és

inkább a család, mint az érző ember szemszögéből nézed ezeket a dolgokat. Látod, milyen bátor vagyok, hogy mégis tőled kérek tanácsot.

Ha talán elmennék hozzá, és megmondanám neki, hogy nem Jimmyről van szó, hanem a John Grier Otthonról, mit gondolsz, szörnyű cselekedet volna ez részemről? Az bizonyos, hogy ehhez az úthoz minden bátorságomra szükségem lenne. Akkor talán inkább mégis az egész életre való szenvedést választom.

Mindez körülbelül két hónappal ezelőtt történt, és azóta egyetlen szót sem hallottam felőle. Már éppen kezdtem hozzászokni, hogy megtört szívvel éljek, mikor levelet kaptam Juliától, mely új izgalomba hozott. Ebben a levélben - csak úgy mellesleg - megemlíti, hogy „Jervie bácsi”-t egy éjjeli vadászat alkalmával elérte a vihar, és olyan szörnyen átfázott, hogy azóta tüdőgyulladással fekszik. És én ezt nem tudtam! Meg voltam sértve, hogy szó nélkül eltűnt a semmiben. Milyen szerencsétlen lehet, és milyen szerencsétlen vagyok én is!

Mit tanácsolsz, mit kellene tennem?
Judy

Október 6-án

Édes, drága Nyakigláb Apó!

Hogyne, el fogok jönni, jövő szerdán, délután fél öt órakor. Ó, *egészen bizonyos*, hogy oda fogok találni. Hiszen már háromszor is voltam New Yorkban, s különben sem vagyok már olyan egészen kicsi baba. El se tudom hinni, hogy csakugyan találkozom veled, láthatlak - hiszen olyan sokáig csak *képzeletemben* éltél, hogy szinte él se tudom hinni, hogy húsból és vérből való, igazi ember vagy.

Milyen jóságos vagy, hogy törődsz az én dolgaimmal, mikor magad se vagy teljesen egészséges. Vigyázz magadra, nehogy megfázzál! Ezek az őszi esőzések nagyon ártalmasak.

Hálás, meleg szeretettel
Judy

Ui. Egy kellemetlen gondolatom támadt. Van inasod? Úgy félek az inasoktól. Ha kinyitja majd előttem az ajtót, attól tartok, hogy világgá futok. Mit is mondhatok neki, ha kérdezi, hogy kit keresek? Hiszen még csak nem is ismerem az igazi nevedet. Vagy mondjam azt neki, hogy Mr. Smithhez jöttem?

Csütörtök reggel

Drágám: Jervie úrfi, Nyakigláb Apó, Pendleton, Smith!

Tudtál aludni ezen az elmúlt éjszakán? Mert én nem. Le se hunytam a szememet. Sokkal zavarodottabb, izgatottabb és boldogabb voltam. Nem hiszem, hogy valaha életemben tudjak még aludni - vagy enni. De remélem, te aludtál, édes szerelmem, neked kell a pihenés, tudod, hogy minél hamarabb teljesen talpra állj, és eljöhess hozzám.

Drága emberem, el se tudom viselni a gondolatot, hogy ilyen súlyos beteg voltál - és én az egész idő alatt nem tudtam róla! Mikor az orvos lekísért, és kocsiba ültetett, azt mondta, hogy három napig olyan súlyos volt az állapotod, hogy egyáltalában nem bízott felépülésedben. Ó, szerelmem, ha az a szörnyűség megtörtént volna, az én életem napja örökre elsötétedik! Tudom, hogy egy napon - nagyon messze, a távol jövőben - egyikünknek majd el kell hagynia a másikat, de akkor legalább meglesz a közös, édes boldogság emléke, s az emlékeknek élhetünk.

Téged akarlak felvidítani - és valóban magam szorulok a felvidításra. Pedig hát olyan boldog vagyok! Olyan boldog, mint amilyen boldogságot legmerészebb álmaimban sem tudtam elképzelni - de végtelenül komoly is egyben. Az a félelem, hogy valami bajod eshetik, árnyékként borul szívemre. Mindeddig könnyen lehettem gondtalan, könnyelmű, mert nem volt féltett kincsem, amelyért reszketnem kellene. De most már életem végéig meglesz az én Nagy, Boldog Aggodalmam - éretted! Bármikor, ha majd nem leszel mellettem, remegni fogok, hogy egy autó elgázol, vagy hogy egy tégla ráesik a fejedre, vagy lenyelsz egy undok bacilust. Lelkem nyugalmának örökre vége van, de ha tudnád, milyen szívesen áldozom fel lelkem nyugalmat éretted! Könyörögve kérlek, gyógyulj meg hamar, hamar, hamar! Úgy szeretnélek már itt, mellettem, egészen közel tudni, hogy megsimogathassalak, s hogy érezzem, hogy valóban *vagy*. Micsoda rövid kis félórát töltöttünk együtt! Néha szinte félek, hogy az egész csak álom volt. Ha most családodnak egyik tagja lennék (még ha negyedik ágról való unokatestvér is), naponta meglátogathatnálak. Felolvashatnék neked, felrázhatnám párnáidat, kisimíthatnám homlokodból azt a két kicsike ráncot, és jókedvre deríthetnélek. Ugye, vidám vagy újra? Tegnap, mikor elhagytalak, olyan vidám voltál. Az orvos azt mondta, hogy jó ápolónő vagyok, mert tíz évet fiatalodtál az alatt a félóra alatt, míg nálad voltam. Remélem, hogy a szerelemtől nem mindenki fiatalodik tíz évet. Vagy akkor is szeretnél, ha tizenegy éves volnék?

A tegnapi nap elképzelhetetlenül gyönyörű volt. Még kilencvenkilenc éves koromban sem fogom elfelejteni egyetlen, legapróbb részletét sem. Az a leány, aki elhagyta hajnalban Lock Willow-t, még egészen más volt mint aki éjfélkor oda visszatért. Mrs. Semple fél ötkor kopogtatott be hozzám. Akkor már ébren néztem be a sötétségbe, és agyamat csak egy gondolat foglalkoztatta: „Ma meglátom Nyakigláb Apót". Reggelimet a konyhában ettem meg gyertyafénynél, és azután öt mérföldet kocsiztam a legszebb októberi reggelen. A nap szemem láttára tűnt fel a látóhatáron, a juharfák és a sombokrok vörösen izzottak a fényében, míg a kőfalak és szántóföldek ezüstösen csillogtak a dértől. Olyan tiszta, friss és sokat ígérő volt ez a reggel! *Éreztem*, hogy valaminek történnie kell. Míg a vonaton ültem, a kerekek csak azt zakatolták: „Ta-lál-koz-ni fogsz Nya-kig-láb A-pó-val. Ta-lál-koz-ni fogsz Nya-kig-láb A-pó-val." S ez olyan jó, biztos érzést adott nekem. Olyan szentül bíztam az én Apókámban, hogy meg voltam róla győződve, ha őt látni fogom, már rendbe is jön minden. És azt is tudtam, hogy egy férfi - ó, aki még Apónál is kedvesebb nekem - vágyik utánam, és néha-néha biztosan éreztem, hogy ez a nap nem múlhatik el anélkül, hogy őt viszont ne lássam. És mi történt?

Mikor megérkeztem a ház elé, olyan hatalmasnak és előkelőnek találtam, hogy alig mertem átlépni a küszöbét. Egy ideig fel és alá sétáltam előtte, hogy bátorságot gyűjtsek. Pedig hát oktalan volt a félelmem, mert az inasod igazán kedves, barátságos öregember, aki egy perc alatt eloszlatta szorongásomat.

„Abbott kisasszony?" - kérdezte. „Igen" - feleltem, és így nem is került rá sor, hogy Mr. Smitht keressem, máris bevezetett egy fogadószobába. Ez a szoba hatalmas, pompás bútorzatú, komor úriszoba volt. Beleültem az egyik magas karosszékbe, és folyton csak azt mormoltam magamban: „Most rögtön látni fogom Nyakigláb Apót! Most rögtön látni fogom Nyakigláb Apót!"

Aztán visszatért az öregember, és megkért, hogy kövessem a könyvtárszobába. Olyan izgatott voltam, hogy reszketett a lábam, és azt hittem, hogy végleg felmondja a szolgálatot. A könyvtárszoba ajtaja előtt felém fordult az öreg, és azt suttogta: „Gazdám súlyosan beteg volt, kisasszony. Ma van az első nap, hogy az orvos megengedte a felkelést. Nem szabad soká nála maradnia, nehogy túlságosan kimerüljön." Annyi aggodalom és gyengédség volt a hangjában, hogy rögtön láttam, mennyire szeret - és ezért én is rögtön megszerettem őt.

Aztán kinyitotta az ajtót, és bejelentett: „Miss Abbott” - én pedig beléptem, és az ajtó becsukódott mögöttem.

Az első percben, mikor a világos folyosóról a félhomályos szobába léptem, olyan kábult és zavart voltam, hogy semmit sem láttam, csak aztán vettem észre, hogy a kandalló előtt egy hatalmas karosszék áll, előtte kis teaasztal és egy kisebb szék. Néhány bátortalan lépést tettem a karosszék felé, melyben egy férfi ült, háta mögött nagy párnával, lábán meleg takaróval. Mielőtt még egészen elértem volna, felállt - kissé megingott -, aztán megfogta a szék karfáját, és némán felém fordult. És akkor... és akkor... láttam, hogy *Te* vagy! De még mindig nem értettem. Azt hittem, hogy Apóka rendelt ide, csak hogy meglepetést és örömet szerezzen nekem.

De akkor felém nyújtottad kezedet, és nevetve kérdezted: „Édes kicsi Judy, hát nem találtad ki, hogy én vagyok Nyakigláb Apó?”

Mint a villám, úgy cikázott át agyamon a világosság. Ó, hogy lehettem ilyen ostoba! Ezer apró dolog elárulhatta volna nekem az igazságot, ha egy csöpp eszem lett volna. Bizony, belőlem nem válna jó detektív, ugye, Jervie Apó? Hogyan szólítsalak ezentúl? Jervie, az olyan tiszteletlenül hangzik, és én sohase tudnék tiszteletlen lenni veled szemben!!

Micsoda édes, boldog félórácska volt az, amit együtt töltöttünk, míg jött az orvosod, és elküldött. Olyan zavarodott és szórakozott voltam, mikor az állomásra értem, hogy tévedésből csaknem a St. Louis-i vonatra szálltam. És te is ugyanolyan zavart, kábult és szórakozott lehettél, mert elfelejtettél teával megkínálni. De mind a ketten nagyon-nagyon boldogok voltunk, ugye? Aztán visszakocsiztam Lock Willow-ba, az éjszakába - de istenkém, hogy ragyogtak fölöttem a csillagok! És ma reggel ellátogattam Colinnal mindazokra a helyekre, ahol együtt voltunk, és boldogan idéztem emlékezetembe szavaidat, tekintetedet. A fák sárgás bronzszínben világítanak, és az idő kellemesen hűvös. Igazi túraidő. Bárcsak itt volnál velem, és együtt baktatnánk fel a dombra! Nagyon-nagyon hiányzol, Jervie, édes - de ez jóleső érzés, mert hiszen tudom, hogy hamarosan együtt leszünk. Mert mi igazán egymáshoz tartozunk, nemcsak úgy gondoljuk. Hát nem furcsa, hogy végtére mégis tartozom valakihez? Ó, de édes, szép gondolat ez!

Én sohasem fogom engedni, hogy csak egy pillanatra is szomorú légy.

A tied, örökkön örökké
Judy

Ui. Ez az első szerelmes levél, melyet életemben írtam. Hát nem furcsa, hogy egyáltalán tudok szerelmes levelet írni?

.oOo.